

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 483

Setmana del 25 al 31
de desembre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

BON
NADAL
1988

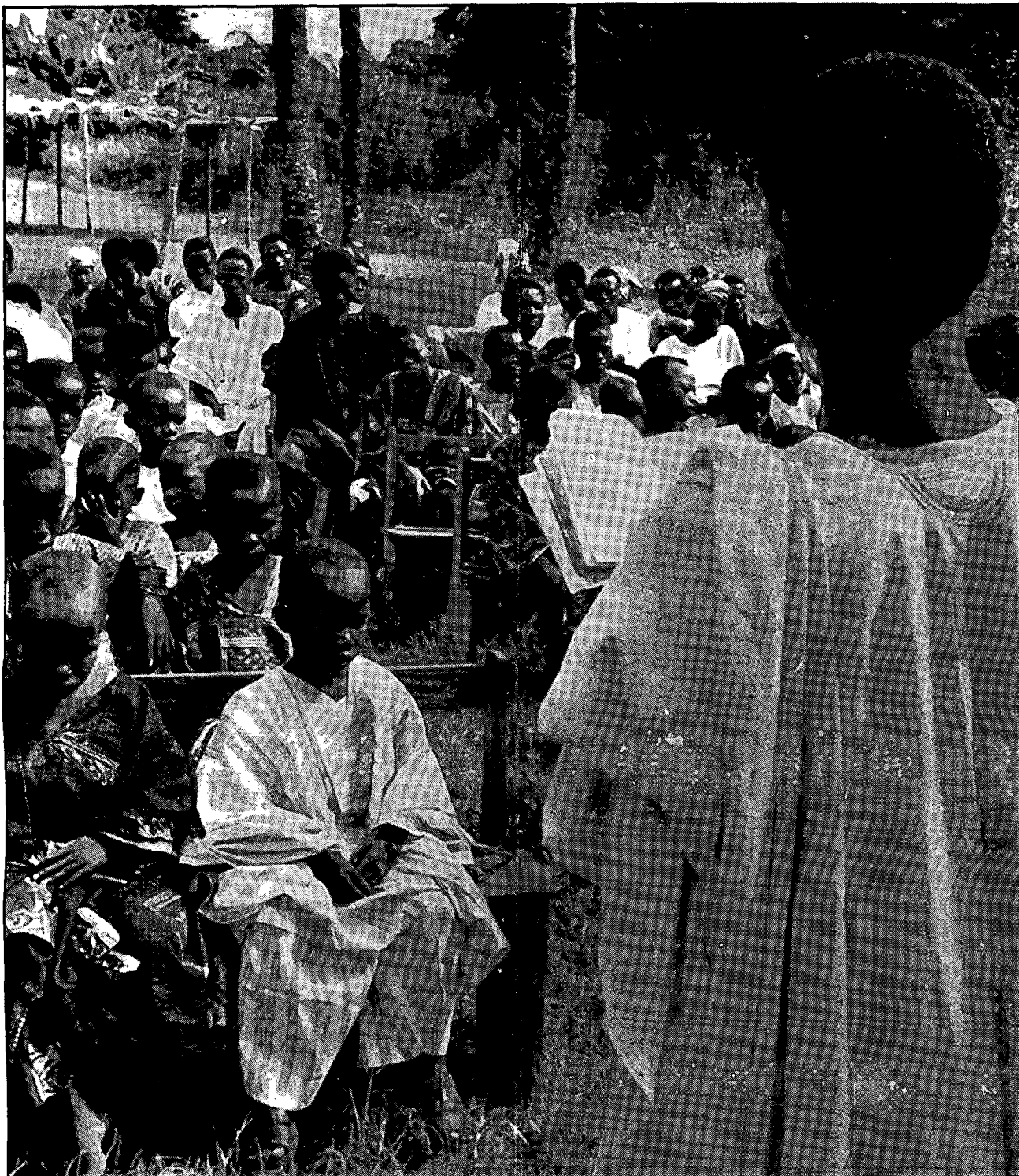

DONES I HOMES D'ARREU DEL MÓN:
ATUREU-VOS!
PORTEU ESCRIT AL ROSTRE DE LA VIDA,
EL PAS DE LES VOSTRES LLUITES,
DE LES VOSTRES VICTÒRIES I DERROTES,
DE LES VOSTRES BOGES ALEGRIES,
DE LES VOSTRES RÀBIES, DE LES VOSTRES LLÀGRIMES...
ATUREU-VOS!
US DIRÉ UN SECRET A CAU D'ORELLA.

SI CAL EL CRIDARÉ PER PLACES I CARRERS:
ENS HA NASCUT UN NOI, "EL FILL FET HOME".
HO DIUEN ELS ESTELS, ELS ÀNGELS I ELS PASTORS.
DE FET, D'ALESHORES ENÇÀ,
AL COR DE TOTA REALITAT,
L'ESPERANÇA FA L'ULLET A LA VIDA.
I TOTS ELS QUI ESTIMEN AMB COR D'INFANT
TENEN PAU.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AI TERCER MÓN, prop de 75.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Seran com a Sacerdots, ministres de la reconciliació, impulsors del desenvolupament, companys dels més pobres.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN:

—Una **BECA** de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.

—Per 150.000 ptes. es pot fundar una **MITJA BECA**.

—Un curs sencer per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Major, 16

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

AFINANT

Nadal Mil·lenari

JOAN E. JARQUE i
JUTGLAR

Si enguany celebrem el Mil·lenari del naixement d'aquest poble nostre com la nació que, més tard fou, i ara és Catalunya, el mil nou-cents vuitanta-vuitè Nadal que festegem avui ens recorda que ens apropem al llindar del tercer Mil·lenni de la Redempció. Ja s'ha dit, però serà bo recordar-ho aquests dies capgirant l'ordre natural, primer fórem batejats i després nasquérem, la Gràcia precedí la naturalesa per aquests verals nostres. Altres pobles es configuraren com a nació primer i per aquestes dates celebren el mil·lenari de llur baptisme. A nosaltres la Redempció ens arribà ben a prop del primer Nadal. Durant el primer mil·lenni l'aigua del baptisme anà pastant amb el nostre fang la nació mil·lenària de la qual som fills i que hem de llegar als nostres a la llinda del tercer mil·lenni.

PELEGRINATGE A ROMA

Pàgs. 16/23

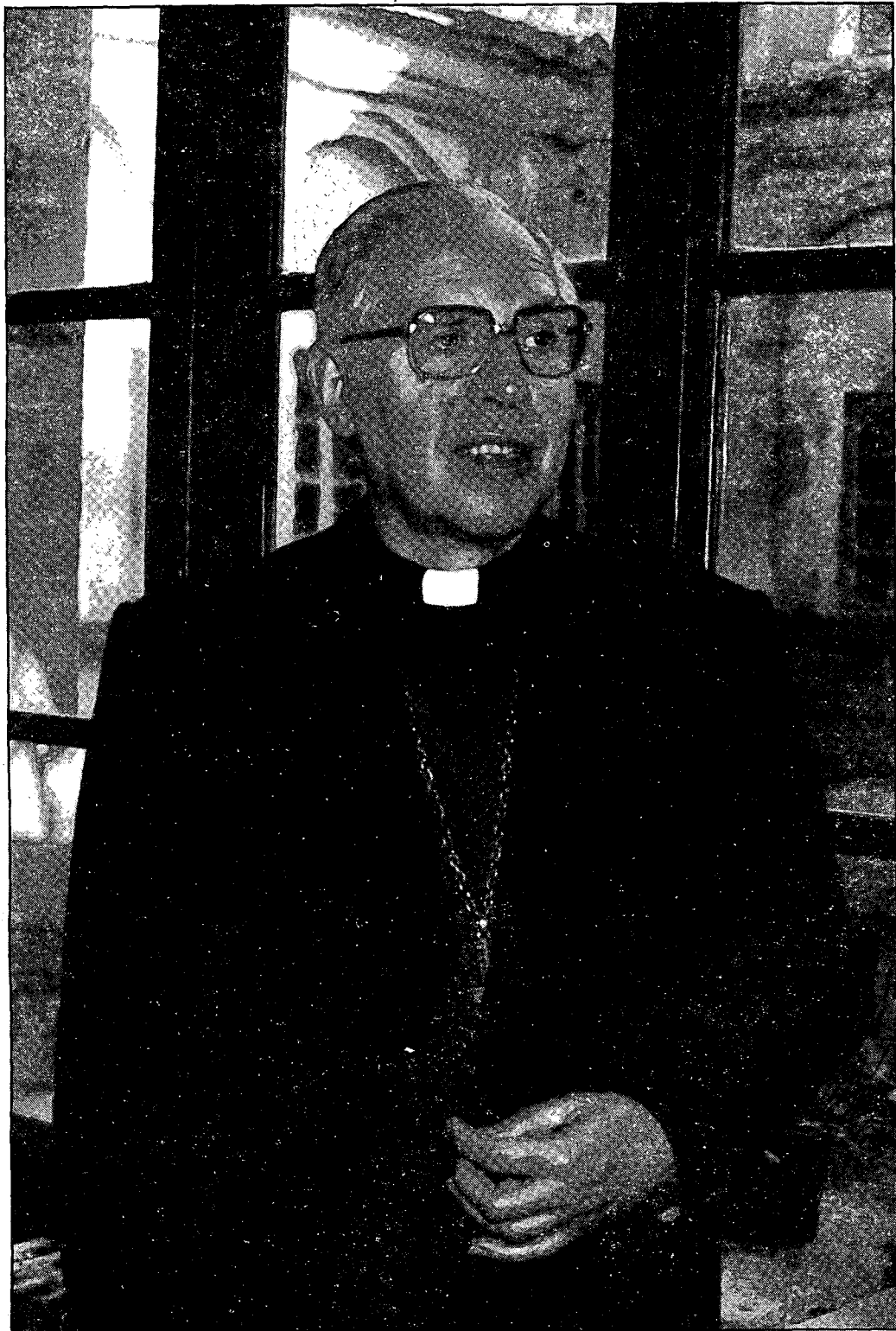
EL NADAL DELS MARGINATS

Pàgs. 24-25

Jordi Bassas

LA PAU DEL NADAL

Pàg. 3

Mons. MARTÍ ALANÍS
a Andorra

"La lentitud en la reforma pot generar desencís"

LA SEU D'URGELL.— Enguany als medis polítics i informatius s'esperava amb interès el contingut dels discursos que el Copríncep Episcopal i el Síndic General pronuncien el dia que el Govern d'Andorra lliuren la Qüestia —símbol del reconeixement de la sobirania— al Bisbe d'Urgell. Entre els factors que havien desvetllat interès cal destacar algunes informacions que qüestionaven la legitimitat del Copríncep Episcopal i la creixent consciència social a Andorra.

El Síndic General, Francesc Cerdà, exposà el secular, lliure i democràtic voler del poble andorrà a favor de la sobirania dels Coprínceps.

Monsenyor Martí reconegué que la discrepància és garantia de llibertat democràtica, però cal avançar i cercar "la unitat en tot el que és fonamental i necessari". El Copríncep denuncià "la lentitud amb què camina la reforma de les institucions". Per la seva part està disposat a acceptar la delimitació de competències si això significa la divisió de poders i són respectades les institucions i les llibertats. Monsenyor Martí, però, no està disposat a "experimentar fórmules híbrides". La segona part del discurs va ser un toc d'alerta a la situació social del País. No cal preocupar-se solament de les institucions, sinó que cal vetllar pel respecte a les persones i respondre a les seves necessitats humanes i socials. Cal avançar més, digué el Copríncep, en altres terrenys laborals i socials i esmentà el tema concret dels habitatges inadequats i cars. Per suplir la falta d'associacions laborals monsenyor Martí indicà la conveniència d'una "distribució més justa dels resultats de la producció". Afegí: "Anticipeu-vos a cercar el millorament de les condicions bàsiques de treball i de vida, així com també formes de diàleg amb les parts afectades". Monsenyor Martí recolzà el seu pensament en la necessitat d'integració al context europeu i apel·là a l'honor secular del poble andorrà i al seu tradicional humanisme cristià que ara "sabrà expressar-se també de manera adequada en la societat que anem construint". Tampoc no són exclusivament les fórmules de govern allò que garanteix el futur i la pau d'un país, sinó sobretot "els valors ètics dels seus membres". El respecte sagrat a la persona, segons el Copríncep, donarà fruits d'harmonia i unitat i farà que tots els que viuen i treballen a Andorra se sentin vinculats a la comunitat nacional.

Dues característiques sobresurten en el discurs: l'actualitat i la claredat en l'exposició del pensament social. Darrerament s'han difós opinions sobre la conveniència de l'abdicació del Copríncep Episcopal a favor del Rei d'Espanya, s'ha qüestionat la legitimitat canònica de la Mitra i s'han llançat pensaments que si haguessin tingut una elemental documentació històrica i jurídica, haurien pogut desorientar l'opinió pública. Quant als temes socials, el pensament de monsenyor Martí sempre ha estat clar, però el discurs conté un llenguatge incisiu. El dilema d'Andorra és la continuïtat de l'actual situació productiva, amb termini incert, o bé l'equilibri social amb la integració als països moderns.

El do del Nadal

El Nadal és do. Ens ha estat donat un noi: el Salvador.

El Nadal és gràcia i és do. El Nadal és tot el contrari de la gelosia, de l'egoisme, de l'avarícia, de les petites ridiculeses...

Que l'amor del Nadal posi en els nostres llavis la melodia d'un càntic nou... La lletra pot ser improvisada. No hi fa res. Tot té un sentit nou: els camps, les plantes i les flors, els arbres del bosc i el blau del cel, els pobles i les ciutats, els carrers i les places, els infants, els joves i la gent gran.

Fa mil anys que naixia el nostre poble i ja es trobava il·luminat per la llum del Nadal. Nadal del Mil·lenari, Nadal de convivència, de diàleg, d'esperança i de compromís solidari per a una Catalunya millor.

Ben de cor us desitjo unes Bones Festes.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

CALENDARI CATALUNYA CRISTIANA 1989

**ELS SUBSCRIPTORS DE "CATALUNYA CRISTIANA" REBRAN
PER CORREU COM OBSEQUI AQUEST CALENDARI**

Característiques del CALENDARI: Santoral, Lectures diàries de la Missa, Temps de l'any litúrgic, Intenció mensual del Sant Pare, Cicle lunar, Format de paret, Espai per anotacions diàries.

Tamany 21 x 43 cms., Preu 350 ptes.

També el trobareu a "l'Associació d'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" - Plaça Urquinaona, 11 3ª A - Tel. 301 37 18 - Barcelona, 08010.

**"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA**

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3ª A

08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana ?**

**L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18**

EDITORIAL

Aquest número extraordinari de Nadal està dedicat d'una manera especial al Pelegrinatge a Roma que amb motiu del Mil·lenari de Catalunya s'ha celebrat recentment. Estem segurs que els nostres lectors agraïran trobar en les nostres pàgines una breu ressenya d'aquells dies, els textos dels parlaments i discursos més importants i una mostra de la il·lustració gràfica dels diferents actes. El nostre setmanari que, des del primer moment, al costat d'altres institucions, es va posar al servei de la promoció i de l'organització d'aquell esdeveniment memorable havia de servir-ne també la memòria impresa, ni que fos en la forma limitada d'una publicació periòdica. Sabem que s'està preparant l'edició d'un llibre commemoratiu del Pelegrinatge; en ell, s'hi aplegaran d'una manera més digna i completa els textos i els records gràfics d'aquelles diades, però, com és natural, encara trigarà unes setmanes a poder estar a la disposició dels qui el vulguin adquirir. Mentrestant, creiem que són molts els qui freturen per poder reviuir aquells dies llegint-ne la crònica i els discursos i mirant les fotografies més significatives. Així doncs, les pàgines d'aquest número nadalenc dedicades al Pelegrinatge pretenen respondre a aquest desig, oferint com un tast anticipat d'allò que ens oferirà el llibre que ja tots esperem.

Ja hi haurà temps i ocasió de comentar la importància i el significat d'aquest pelegrinatge. Avui voldríem limitar-nos a subratllar-ne dos trets majors. Que, per primera vegada, l'Osser-

La nostra felicitació nadalenca d'enguany

vatore Romano hagi publicat el discurs d'un Papa en català constitueix un fet històric d'una gran importància. Representa el reconeixement, per part de l'Església i en el seu més alt nivell, de la realitat nacional —cultural, social i política— de Catalunya. I és evident, cal reconèixer-ho i agrair-ho, que això és degut al fet del pelegrinatge massiu —no habitual— i prou significatiu d'un grapat de milers de catalans —creients o no— a Roma. No cal tenir molta memòria històrica ni furgar gaire enrera en els nostres avatars nacionals per adonar-se del gran pas endavant que s'ha complert. Ens sembla que, davant la magnitud d'aquest fet, certes crítiques —sempre possibles i algunes vegades potser

justificades— i tota altra mena d'especulacions sobre el pelegrinatge queden relativitzades.

Però tan important com aquest reconeixement "romà" de la nostra personalitat nacional ens sembla el fet que l'Església de Catalunya hagi aconseguit d'una manera, diguem-ne natural, espontània, un gest cívic celebrant ella també, i tal com només ella podia fer-ho, el Mil·lenari de Catalunya. El Pelegrinatge a Roma ha tingut la virtut de ser, al mateix temps, un esdeveniment popular, obert a tothom —i que de fet ha aplegat gent de la major part de les nostres comarques i de diferents procedències culturals i socials—, i de recordar al gran públic d'una manera "plàstica" una circumstància històrica que altrament hauria passat desapercibuda per a la majoria de la nostra gent, és a dir, el paper decisiu que l'Església romana va jugar en el naixement del nostre poble en aquell llunyà 988 que ara commemorem. Qualsevol altre aplec o pelegrinatge —com algú ha suggerit críticament— no hauria tingut l'eficàcia "pedagògica" del que es va celebrar a Roma.

Heus ací, doncs, la raó d'aquestes pàgines dedicades al Pelegrinatge romà del Mil·lenari en el número de Nadal: són la nostra felicitació nadalenca perquè creiem que cal felicitar el poble català i els cristians en particular per aquell esdeveniment històric memorable.

Tant en la litúrgia, com en les tradicions populars nadalenes, hi ha un comú denominador que es repeteix constantment: la referència a la pau. Malgrat que, des d'un punt de vista teològic, la importància de Nadal és secundària respecte de la Pasqua, la realitat és que Nadal sempre s'ha vist com un símbol universal de pau i concòrdia, en un món que justament sempre ha estat deficitari tant en una cosa com en una altra.

Aquesta dimensió pacífica, o pacificadora, de Nadal, no sols ha estat contemplada pels cristians, sinó que, de mica en mica, l'han anat adoptant altres pobles de tradicions religioses diferents, i fins i tot en règims polítics que professen un ateisme oficial, la festa de Nadal hi conserva —llevat de poquíssimes excepcions— aquest caràcter. Ben poca gent, creient o no creient, la trobaríem enlloc disposada a discutir, o vulnerar, aquest "pacifisme" nadalenc universalment tan admès.

Aquest fet, té alguna raó més profunda que un simple consens popular? Potser sí, donat que es correspon a una circumstància històrica que sembla totalment certa en l'època que Jesús va néi-

xer. Tots els historiadors estan d'acord que Jesús de Natzaret deuria néixer durant l'anomenada "pau octaviana", un dels períodes, més aviat escadussers, en què la pràctica totalitat de l'imperi romà es trobava lliure d'empreses militars, tant en les fronteres interiors, com en les exteriors. Per això, no és gratuït suposar que l'evangelista Lluc, home il·lustrat i coneixedor del fet, li atorgués una significació clarament messiànica en l'episodi de l'angelofania de Betlem:

"Un estol de l'exèrcit del Cel lloaven Déu tot dient: Glòria a Déu en els paratges més alts i damunt la terra pau entre els homes de bona voluntat" (Lc 2,13-14).

Podríem interpretar aquest text, dient que la coincidència entre la pau octaviana i el naixement de Jesús és vista per Lluc com un signe molt clar de l'Esdeveniment. L'autor del tercer evangeli, fent ús de la terminologia típica jueva, engalza el caràcter pacífic

JORDI BASSAS i RIBALTA

de l'"exèrcit del Cel" (stratiàs ouraníou) amb la "bona voluntat" (eudokia) dels humans que estan en pau damunt la terra. Com farà en d'altres indrets del seu evangeli i del llibre dels Fets, Lluc veu en els avatars de l'imperi romà un element no gens estrany a la transmissió de la Bona Nova, promogut per la Providència. No perquè sí, fa esment de l'edicta censatari d'Octavi Cèsar August, i el situa en el context del naixement de Jesús. I, encara que els historiadors moderns tinguin dubtes raonables sobre la celebració d'aquell cens, la intenció catequètica de Lluc és evident: entre la Història Universal i la història particular de Jesús, no hi ha una indiferència, sinó una misteriosa implicació

mútua.

Aquesta visió llucana de l'Evangeli —que no té per què ser contradictòria amb la dels altres evangelistes, sinó complementària— accentua l'influx del Temps messiànic de Salvació —el centre vivent del qual és Jesús— en les persones i institucions contemporànies. Per això, el seu relat de la infantesa de Jesús —molt més llarg i detallat que el de Mateu— es desgrana com una mena de "Pessebre" on totes les figuretes —el "caganer" inclòs— tenen la seva importància teològica. I per això, és l'evangelista que més ha influït en la doctrina catòlica sobre les mediacions. Davant de l'eixutesa luterana d'unes relacions home-Déu pensades de forma binívoca, amb la fe despullada (sola fides) com a únic vincle de relació, s'aixeca precisament el policromat edifici de l'evangeli de Lluc que ens omple tots els confins de l'univers, tant el cel com la

terra, d'instàncies mitjanceres, la principal de totes Maria, mare verge de Jesús.

Com dèiem abans, pràcticament ningú no discuteix la significació pacífica del Nadal cristià. I això ens duu a una consideració important: Els fonaments del cristianisme no poden prescindir del Nadal, i en conseqüència no poden el·ludir el fet que la Pau en sigui un valor fonamentador. I avui, que molta gent parla amb frivolitat de l'aparició d'un "fonamentalisme catòlic", penso que tots els temors són completament infundats si agafem el terme al peu de la lletra: Si per "fonamentalisme" volem dir un retorn als fonaments, els fonaments del cristianisme ens remeten a la senzilla i pacífica cova de Betlem, amb uns àngels cantant la pau entre els homes i en un moment històric particularment pacífic. Aquest seria l'univers de l'autèntic "fonamentalisme catòlic". Però, quan es parla de "fonamentalismes", abans que tot cal consultar els "fonaments", per saber si aquests parlen de pau o de guerra. I, un cop sabuda la resposta, llavors emetre un judici valoratiu. Seria una bona reflexió per aquest Nadal del 1988.

La pau del Nadal

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

CERCAR DÉU

Fa dies vaig rebre una carta d'un capellà que treballa a primera línia, en resposta a una que li havia escrit. Entre altres coses m'hi deia: "Aquí hem de cercar Déu en l'atur, en la fam, l'alcoholisme, la religiositat popular..." Em va reprendre, aquest llenguatge, jo que m'he omplert tant la boca, d'aquest cercar Déu que sant Benet posa com a característica del monjo! I sovint l'he cercat còmodament assegut, protegit, envoltat d'allò que diríem companyies selectes! Després m'he preguntat si s'hi valia, a cercar-lo també així. I m'he hagut de respondre que sí, mentre això no m'influi, ni em faci desdenyar ningú, ni mirar-me ningú de reüll. Encara m'he preguntat on cercava Jesús el Pare, si era tan amic de pecadors, si no condemnava l'adúltera, si deia que les prostitutes passarien davant de molts en el Regne. Finalment m'he preguntat si Déu no és sobretot en aquells que menys es pensen tenir-lo, i si no és en ells que cal sobretot buscar-lo, amb un respecte infinit.

MIQUEL ESTRADÉ

Jo m'imagino que, en un món com és l'occidental, tan ric en mitjans materials, el títol d'aquest article deu sonar "com si no anés per nosaltres". Evidentíssimament que el Nadal és dels pobres mancats del necessari per a la subsistència. Entre altres coses perquè el fet de no poder ni alimentar-se en fa unes persones absolutament indefenses enfront de la prepotència. I aquesta indefensió atrau, sens dubte, d'una manera especial l'Amor de Déu manifestat en el Nadal.

Però, ¿és cert que els països materialment rics no es poden comptar entre els pobres que ve a consolar i a redimir el Nadal?

Jo aquesta pregunta la respondria des de dos punts de vista: des de la realitat d'aquest occident opulent i des del sentiment que la seva realitat opulenta li produeix.

A partir de la realitat, ¿qui, que no estigui engegat pels evidentíssims progressos que la configuren, hi pot deixar de veure que no sempre, ni molt menys, la riquesa material comporta la riquesa espiritual? ¿com no hi ha de veure també que l'abundantíssima riquesa material sol conviure, no solament en el món, sinó en els mateixos continents i en les mateixes ciutats; amb una penúria realment extrema? El món de la droga, de l'alcoholisme, de la delinqüència, del desamor, de l'egoisme més desfermat, de la destrossa familiar, del relativisme més absolut, de la falta de motivació per viure, de l'avoriment, de l'atur, de l'erotització més primària i d'un llarg etcètera, no es pot dir que sigui un món ric espiritualment i personalitzadorament fecund. Més aviat és un món de misèria, que —ho hem de dir amb tota la força dels nostres pulmons— Jesucrist, el Fill de Déu nascut a Betlem, ha vingut a salvar.

Si partim del sentiment que de la pròpia opulència té el nostre Occident ric, hi hem de descobrir la profundíssima pobresa que la seva consciència de riquesa li produeix. L'orgull del poder, la insensibilitat davant el dolor aliè, l'ús mutu dels homes i les dones facilitat per un progrés materialitzador, l'ansia de "tenir" i de "fer" que provoca el menyspreu del "ser", el refús de la gratuïtat referida al propi esforç i la primàcia absoluta d'ella quan es tracta del pro-

Nadal dels pobres

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

pi benefici, la seguretat del qui creu que tot es pot comprar, el reduccionisme de la vida que no vol tenir altres horitzons que l'ara i aquí més primari... ¿Qui pot defensar la riquesa d'aquesta opulència? Quanta pobresa profundament humana s'hi manifesta! I ¿algú pot pensar que Jesucrist no ens ha vingut a salvar d'aquesta pobresa, la pitjor de totes, que, en realitat, és l'altra cara de l'opulència?

Déu ens vol pobres. És l'esperit de les benaurances, que ja es fa notar al Nadal. Ens vol pobres; no miserables, ni per la misèria material, ni per la misèria espiritual. I vol, també, que ens sentim pobres. No uns autosuficients que no necessiten ningú.

I això és així perquè la redempció és una obra d'amor; i l'amor és inseparable del sentiment de pobresa en els qui estimen.

Déu, en un extrem d'amor gairebé incompreensible per a l'home, ens ha volgut demostrar que "ens necessita", que "se sent pobre" davant nostre, que "mendica" la nostra donació. Necessita que li portem els nostres dons, ja sigui com a pastors, ja sigui com a reis. Necessita —com ens diu sant Pau— que li aportem "el que manca a la passió del Crist".

Qui estima es dona a l'altre sense esperar-ne res a canvi; solament vol el bé de la persona estimada; i malgrat això en demana correspondència. Perquè l'amor veritable, que vol per damunt de tot el bé de l'altre, ha de voler que l'altre se li doni, ja que la "donació personal" és la més gran riquesa de la persona humana. Així qui estima necessàriament s'ha de sentir pobre davant de l'estimat: el sentiment de pobresa en l'amant és com una provocació de la donació de l'estimat, en la qual consisteix el seu més preuat bé, que l'amant no pot deixar de voler.

I Déu, que en el seu Fill s'ha volgut fer igual a nosaltres

en tot tret del pecat, ens ha volgut estimar també "humanament". El cor de Jesús bateja per obra de l'Amor Infinit i Personal, l'Esperit Sant. Però el cor de Jesús és un cor humà. En el Nadó de Betlem és el Déu infinit el qui vol necessitar les nostres atencions. El Nadal és una lliçó divina d'amor humà i una lliçó humana d'Amor diví.

Quina falta li fa al món occidental —i especialment a la vella Europa— redescobrir la pobresa de Betlem! No li espallaria cap de les moltes riqueses digníssimes que té. Però els donaria tot un altre sentit, el sentit que, en definitiva l'ha feta mare de tants pobles i llum del món en determinats moments.

Malauradament s'ha cregut massa la seva riquesa —ens l'hem creguda una mica tots— per poder continuar estimant, per considerar-se i sentir-se pobre davant el tercer món, que, en moltíssimes coses ens pot donar lliçons valuosíssimes de generositat, de tendresa, d'humanitat; i que ens sol·licita —com ens la sol·licita el Nen Jesús a Betlem— una resposta de donació personal, d'amor.

¿Algú ha pensat que podrien significar els dons dels pastors i els dels reis si no haguessin estat la manifestació material de la donació personal? Però també ens hem d'adonar que no haurien pogut manifestar la seva entrega si, per uns recargolaments difícils d'entendre, s'haguessin resistit a manifestar el seu esperit a través de l'or, l'encens i la mirra, o a través dels dons més humils dels pastors.

Si tots ens sentim pobres davant l'Amor Infinit manifestat en Jesús a Betlem, tots sentirem necessitat de tots i tots estarem disposats a transformar-nos en do per a tots. I qui dona la seva persona ¿com pot resistir-se a donar el que pertany a la persona?

El Nadal és la festa dels pobres; però dels pobres que posseeixen la riquesa de l'amor de Déu i en ella totes les riqueses —materials i espirituals— de la humanitat, compartides amb el mateix Déu fet home i en Ell amb tots els homes.

Si el Nadal no ens fa generosos, no és el Nadal. La pobresa del Nadal és la porta de la riquesa més gran: la de l'amor que ho comparteix tot.

La fe, no hi ha dubte, és un constitutiu de l'amor. Amor és donar-se. I com podríem donar-nos si no tenim fe en qui ens entreguem?

Déu se'ns ha donat en el seu Fill fet carn. Confia en nosaltres. I ens demana que ens lliurem també confiadament a Ell. Aquest mutu amor de Creador i criatura és el suprem analogat de qualsevol altre amor humà.

Si amor requereix prèviament fe, podrà predicar-se de la fe el mateix que es diu de l'amor. Tots recordem el que d'una manera meravellosa i contundent afirma sant Joan Evangelista: "¿Dius que estimes Déu que no veus i no estimes el proïme que veus? Hipòcrita!". Sant Joan, sempre tan delicat i caritatiu, no té por en aquest punt d'utilitzar una paraula tan dura. Apliquem la frase a aquest

constitutiu essencial de l'amor: ¿Dius que tens fe en Déu que no veus i no tens fe en el proïme que veus?... T'enganyes! Tanta fe tingui jo en el proïme, tant el pugui estimar; i tant quant estimo el proïme, estimo Déu. Per tant, la meua "confiança" en els altres és la mesura del meu amor al Senyor.

Si algú objectés: Només Déu és objecte de fe i per contra els homes mereixen d'ordinari molt poca fe, caldria contestar que passa el mateix amb l'amor: Només Déu és digne de veritable estimació. I malgrat tot... Ve't aquí el misteri!, la frase de sant Joan no deixa lloc a dubtes.

Fe en els enemics

ALFRED RUBIO de CASTARLENAS

Estimar els amics, "això ho fan també els pagans". Cal estimar fins i tot els enemics. Fiar-se dels amics lleials, això ho fa tothom. El que és ardit, heroic, cristià és fiar-se fins i tot dels enemics. Confiar-se a ells mansuets i humils com un anyell. Com va fer Crist en el Calvari. Confiant en els altres, així podré estimar-los i només estimant-los es pot transformar el seu odi en amor.

Crist, a qui ningú no va poder acusar de mentida, va dir des de la Creu: "Perdona'ls, Senyor, per-

què no saben el que fan". És a dir, confiava tant en la bondat i la rectitud dels seus botxins que creia que si sabessin el que feien, no ho farien.

Podem preguntar-nos cadascú de nosaltres: ¿Confio jo d'aquesta manera en el proïme?

La més greu objecció contra Déu dels ateus i de molts existencialistes és: "¿Com pot ser infinitament bo un Déu que em mata?". Certament, és un misteri que fins i tot Crist, com a home, tampoc no sabia. Ell, que no mentia, a la creu clama —fent-se Mestre de la meua ignorància—: "Pare, per què m'has abandonat?". No s'explicava Ell, per què havia de morir pre-

cisament aleshores. Malgrat tot, la seva fe era immensa i afegeix a continuació: "en les teves mans encomano el meu Esperit".

Sí, Jesús és Mestre de la meua fe. Jo podré demostrar al món que tinc lliurada fe i amor a aquest Déu que em mata si em confio amorosament als instruments —coses, malalties, vellesa, homes...— que em van matant, ja sigui d'una vegada ja sigui d'un a un els minuts i les energies de la meua vida.

Que aquest Nadal, l'Infant de Betlem, amb el do de la seva presència ens augmenti la fe en el Papa, en el Magisteri del Concili, en els nostres Bisbes, en els nostres amics i enemics, en la humanitat sencera. I esperança. Només així sabrem que tenim fe en Déu. En aquest Déu que en el pessebre nadalenc, encara que en imatge, comencem a veure.

Durant l'estiu i la tardor els mitjans de comunicació s'han ocupat sovint de l'estudi científic entorn de l'antiguitat del Sant Sudari que és venerat a Torí. Fins i tot hi va haver qui es va avançar al diagnòstic oficial —en sentit negatiu, és clar. Finalment, força gent han cregut poder mofar-se dels cristians ingenus: la Ciència —amb majúscula, o més modestament el carboni 14—, ha demostrat que el famós llençol torinès va ésser teixit entre 1260 i 1390. Quina bona revenja pels descreguts, després que altres recerques no menys científiques semblaven provar que realment el sudari, a una hora o altra, havia embolcallat un cos torturat!

Sense escandalitzar-nos de l'esdeveniment —car n'és un, certament—, ni de les reaccions que ha provocat, considero que val la pena de deturar-nos una estona a reflexionar-hi. I en primer lloc cal proclamar el respecte i l'agraïment que es mereixen les autoritats eclesiàstiques que han decidit de sotmetre la venerable relíquia a aquesta prova del foc. Ara sabem que data del segle XIV.

¿Vol dir això que el Sant Sudari és una falsificació? "Falses" ho són les peces de llautó que es fan passar com si fossin d'or. O els bitllets de banc sortits d'una impremta clandestina. Però de cap manera podem declarar que siguin falsos un objecte, una imatge, una relíquia que la pietat popular ha envoltat durant segles d'una especial devoció. Qui gosaria dir que són "falses" les marededéus trobades, escultures romàniques o gòtiques, és a dir posteriors en tot cas al "temps dels moros" en què hom suposa que

¿Fals el Sant Sudari de Torí?

RAMON SUGRANYES DE FRANCH

havien estat amagades. Com tampoc es poden considerar falsos els evangelis dits "apòcrifs", que no entren en el cànon de la Sagrada Escripura, però que són gairebé tan antics com els autèntics.

Tornant al sudari de Torí, podríem imaginar —molts ho esperaven— que el carboni 14 hagués permès de datar-lo del segle primer. ¿És que això ens hauria garantit la seva "autenticitat", ço és que realment hagués acollit el Cos santíssim de Jesús davallat de la creu? Ben cert que no. Tant en aquest cas com en el d'ara, l'única certitud que tenim és la d'ésser davant d'un objecte que, al llarg de molts segles, ha estat considerat com una relíquia preciosa, que moltes generacions han venerat.

I si és medieval, de dues coses l'una: o bé va ésser en-

motllat entorn d'una imatge —i llavors la qualitat humana de l'escultura i la impressionant expressivitat del dolor revelen un artista admirable i d'una profunda pietat—, o bé va recobrir de fet el cos d'un home nafrat i mort amb violència. I qualsevol ésser humà víctima d'un tractament dolorós i humiliant no és una viva imatge del Crist, germà gran, que morí en la creu per a tots els homes?

El que és radicalment fals és donar a les relíquies —siguin les que siguin— una mena d'adoració supersticiosa o idolàtrica. O, encara més, considerar-les com una prova de la veritat de la nostra fe. Crist és vivent, va ressuscitar d'entre els morts. I la seva Paraula, que no passarà mai, no depèn de les representacions materials que ens en fem els homes —del Sant Sudari de Torí, de l'Escala Santa de Roma, o bé de les icones meravelloses que, a l'Església oriental, es tenen per pintades de la mà dels àngels. Cap d'aquestes coses no són falsificacions. Són ajudes que la fe dels homes ha establert per tal de fortificar, per la imaginació, la pròpia feblesa. I és en aquest sentit que cal respectar-les i fins venerar-les.

El Jesús dels evangelis ha volgut restar entre nosaltres per la seva Paraula i per l'Eucaristia, que l'Església celebra.

El missatge cristià pot ésser falsificat de moltes maneres. En un cas com el que ens ocupa, les pitjors són la d'exploitar comercialment les relíquies o la de servir-se de llur major o menor veracitat històrica com d'una arma per combatre la pietat autèntica.

CATALUNYA

CiU vol més lluita contra la pobresa a Barcelona

Convergència i Unió ha presentat a l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, una moció en què demana la creació d'una comissió per estudiar i lluitar contra la pobresa. El regidor de CiU, Enric Vila, creu que l'Ajuntament presta poca atenció a la qüestió.

Atorgats els premis de premsa i ràdio comarcal

Els premis Tassis-Torrent de premsa comarcal i local i els Rosalia Rovira, per a emissors de ràdio municipals, van ser atorgats a Berga. El premi de premsa va ser per al **Reus Diari**, les revistes **Tap de Suro**, d'Agullana (Girona), i **Rec de Ponent**, i per als periodistes Martí Castells i Josep Comajoan, de 9 Nou, de Vic. Els de ràdio van ser per a Ràdio Arenys de Mar i per a les emissors Ràdio Granollers i Ràdio Mollet.

Sor Genoveva Massip premi Solidaritat 1988

Sor Genoveva Massip, Germana de la Caritat, va ser guardonada amb el premi Solidaritat, que anualment atorga l'Institut de Drets Humans de Catalunya. El veredict del jurat va ser fet públic a l'aula magna de la Universitat de Barcelona, on va tenir lloc un acte commemoratiu del 40 aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Sor Genoveva ha estat premiada "per la seva dedicació constant en el compromís solidari amb les persones més necessitades de la

nostra societat; per la seva dedicació preferent al món de la marginació en els barris que més la pateixen, amb les persones privades de llibertat de les presons de Barcelona, els drogaaddictes i els desnonats que troben en ella la comprensió i l'estímul de la companyia desinteressada i gratuïta i per la seva dedicació als emigrants d'altres països.

Presentat el primer diccionari del català d'Alguer

El Diccionari Català de l'Alguer, que recull uns 25.000 lemes i ha estat elaborat per mossèn Josep Sanna va ser presentat dimecres al vespre al Palau de la Generalitat. L'obra és fruit d'un treball de deu anys de recerca i ha estat duta a terme amb la col·laboració dels filòlegs catalans Josep Subirats i Emili Pascual. Segons escriu Joan Sanna en el prefaci del llibre, la raó del diccionari és "ajudar los algueresos en aquesta batalla contra el temps i contra les coses... un temptativo amorós d'ajudar el català de l'Alguer a no morir i fer-lo tornar a una major puresa, i un instrument perquè els algueresos puguin parlar, llegir i escriure correctament la pròpia parla".

Per a l'elaboració del diccionari, mossèn Sanna va fer un gran treball de recopilació de paraules sobretot entre gent gran, que conserven un vocabulari més ampli, i entre persones pertanyents a diversos oficis. A través de les converses amb aquests, va recollir paraules pertanyents al vocabulari específic de pagesos, mariners, paletes i moltes altres feines, que sovint no eren conegudes més que per la gent que pertanyia a cada col·lectiu.

Un cop va tenir realitzades les gairebé 25.000 entrades per formar el diccionari, va recórrer a l'ajut dels filòlegs Subirats i Pascual per establir la correcta grafia catalana de les paraules. Els algueresos, a l'hora d'escriure en català s'enfronten amb el problema de la

diferència entre la pronúncia i l'escriptura de les paraules. El diccionari vol ser una eina que els permeti superar aquesta dificultat en recollir tant la pronúncia de la paraula com la seva grafia catalana i italiana y les seves característiques gramaticals.

ESPANYA

Unió Mallorquina vol rectificar les matrícules dels vehicles

Unió Mallorquina ha presentat al Parlament balear una proposició no de llei per canviar les inicials d'identificació de les matrícules dels vehicles de les Illes. Unió Mallorquina pretén que les matrícules portin les inicials **IB** (illes balears) en lloc de les actuals **PM** (Palma de Mallorca). Segons els responsables del partit mallorquinista, amb les actuals inicials **PM** es produeix una situació discriminatòria envers Menorca, Eivissa i Formentera.

Salamanca, patrimoni de la Humanitat, segons la Unesco

El comitè del patrimoni de la Unesco, reunit a Brasília, va con-

cedir a la ciutat de Salamanca el reconeixement de patrimoni de la Humanitat, distinció de la qual també gaudeixen Àvila, Segòvia, Càceres i Toledo.

Amb aquesta distinció, que reportarà a la ciutat uns 80 milions de pessetes anuals lliurats per la Junta de Castella i Lleó, es tanca un període de discussions i d'estudis d'expedients i en certa mesura es tanca la ferida soferta en perdre davant Madrid la possibilitat de tenir la capitalitat cultural d'Europa l'any 92.

La plaça Mayor, obra dels Churriguera iniciada l'any 1729 s'enquadra dins del particular i formós barroc de Salamanca del qual també formen part la Clerencia (1617) i el col·legi de Calatrava (1717). La ciutat també acull obres mestres del plateresc com la cèlebre façana de la Universitat, San Esteban, palau de Monterrey (propietat dels ducs d'Alba), convent de las Dueñas, palau dels Irlandesos, etc. També hi ha exemples del gòtic en obres com les dues catedrals, Torres del Aire i del Clavero o la misteriosa Casa de las Conchas, actualment en obres per allotjar una important biblioteca pública patrocinada i finançada pel Ministeri de Cultura.

El Tribunal europeu dels Drets Humans condemna l'Estat espanyol

El president del Tribunal Europeu dels Drets Humans, Rolv Ryssdal, va fer pública la sentència per la qual es condemna l'Es-

tat espanyol per la violació de l'article 6.1 de la Convenció Europea dels Drets Humans, en el qual es garanteix que "tota persona té dret a un judici imparcial, en què se'l condemni o se l'absolgui en raó d'una correcta administració de les proves". Aquest principi va ser transgredit, segons la sentència del Tribunal Europeu, en el judici contra els acusats del cas Bul-tó, Ferran Jabardo, Francesc Xavier Barberà i Antoni Messeguer. La sentència va ser aprovada amb deu vots a favor i vuit en contra.

MÓN

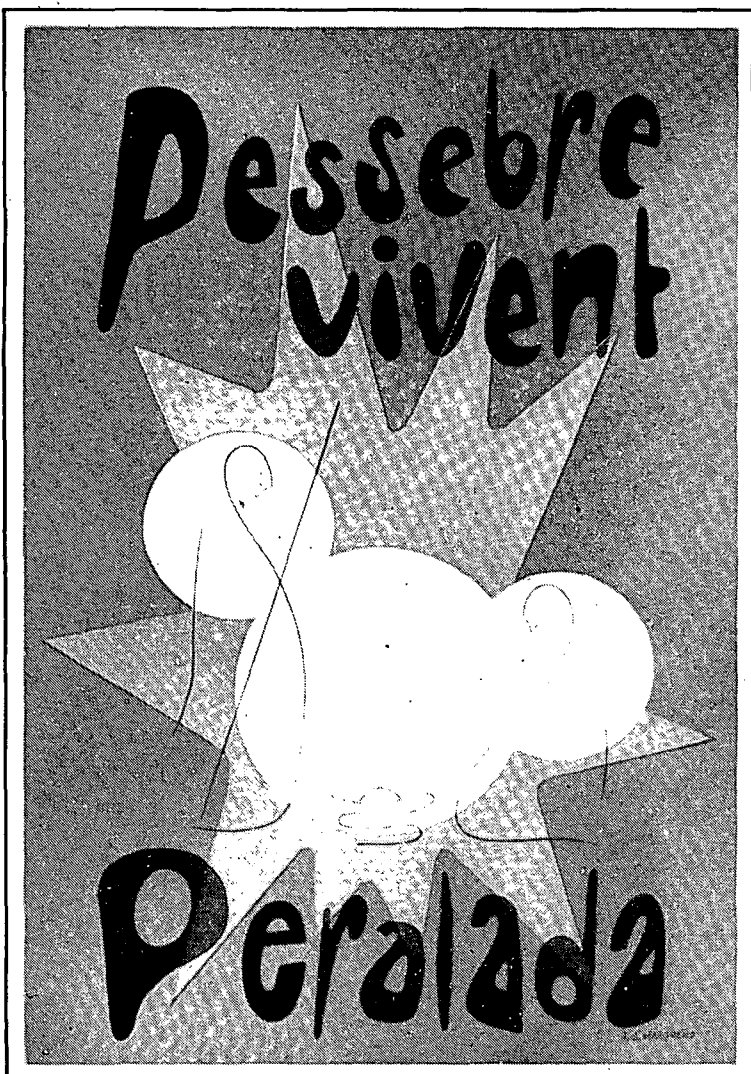
New York duplica l'impost per tinença de gos

El municipi elevarà l'any 1989, a 17 dòlars (2.000 pessetes), gairebé el doble que fins ara, l'impost anual per tenir un gos.

Actualment, hi ha 205.312 gossos censats, però el municipi diu que no són ni tan sols la meitat dels que hi ha en realitat els que són inscrits segons la llei.

A més a més d'augmentar la quota, el projecte preveu també una campanya d'inscripció en la qual s'assenyalen els avantatges de "declarar" el millor amic de l'home.

"Si es perd un gos censat és més fàcil de trobar", va assegurar un funcionari del Departament encarregat dels afers canins.

Amplia la teva visió amb un Gran Angular, una col·lecció juvenil.

Gran Angular

1. Els escarabats valen al capvespre/Maria Gripe
2. El passat ha quedat enrera/Anke de Vries
3. L'abric verd/Maria Gripe
4. Els nois de Dublin/Jean-Claude Alain
5. El món de Ben Lighthart/Jaap ter Haar
6. Quin curs, el meu tercet/Oriel Vergés
7. El país de més enllà/Maria Gripe
8. Frederic, Frederic Frederic/Emili Teixidor
9. El misteri dels Farricols/M. Lluïsa Amorós
10. El poble del Gat Vampir/Lensey Namioka
11. Canya Plàstica/Dolors Garcia i Cornella
12. L'hivern durant la guerra/Jon Terlouw
13. El capità James Cook/John Hooker
14. Camins de boira/Jaume Martín i Burgos
15. No en podem parlar mai més?/Barbara Gehrs

editorial cruïlla

Balmes, 245, 41.
Tel. 237 63 44

Distribuidor exclusiu:
CESMA, S.A. c/ Progrés 249-296
08912 Badalona
Tel. 383 10 11

Joan Pau II al Consell Internacional per a la Catequesi

L'adult creient es troba encara en l'estadi inicial del creixement i maduració de la fe

"El creient adult roman en l'etapa preparatòria de la Primera Comunió i de la Confirmació i en les nocions apreses en els bancs de l'escola; mentre ha crescut i madurat en l'aspecte físic, psicològic i professional, encara és en l'estadi inicial en el que es refereix al creixement i maduració de la fe, i el resultat és una fe mancada de profunditat, dèbil i fràgil fins al punt que sembla inexistent", digué el Papa als components del Consell Internacional per a la Catequesi reunits a Roma.

Publiquem gairebé íntegre el discurs que els dirigí el papa Joan Pau II.

Durant aquest segle, s'han produït àmplies transformacions socials, al temps que, gràcies als avenços de la ciència i de la tècnica, s'ha estès ràpidament també un notable desenvolupament cultural a nivell de masses. La societat en la qual està inserit l'adult d'avui generalment es troba dominada per la civilització de les imatges (cinema, televisió, rotogravat) i per la ràpida difusió de notícies, idees, valors, dades culturals i científics, transmeses amb llenguatge fàcil i incisiu. En la majoria de les ocasions no es parla de Déu; la religió és considerada un fet privat, quan no és presentada sota una matisació crítica o negativa; a més, els models de vida i les interpretacions de la realitat són múltiples i contrastants.

L'adult en la intimitat té set de Déu

Aquest és el context en el qual ha crescut el creient adult dels nostres dies, el qual, malauradament la majoria de les vegades, ha realitzat només el primer trajecte d'aquell itinerari catequètic que condueix a una fe viscuda i compromesa. En general, ha romàs ferm en l'etapa preparatòria de la primera comunió i de la confirmació i en les nocions apreses en els bancs de l'escola; per això, mentre ha crescut i madurat sota l'aspecte físic, psicològic i professional, de fet encara és a l'estat inicial pel que fa al creixement i maduració de la fe. El resultat és una fe mancada d'aprofundiment, dèbil i fràgil fins al punt que sembla inexistent.

Cal interpel·lar-se sobre quines són les esperances i les exigències més responsables, en l'adult d'avui, sota l'aspecte religiós.

Es pot afirmar que, en general, l'adult contemporani, en la seva intimitat, té fam i set del Déu vivent, i per tant, de les coses sagrades, per diversos motius. Tant per les instàncies immutables de la naturalesa humana, que porta en

ella el senyal i el reclam de la Primera Causa, com pel més gran desenvolupament del discerniment davant els dubtosos plantejaments ideològics i pràctics de la societat terrena; o bé, per aquell sentiment d'incertesa, de por i de buit existencial, que procedeix d'una cultura mancada de la transcendència.

A l'adult d'avui, se li ha de tornar a explicar tots els motius de credibilitat racional que posseeix el cristianisme. De fet, és possible demostrar que Déu s'ha revelat a l'home a través de Crist Redemptor.

Però en passar els continguts d'aquesta revelació, la catequesi actual ha d'assumir els tons de la vivor i de l'actualitat.

El cristianisme, és efecte, és, en primer lloc, un "Missatge de vida", que en els nostres dies com en el començament, és repetit amb alegria: Jesús de Natzaret, Fill de Déu fet home, ha mort i ressuscitat per a la nostra redempció. I "en el misteri de la redempció de l'home és novament 'expressat' i, en certa manera, és novament creat".

L'adult contemporani, que és envilit per una societat materialista i consumista, gradualment i amb satisfacció, recuperarà consciència del seu valor i de la seva dignitat d'home, gràcies a l'anunci de l'evangeli i a una catequesi adaptada a les exigències dels nostres dies.

La finalitat d'aquesta catequesi consisteix a portar l'adult per una senda d'una educació bàsica i integral en la fe. Però en la planificació dels continguts catequètics es tindrà en compte tant l'ordre jeràrquic de les veritats com de la situació concreta en la qual es desenvolupa la catequesi.

Generalment mai no s'haurà d'oblidar el tractament minuciós dels grans temes que es relacionen amb Déu "ric en amor", amb Jesucrist "paraula viva i substancial del Pare", amb l'Església "vivificada per l'Esperit Sant".

La finalitat de la catequesi: educació bàsica i integral

En la presentació de les veritats concernents a la fe i a la moral es recomana posar una particular atenció a la selecció del llenguatge que ha d'utilitzar per l'adult d'avui, respectant i utilitzant les millors formes de comunicació, compresos els senyals, els gestos i els símbols.

La catequesi haurà de servir-se dels grans progressos realitzats per la ciència de la comunicació, per poder transmetre més eficaçment tot, al mateix contingut doctrinal, sense cap deformació, especialment quan està dirigida a particulars categories de perso-

nes, com els intel·lectuals, els analfabets, els minusvàlids, etc.

El respecte degut a l'adult per la seva maduresa exigeix que, en impartir la catequesi, les informacions siguin sempre actualitzades, els arguments tinguin una concenació lògica i el discurs faci referència també a les dades de l'experiència, de la cultura i de la ciència, que són els més significatius per al nostre temps. La catequesi dels adults tindrà més èxit si es mostra oberta a l'encontre entre fe, cultura i ciència, per a una mútua integració, respectuosa de les recíproques competències.

Els joves busquen una ajuda per la seva fe

Serveixi d'estímul i de consol

el fet que l'Església considera la catequesi dels adults un "problema central" i la "principal forma de la catequesi". Són els adults, en efecte, pares i mares de família, els que, una vegada educats per a la fe, impartiran la primera i fonamental instrucció religiosa als propis fills en el sagrari de l'"església domèstica"; són els adults els que poden donar un vàlid testimoniatge cristià als joves en el seu procés de recerca i de maduració; són, finalment, aquests adults els que, descoberta la validesa de la vocació cristiana arrelada en el baptisme, participaran de la missió salvífica de l'Església, com a preciosos subjectes actius tant en les comunitats eclesials com en les "realitats temporals de les quals són responsables."

FILTRANT LA NOTÍCIA

Catecisme universal o catecismes particulars?

Un primer esbós d'un "Catecisme universal" de l'Església catòlica està pràcticament enllestit, ha revelat la revista italiana "Trenta giorni".

Aquest primer projecte serà sotmès a l'examen de tot l'episcopat mundial abans de la seva aprovació definitiva per part de la Santa Seu. Sobre el text —de quasi 400 pàgines— i la seva unitat estilística hi ha treballat el dominic austríac, Christophe von Schönborn. Aquest compendi de la fe fou concebut i suggerit en el Sinode extraordinari dels Bisbes de l'any 1985. Posteriorment es nomenà una comissió redactora internacional, a la qual pertany el bisbe espanyol, monsenyor Estepa.

L'avantprojecte del futur catecisme universal està dividit en tres seccions: credo, sagraments i preceptes —més un apèndix recopilador—, tot des de quatre fonts: la Bíblia, els Pares de l'Església, textos litúrgics i magisteri de l'Església.

La comissió de cardenals va examinar ja el text provisional el mes del maig passat, i suggerí alguns retocs, afegitons i esmenes. Les valoracions i eventuals propostes de modificació per part de l'episcopat de tot el món cal que arribin a Roma abans de finals d'aquest any, segons sembla, el catecisme universal seria aprovat durant el Sinode del 1990, que commemorarà la clausura del Vaticà II.

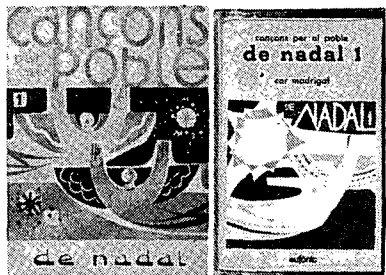
No han mancat crítiques contra aquest projecte o esborrany. La revista "Etudes", publicada

pels jesuïtes francesos ha manifestat la seva sorpresa i perplexitat, fent veure que seria il·lusori intentar justificar l'oportunitat d'aquest catecisme universal recordant el catecisme romà publicat l'endemà del Concili de Trento. "Aquest últim —escriu el P. Gilbert Adler en la susdita revista— cal atribuir-lo a la unitat cultural que dominava aquella època, permetent el recurs a un llenguatge teològic únic i comprensible per a tothom". "Les diverses cultures són tantes avui —acaba dient Adler— que un llenguatge universal en matèria de definició de la fe no és pas possible".

Tanmateix el papa Joan Pau II preveia aquesta dificultat i per evitar malentesos declarava, després d'haver-se constituït la comissió redactora que el nou catecisme "no pretén suplantar els catecismes diocesans o nacionals, ni ser instrument d'uniformitat estreta, sinó un important ajut per garantir la unitat de la fe".

En aquest sentit, escriu un comentarista, el catecisme universal no pot ser únic ni obligatori, sinó punt de partença i referència pels catecismes particulars més encarnats a les distintes realitats culturals i sociològiques de cada país. No cal pas anar més lluny: a Castella i a Catalunya, posem per cas, hi ha formes distintes d'expressar el mateix contingut de la fe.

FRANCESC GAMISSANS

- Cançons per cantar davant del pessebre.
- En el cançoner les hi trobareu totes: El desembre congelat, Santa nit, Fum, fum, fum, El Noi de la Mare, etc.
- En el cassette, només n'hi trobareu 16. (És un cassette molt bonic)

VATICÀ DIA A DIA

L'“Esperit d'Assís”
no ha mort

El segon aniversari de la cimera interreligiosa convocada pel Papa a la ciutat del “Poverello” el 27 i 28 d'octubre del 1986 ha estat objecte de diverses commemoracions. La més important del conveni “Homes d'oració en recerca de la pau” que congregà a Roma, del 26 al 29 de novembre, representats de diverses religions.

El mateix Papa els va rebre el diumenge 29 a la Sala del Consistori i va pronunciar un discurs sota el lema “El món necessita treballadors de pau”. Joan Pau II afirmà: “Malgrat les reals diferències que hi ha entre les religions, diferències que hem reconegut francament, ens sentim cridats a afirmar que el diàleg, les trobades, l'amistat i les crides a membres de cada religió per aprofundir el seu compromís amb l'oració alliberen profundes energies espirituals”.

Entre els assistents hi havia líders de l'Islam, del budisme, dels hindús, dels shiks, jainistes, zoroastrians, confucionisme, shintoisme, de la religió jueva, de les Esglésies ortodoxes, de les diverses confessions protestants i de l'Església Catòlica. El cardenal Glemp, arquebisbe de Varsòvia, i el cardenal Silvestrini, ex-secretari del Consell per Afers Públics de l'Església, presidien la delegació catòlica.

Joan Pau II invita al
diàleg amb els palestins

El Papa assenyala el diàleg com a camí per resoldre el problema palestí en les paraules posteriors al res de l'àngelus davant milers de fidels congregats a la plaça Sant Pere. El Sant Pare va expressar el seu desig que “els pobles israelià i palestí acceptant cada un amb lleialtat a l'altre i les seves legítimes aspiracions, puguin trobar una solució que els permeti viure en la seva pròpia pàtria respectiva amb llibertat, dignitat i seguretat”. Invità a “buscar la manera que cessin al més aviat possible els sofriments dels palestins a Cisjordània i Gasa, així com els milers de germans seus pròfugs”.

Roma: missa del Papa
pels 25 anys de
“Musicae sacrae”

El dimarts, 22 de novembre, Joan Pau II va celebrar una missa amb motiu del 25è aniversari de la “Consociatio Internationalis musicae sacrae”. Adreçant-se als 150 membres d'aquesta associació presents en la celebració, Joan Pau II indicà que allò que expressen a través de la música ha de ser el signe d'un esforç cada vegada més profund i exigent, que és acollir la Paraula de Déu en el seu cor per

meditar-la i traduir-la en la vida.

El Papa recordà que la seva associació havia estat creada per Pau VI el 1963 per tal de facilitar la posada en pràctica de les orientacions del Vaticà II en el camp de la música sagrada. I se sent satisfet per tal com l'associació ha contribuït a la reflexió i a la promoció de noves obres musicals. I va invitar els membres presents a continuar aquesta tasca, a fi que compositors i executants es posin al servei de la Paraula de Déu prenent part en l'obra d'evangelització amb creacions musicals amb les quals es pot expressar la fe del poble cristià.

Bèlgica: En el centenari
de l'apòstol dels
leprosos, P. Damià

El paper dels testimonis en l'evangeli fou el centre de la jornada organitzada el dissabte 19 de novembre en el Centre Lumen Vitae de Brussel·les. Aquesta reunió fou animada per André Knockaert i Chantal van der Plancke, que presentaren el paper de Joseph Cardijn i del Pare Damià en l'evangelització. Un homenatge nacional que es retrà a aquest març el 15 d'abril del 1989 a l'estadi de Heyssel, de Brussel·les. La jornada del proppassat 19 de novembre n'ha estat com una preparació.

La figura del Pare Damià, l'a-

pòstol dels leprosos, cent anys després de la seva mort serà evocada amb una composició escènica, acabant amb l'Eucaristia. El més important d'aquesta jornada-homenatge, creuen els bisbes de Bèlgica, és que aquest esdeveniment sigui ben preparat, i no solament que l'estadi d'Heyssel estigui ple.

Activitats culturals, actes d'animació pastoral i catequètica, realitzacions sobre el terreny seran també evocats en el marc del Centenari del P. Damià a Bèlgica. Els participants en la jornada preparativa concretaren la qüestió del testimoniatge actual. Al final d'aquesta jornada, abans de la celebració de l'Eucaristia, una reflexió sobre l'Evangeli i els Actes dels Apòstols fou exposada per explicar la missió confiada per Crist als seus testimonis.

Beatificació de tres
franciscans i una
pionera antiracista

El diumenge 20 de novembre proppassat, el Papa va proclamar quatre beatificacions: 3 franciscans màrtirs a Etiòpia, i una religiosa americana pionera de l'antiracisme al Sud dels Estats Units.

Els tres franciscans, Samuele Marzorati, italià, Michele Pio Fasoli, també italià i Liberat Weis, austríac. Els tres missioners començaren la seva evangelització entre els coptes entre els quals la fe havia perdut molt del seu valor i vigoria. A poc a poc els monjos coptes se sentiren envejosos i acusaren els franciscans de ser espies. El 2 de març del 1716, un tribunal exhortava els franciscans a abandonar la fe catòlica. El refús dels tres missioners els portà a la condemna a mort i el dia següent foren morts lapidats.

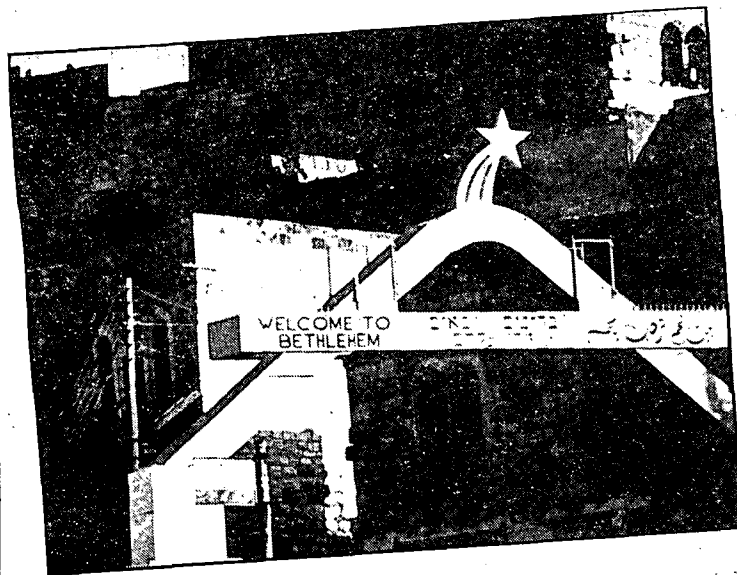
Katharina Drexel, la quarta

beatificada, nascuda el 1858 a Filadèlfia, Estats Units, en una família d'un ric banquer. Utilitzant els recursos de la seva herència, fundà una nova congregació, les Germanes del Sant Sagrament, per ajudar els indis i a la gent de color. L'objectiu d'aquesta congregació és la portar Crist en l'eucaristia als indis i als negres americans a través de l'educació catòlica i l'assistència social. Durant la seva llarga vida, 97 anys, Katharina Drexel fundà un centre missioner i al voltant de 60 escoles per a negres i indis. La fundació més famosa fou la Universitat de Xavier de Nova Orleans. Katharina Drexel va fundar-la perquè cap Universitat del Sud no volia acceptar estudiants negres. Katharina Drexel morí el 3 de març del 1955.

Vaticà: Col·loqui
sobre els miracles

Joan Pau II el dissabte 19 de novembre va rebre els participants a un col·loqui organitzat per la Congregació per a les causes dels sants. L'objecte del col·loqui era la constatació de fets o guaricions inexplicables, inexplicables segons els criteris científics i per tant oberts a la possibilitat d'una intervenció divina.

El Papa declarà que aquests signes poden ser crides, missatges que mostren que Déu és Amor. El Papa constata que aquests missatges poden convertir, i són estímuls per tal que la gent visquin aquest do sincerament i generosament. El Papa afegí que “es constata avui dia que la pedagogia divina il·lumina els homes amb intervencions més espirituals i més íntimes i que els fets d'incidència corporal esdevenen més rars”.

Per Nadal
augmenten els
pelegrins a
Terra Santa

La disminució de les comunitats cristianes en aquests darrers temps és una realitat. Tanmateix han augmentat considerablement els pelegrinatges a Terra Santa. Nadal és una de les festes que reuneix més pelegrins en el país de Jesús.

A la fotografia, la benvinguda als pelegrins que arriben a la ciutat de Betlem, expressada en anglès, hebreu i àrab.

CENTRE DE RELACIÓ
SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Prof. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE
CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS
D'APOSTOLAT. FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA
PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT
DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada
de la seva lectura, és el repte que tenim tots els
lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA
ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS.
DONEU-LOS A EMPLERAR LA SEGÜENT
BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya
Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili nº Població

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º
se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc Data

Grups d'Oració i d'Amistat. - Com cada any se celebra a Barcelona, el dia 28 de desembre, la Reunió Nacional de Dirigents Diocesans dels Grups d'Oració i d'Amistat.

Vetlla de fi d'any organitzada per l'Adoració Nocturna. - Tindrà lloc el dissabte, dia 31 de desembre, a l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 168. Començarà a les 11 de

la nit amb adoració al Santísim, reflexió i pregària. Continuarà a les 12 amb la celebració de l'Eucaristia en la Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Hi pot participar tothom qui ho desitgi. Per més informació: CEDAIR, c/. Aragó, 268, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 de la tarda.

Celebració en cant gregorià. - Dia 1 de gener del 1989. Santa Maria Mare de Déu. A

les 10'30 del matí, a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri, Plaça de Sant Felip Neri, 5.

PESSEBRE MONUMENTAL. Parròquia de Ntra. Sra. dels Dolers, de Sants. Promogut per un Grup d'entusiastes artesans que any rera any, van millorant la seva obra. Aquest PESSEBRE MONUMENTAL (40 m²), s'inaugurarà la nit de Nadal i restarà exposat fins el diumenge després de Reis. Està instal·lat en la gran absida de l'església. Pot visitar-se a les hores de culte. **Adreça:** c/. Begur, 6-8, Sants, (metro Línia V, Estació Badal; autobusos 55 i 57).

GIRONA

PESSEBRE VIVENT DE RIDAURA. - Dia 24, de dos quarts d'11 a dos quarts de 12, representació del PESSEBRE VIVENT. A les 12 de la nit,

MISSA DEL GALL, amb l'adoració de les pastorettes. Tot seguit a la Plaça del Gambeto, foc de nit i xocolatada. Altres representacions: Dies 25 i 26 de desembre, de 7 a 8 del vespre. Realitza: El poble de Ridaura, La Garrotxa (Girona).

VIC

MANRESA. TANDA D'E-

XERCICIS ESPIRITUALS AL POBLE DE DÉU. - Obrer a laics, religiosos i sacerdots. Se celebrarà del 9 al 14 de gener del 1989, a la Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi, de Manresa; dirigits pel P. Lluís M.ª Mendizábal s.j., **Director Nacional de l'Apostolat de l'Oració.** Per informació i inscripcions: Casa d'Exercicis, Apartat 12, 08240 Manresa. Tel. 872 04 22.

20 ANYS

*al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans*

Demana informació	Fes-te soci	Collabora
JUSTÍCIA I PAU Rivadeneyra, 6, 10è. - 08002 - Barcelona Tel. (93) 317 61 77		

VALENTINE

La pintura ideal

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ORGANISTA-concertista especialista en J.S. Bach cerca promoció o sponsor per a concerts o recitals d'orgue a catedrals, esglésies, oratoris. Disposat a viatjar. Tel. 339 15 82 de 10 a 12 nit.

ESTUDIANT d'òptica desitja treballar en òptica o taller de muntatge. Experiència públic. Jordi. Tel. 237 70 24 de 2 a 5.

SR. desitja relacionar-se amb Srta. 40-50 anys prov. Tarragona. Fins matrimonials. Tel. 977/ 23 64 61 de 9 a 10 nit.

VIDUA sense fills desitja senyor fins matrimonials. Tel. 240 67 85. Nits.

BIJUTERIA: emmotllem i fem motlles per resines. T. 358 16 82.

TINC estones lliures per fer petits treballs a casa. Tel. 253 04 62 de 6 a 8 de la tarda.

AUXILIAR Clínica amb títol de perruquera s'ofereix per a persones que ho necessitin en el seu propi domicili. Tel. 323 10 43 - 424 91 61.

S'OFEREIX habitació sols dormir i dret a cuina a Srta. formal amb informes. C/ Calabria a 50 m. Metro Rocafort. Tel. 424 19 25 de 4 a 5 piso nuevo.

PROFESSORA d'E.G.B. i Psicòloga dona classes i recuperació. També català i adults. Preus mòdics. T. 253 14 41.

VENDA torre Blanes Urb. "Sant Daniel". 13 m. T. 215 77 72.

MATRIMONI necessita persona a tot estar. Tracte familiar. Tel. 203 06 16.

DONO dret habitació i menjar tot 8.000 ptes. al mes a canvi d'ajuda a casa i acompanyar els dies festius a missa a Sr. jubilat. Tel. 424 20 26 tots els dies de 10 a 14 i de 18 a 21 hores. Prego als Rvds. de les barriades pobres i als obrers cristians expulsats de Polònia, prenguin nota.

PER promoure un Pla de Previsió de Serveis Socials per a la Vellesa en immobles de Propietat Horizontal, es desitja relació amb persones solvents que aportin idees o recursos econòmics i puguin participar en el seu desenvolupament. Tel. 777 28 24 nits de 7 a 10.

VIDUA 51 anys voldria tornar-se a casar per refer la seva vida. Tel.: 779 07 49.

JOVE 40 anys desitja conèixer noia, fins seriosos. Tel. 237 19 25.

VENDA pis Entença-Diagonal duplex 250 m². 4 terrasses. 50 milions. T. 215 77 72.

MASIA o casa gran de poble llogaria Grup Cristià de vint adults i fills per convivències i lleure. Màxim a 70 Km. de Barcelona. Disposats a millorar la casa. Mercè Sala, c/ Rivadeneyra 6, 7è - 08002 Barcelona. Tel. 302 22 35.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

API - PLANAS

— Gestió i documentació de vendes de farmàcies i laboratoris.
— Compra-venda i lloguer de finques, pisos, solars i terrenys.
— Hipoteques.
C. BALMES 124, 2n. 2a.
Tel. 215 77 72
08008 BARCELONA

Dies de representació:

25 de desembre, 27 i 8 de gener,
a les 6 i les 7 de la tarda

**ENTRADA INFANTIL
GRATUÏTA**

SI TÉ VIDEO: LLOGUI LES MILLORS PEL·LÍCULES
A **VIDEOLAR** VISITIN'S!

- LA SEVA FAMÍLIA VEURÀ EL QUE DESITGIN, NO EL QUE ELS IMPOSIN
- SELECCIÓ I SEGURETAT MORAL DE CADA UN DELS SEUS TÍTOLS
- SERVEI OPCIONAL A DOMICILI

Balmes, 114. P. Baixa (Xamfrà Provença) Tel. 215 70 71 / 08008 Barcelona

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

	125 pts.
	250 pts.
	375 pts.
	500 pts.
	625 pts.
	750 pts.
	875 pts.

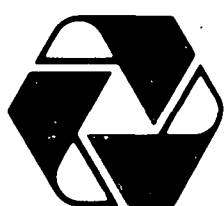
Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

Per molts anys, Nadal!

Dibuix de Joan Vilanova, premiat al concurs de la «Caixa de Manresa» l'any 1946.

CAIXA DE MANRESA

LLEIDA

L'església lleidatana es prepara pels reptes del futur

Monsenyor Malla: 20 anys de bisbe de Lleida

LLEIDA.— Monsenyor Ramon Malla i Call, havent complert 20 anys de la seva ordenació episcopal que tingué lloc a la Catedral de Lleida el 27 d'octubre de 1968 i restant sempre Bisbe d'aquesta diòcesi, és el prelat que compta amb el més llarg pontificat al servei de Lleida aquest segle.

Fruit del coneixement que té d'aquest bisbat, monsenyor Malla, mira amb confiança el futur i els reptes que els nous temps en la cultura de la post modernitat presenten a la diòcesi de Lleida, segons ho manifestà en declaració feta a l'ocasió.

Reptes que monsenyor Malla assenyala principalment en el camp de la cultura fent esment especial de la presència dels estudis universitaris a Lleida, que fan de la ciutat un centre d'atracció de joves i una ciutat foment de cultura. La família, la despoblació del món rural són altres desafiaments que demanen a l'Església resposta prompta. Les Terres de Ponent marcadament agrícoles "porten molta migració a Lleida: africans, àrabs i altres temporers esperen també de l'Església lleidatana una paraula i fets que corroborin la disponibilitat del bisbat.

Monsenyor Ramon Malla, agraïnt les felicitacions rebudes s'encomana a la pregària de tot hom.

JAUME MONTAÑA

VII Assemblea diocesana de Moviments i Serveis

Per estudiar l'encíclica de Joan Pau II sobre les qüestions socials que afecten el món d'avui i reclamen especial atenció dels creients, els joves dels moviments i serveis apostòlics van celebrar assemblea el dia 6 de novembre.

Amadeu Bonet, professor d'EGB, president de la Coordinadora de Moviments i Serveis, en la presentació de l'Assemblea motivà la necessitat que té el jove d'avui de conèixer la doctrina social de l'Església per millor fer-se present en el món com a testimoni de l'Evangelí. Mossèn Xavier Gros, sociòleg, acompanyà la reflexió.

El dinar compartit en comú i preparat pels joves consistí en un bon plat de cassola de tros o també dita de pagès.

A la tarda, el Sr. Bisbe acudí al Casal de Joves per assistir al final de l'Assemblea i presidí la concelebració eucarística de cloenda de la Jornada.

Integrem la Coordinadora de Moviments i Serveis les següents organitzacions: JARC, JOC, MIJAC, MUEC, JAC, Servei Colònies d'Estiu, Escoltes i Equip de Campaments. La Coordinadora es reuneix cada tercer dijous de mes a les 8.30 del vespre.

J.M.

Jornada de Pastoral d'Adults:

Els laics demanen més diàleg als preveres

Més de cent persones adultes i compromeses en tasques pastorals participaren en la Trobada del 23 d'octubre que organitzà la Delegació de Pastoral d'Adults. Els assistents procedien de diversos moviments, associacions, serveis, comunitats i parròquies.

L'objectiu de la Trobada era reflexionar sobre la necessitat que els laics cristians adults siguin cada vegada més adults en la fe. Mossèn Ventura Pelegrí orientà la reflexió de la Trobada a partir de la meditació que sobre l'"Església, Comunitat Missionera" donà en iniciar-se la Trobada.

Reflexió personal, treball per grups, 10 grups, posada en comú va ser el mètode de treball emprat. Per incrementar el protagonisme dels laics en la vida interna de l'Església i perquè llur presència evangelitzadora i transformadora en la societat sigui més eficaç l'Assemblea demanà:

—una relació prevere-laic més dialogal, confiada, basada en l'actitud de servei i no en el desig de poder.

—una formació que equilibri el coneixement teòric dels continguts de la fe, el compromís intra i extra eclesial i l'espiritualitat dels cristians.

—una millor utilització dels mitjans de comunicació i presència dels cristians en ells per donar a conèixer els punts de vista de l'Església sobre els diferents problemes de la societat.

FETS I CRITERIS

Quin Nadal celebrem?

Als primers segles els pagans, a Roma, celebraven el "Nadal del Sol Invicte", és a dir, el moment en el qual la llum solar cada any tornava a créixer. L'Església, al s. IV, va cristianitzar aquesta festa pagana per celebrar el naixement del Salvador, "el Sol de Justícia".

El Nadal cristià és la celebració de l'admirable misteri de l'encarnació, el Verb de Déu fet home: "El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle".

Amb el naixement de Jesucrist comença una nova etapa de la història humana. És més, es pot dir que amb Jesucrist comença veritablement la història.

Fa dotze anys, vaig participar a les festes del vintè aniversari de l'entronització del Catòlics d'Armènia, Vasken I, a Etchmiadzin. L'últim dia, a Jeveran, visitàrem el Museu Nacional i la guia ens comentava l'antiguitat de les peces allí exposades tot dient-nos: "...data de tants anys abans de la nova era". Quan quedàrem sols, dos catòlics i un anglicà, ens digué: "aquest objecte és del quatre-cents abans de Crist". Ens deia senzillament: jo sóc cristiana, encara que oficialment hagi de parlar de la nova era.

Als països occidentals hi ha uns corrents culturals i un clima pragmàtic que també s'oposen a acceptar Crist com a centre de la història. Diguem-ho

d'una altra manera: la societat d'avui no vol que es pronunciï públicament el nom de Jesucrist.

En una escola d'un país d'Europa occidental un professor mostrà als alumnes una imatge de Jesús i, en preguntar-los de qui es tractava, un noi respongué: aquest és el Tarzan!

Quin Nadal celebrem a casa nostra? ¿El Nadal dels costums populars, dels torrons i les neules, del pollastre i el cava? ¿Un Nadal de la societat de consum, un Nadal individualista, sense solidaritat, sense cap sentit religiós?

Tornem al sentit cristià del Nadal: El Pare ens fa el do del seu Fill nascut de Maria Verge. El projecte ha estat fer de nosaltres els germans de l'home-Déu, de Jesucrist, el nostre Salvador.

El Nadal és do, és amor, és compartir, és donar-se. El problema de la gran família humana rau menys en la manca de recursos i de mitjans de desenvolupament que en la falta de germanor i de solidaritat entre els homes i entre els pobles.

El Nadal ha de desvetllar la nostra fe i la nostra esperança. Ens ha estat donat un noi; el Salvador. Ell neix a Bet-lehem. Neix als nostres cors, a les nostres llars, al mig de la societat sempre que acceptem la crida i el do del seu Amor.

RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ATENCIÓ!

Pares i mestres: fomenteu el bon costum de la lectura, amb bones lectures. A la col·lecció Nova Terra hi trobareu uns llibres especialment interessants per als nostres joves.

HISTÒRIES POSSIBLES-2

Ramon Folch i Camarasa

UN MÓN FELIÇ

Aldous Huxley

TERRA DELS HOMES

Antoine de Saint-Exupéry

TARTARÍ DE TARASCÓ

Alphonse Daudet

NADINA BIS

Pere Verdager

ELS ULLS DEL GERMÀ ETERN

Stefan Zweig

EL PETIT GUINEUETA,

GRAN CAÇADOR

Hanns Radau

ILLAMPÚ
Una aventura als Andes

EN GUINEUETA, L'ÚLTIM CAP

DE TRIBU Hanns Radau

SINDBAD, EL MARINER

Anònim

L'ÚLTIM SUPERVIVENT

A.S. Neil

TRENCAUOUS I EL REI DELS

RATOLINS E.T.A. Hoffmann

EL RATOLÍ MANX

Paul Gallico

AHÍMSA, LA NO-VIOLENCIA DE

GANDHI Aurora Díaz-Plaja

ILLAMPÚ

Hanns Radau

Col·lecció Nova Terra
LA LLAR DEL LLIBRE

A totes les bones llibreries
LA LLAR DEL LLIBRE
Bergara, 3 - 08002 Barcelona

SABADELL

Èxit de l'Escola de Pessebristes

SABADELL.— Una de les exposicions més tradicionals de les festes nadalenques a Sabadell, és l'Exposició de l'"Agrupació de Pessebristes" que aquest any ofereix més de quaranta diorames realitzats, la seva major part, per joves. Aquesta exposició de pessebres que acull l'Acadèmia Catòlica de Sabadell on, durant l'Advent s'estableix una escola de pessebristes a la qual concorren un bon grup d'escolars, enguany ha constituït un nou èxit.

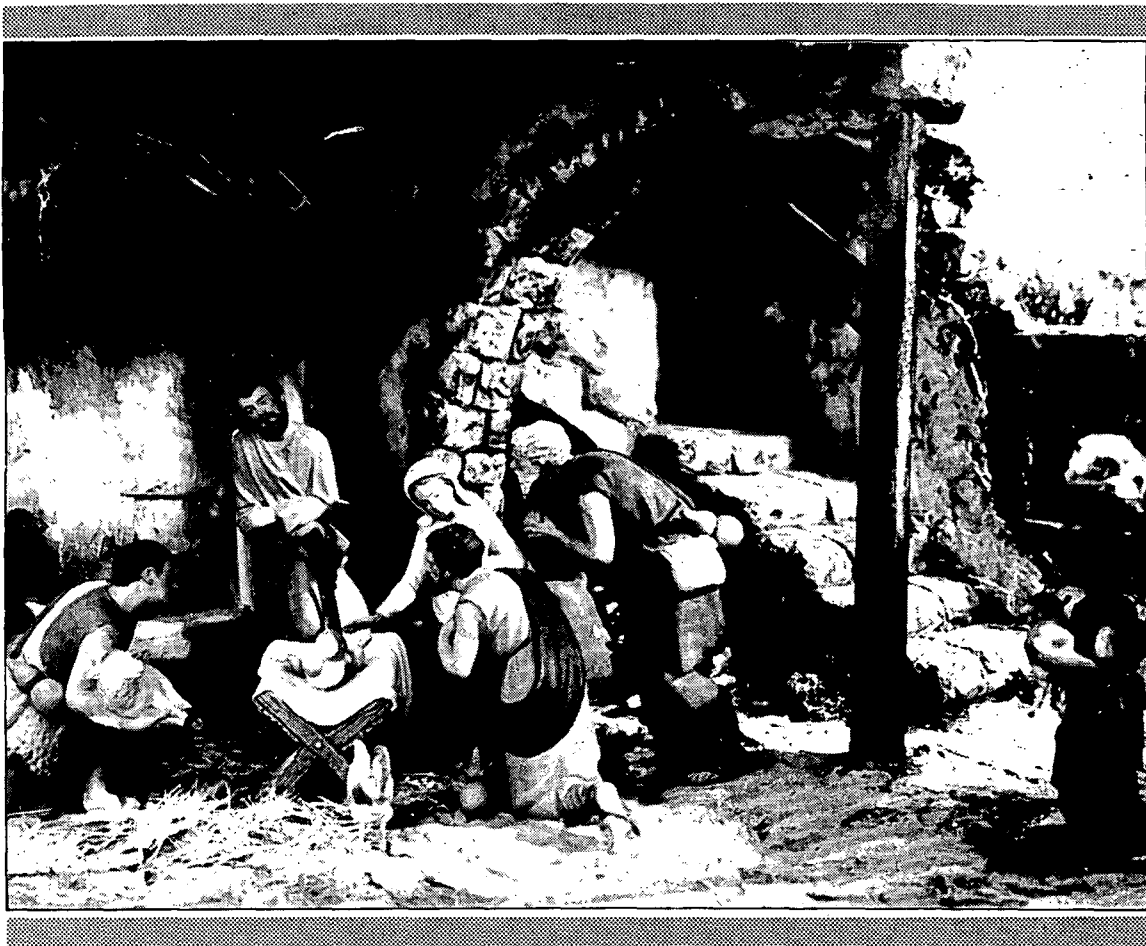
L'acte d'inauguració fou presidit per l'Alcalde Sr. Farrés el qual manifestà que "els pessebristes fan ciutat i no tan sols ofereixen el seu treball a tot Sabadell, sinó que a més difonen la tradició que mantenen a tota la comarca".

El renom dels pessebristes de Sabadell s'ha estès arreu i, segons digué el president de l'Agrupació Sr. Farell, "és una mostra de la tasca que pel manteniment i la continuïtat del pessebrisme es va fent des de l'Agrupació".

La inauguració fou amenitzada amb un concert de la coral infantil "Sol Ixent", de l'Acadèmia Catòlica.

El President Jordi Pujol a l'acte del 25è. aniversari de l'"Associació pro Disminuïts Psíquics de Sabadell"

El president Jordi Pujol,

l'Alcalde de Sabadell, Antoni Farrés i el bisbe monsenyor Lluís Martínez Sistach, presidiren l'acte de clausura dels diversos actes que s'han celebrat amb motiu del 25è. aniversari de l'"Associació pro Disminuïts Psíquics de Sabadell i Comarca", i del 20è. aniversari de la Cooperativa In-

dustrial de Promoció Obrera (CIPO). A l'acte, hi assistiren més de 250 persones amb els presidents d'ambdues entitats Srs. Rius i Baigorri.

En els parlaments de dites personalitats, el President Pujol destacà la labor portada a cap per les dues entitats en favor dels disminuïts psíquics,

"institucions que han tingut la sort de saber treballar en conjunt".

L'Alcalde Sr. Farrés, fill del fundador de l'Associació, Sr. Jesús Farrés, es referí al moment de la constitució de l'entitat, recordant "que a Sabadell, quan tenim un problema no esperem que ens el vin-

guin a solucionar de fora, característica que també és de Catalunya".

S'obsequià les personalitats assistents amb unes plaques commemoratives.

Sardanes.— 40è. aniversari de la colla "Mirant al Cel" de Sabadell

Amb motiu de la celebració del 40è. aniversari de la colla sardanista "Mirant al Cel", fou atorgada la Medalla de Plata de la ciutat al mèrit sardanístic, al matrimoni format per Salvador Ferré i Rosa Cabana, els quals des de l'any 1947, en què fundaren la colla de sardanes fins al present, han portat la sardana i el nom de Sabadell per tots els racons de Catalunya.

L'acte tingué lloc al Museu d'Art de Sabadell (Casa Turull), al pati de la qual hi hagué una demostració i audició de sardanes i de ballets populars a càrrec de l'Esbart Sabadell Dansaire i, tot seguit a la sala d'actes del Museu, l'Alcalde de Sabadell, juntament amb el regidor de cultura Sr. Creus, lliurà la Medalla de Plata al mèrit sardanista als esposos Srs. Ferré i Cabana, en premi a la tasca divulgadora de la vida ciutadana i col·lectiva.

D. VIÑAS

IMPROMPTU

Un altre Nadal

Un altre Nadal, un any més que passa, i, hauria de ser, una oportunitat per apropar-nos al veritable sentit de la diada.

Però Nadal ens fuig de les mans, de l'esperit. Perquè si preguntéssim, ara que som tan afeccionats a les enquestes, quin és el veritable sentit de les festes, segur que les respostes de la gent donarien un resultat esfereïdor. Amb tots els guarniments de pretesa tradició, d'amor en minúscula i folklorisme i fins i tot luxuriants que insistentment ens ofereixen per la ràdio i la petita pantalla, s'esvaeix el veritable sentit del Nadal.

Per això, a mi, personalment, em plauria un Nadal de silenci que em situés en el punt i hora de l'inici del fet més transcendent de la història humana: la Redempció de Crist.

I, amb tristesa constato que el brogit de la matèria allunya cada vegada més aquest fet tan gran del Naixement de Crist.

I penso en els meus nadals familiars, intranscendents pels altres, però que sempre m'han estat record i imatge de Betlem. Un Betlem que s'allunya substituït per una història alegria que només deixa rera seu el mal regust de caparra mal païda.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Al cor de la nit de Nadal

La nit de Nadal és bella. Quan les estrelles seguien perseverants la seva cursa, i la foscor abraçava implacablement tota la terra, una llum pàl·lida il·luminava el racó amagat d'una cova dels afores de Betlem. En el silenci harmoniós de la nit de Nadal una dona —Maria— infantà un nen i sol·licitament i amorosa l'enfaixà amb uns bolquers i el col·locà en una menjadora. No tenia res més! Ella era pobra. Ni va trobar lloc a l'hostal!

Aquella nit fou llarga, com ho són totes les nits de desembre. I misteriosa i plena d'amor, perquè aquella mare era verge amb un cor que només coneixia la fecunditat miraculosa de l'Esperit de Déu. Era plena de gràcia i l'infant, el fill de l'Altíssim. L'espos virginal, Josep, era bo amb aquella bondat que coneix la simplicitat i la grandesa de cor. L'infant al seu torn, aprengué ben aviat què volia dir plorar i sentir la fiblada de les angoixes i les penes.

El nen va néixer pobre i humil en el si de la pobresa, enmig dels senzills i dels menystinguts. Perquè baixà des del si del Pare per salvar tots els homes, principalment els pobres; aquells als quals els àngels del cel anunciaren la pau. Per això Maria, la mare, havia dit a casa d'Elisabet, la seva cosina: Déu "omple de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res".

Aquella nit de Nadal, els rics i els poderosos no anaren a la cova de Betlem: dormien en la comoditat del seu egoisme i en la mentida del seu orgull. Els pastors però vivien al ras vetllant el seu ramat, contemplant la foscor d'aquella nit freda. En sentir la veu de l'àngel anaren de pressa a venerar el Déu fet home i ho feren amb la senzillesa de la fe dels

humils. Malgrat que el fred del error maldi per ser etern en el cor dels homes i les tenebres del mal s'entestín a enfosquir l'horitzó de la vida humana!

A Betlem només els pobres i els humils obriren el seu cor a un Messies que vingué al món d'una manera tan impensada. No són pas pocs els poderosos que pel diner o per l'orgull o per l'egoisme no l'han acceptat mai. És que els manca la simplicitat de cor i els fa nosa aquella autosuficiència que pensa tenir-ho tot i no necessitar ben bé res. El món modern, però —l'home de sempre—, clama vers Déu, potser sense saber-ho. Perquè en el cor de la humanitat hi ha unes aspiracions que res no pot ofegar: les aspiracions a la veritat, a la justícia, a l'amor vertader, a una pau indestructible. El clam d'aquesta humanitat sovint és només la crida silenciosa dels humils i dels abandonats i dels menyspreats; però de vegades es manifesta en els sotrats violents dels qui se senten esclafats per la buidor d'una societat de la qual ells en són víctimes.

Al cor de la nit s'obren les pàgines de la predicació de l'Evangeli de Nostre Senyor Jesucrist. "Ha nascut un Salvador, que és el Crist Senyor", digué l'àngel de Betlem, Jacques Loew en ple segle XX.è ha proclamat: "Ara és l'hora de Jesucrist". I adverteix que cal revelar-lo com és de debò: el Crist veritable, l'Hòme-Déu, vivent i triomfant. Perquè, com proclama la nostra fe, "Jesucrist és el mateix ahir i avui i per sempre".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

La diòcesi gironina, un viver de manifestacions populars en les diades nadalenques

Pessebres vivents a Palau Sacosta, Castell d'Aro, Vilablareix, Bàscara, Ruplà, Brunyola, Anglès i moltes d'altres

GIRONA.— Com en anys anteriors, aquest Nadal nombroses parròquies gironines tornaran a celebrar representacions de pessebres vivents. Així la parròquia de **Palau-Sacosta** farà les següents: Dia 24, a les onze de la nit. A continuació hi haurà la missa del Gall a la mateixa església parroquial. Les representacions es repetiran els dies 25, 26 de desembre i 1 de gener, sempre a les set de la tarda. En total intervenen 125 actors, sobretot nois i noies.

Per la seva banda la parròquia de **Castell d'Aro**, una de les pioneres de Catalunya en aquesta mena de representacions i que ja ha superat la trentena edició, també oferirà el pessebre vivent el dia de Nadal, l'endemà, i els dies 1, 6 i 8 de gener, sempre a les set de la tarda. Aquest any s'ha suprimit la representació del dia 24 de desembre a la nit per tal que els actors puguin participar en la missa del Gall i celebrar la vigília del Nadal.

Igualment les parròquies de Vilablareix, Bàscara, Ruplà, Brunyola, Anglès i d'altres faran les representacions acostumades com en anys anteriors.

M. CABALLÉ

La parròquia de Sant Joan de Palamós crearà un museu

La parròquia de Sant Joan de Palamós ha iniciat una subscripció popular entre els seus fidels per tal de construir un museu que portarà el nom de «Mossèn Pau», sacerdot que fou rector de la mateixa parròquia i que ha deixat un gran record. En el museu s'hi guardaran una vintena de peces artístiques de caràcter religiós, algunes de valor incalculable i irrepetibles, dels segles XV al XIX.

Entre aquestes peces hi ha una imatge de la Mare de Déu del segle XVII, una creu processional de plata daurada, del segle XVI, un calze de l'any 1558, uns canalobres cisellats del segle XVIII, etcètera. El rector de la parròquia, mossèn Carles Mundet, ha repartit un tríptic per explicar les raons de la creació d'aquest museu, afirmant que «donat el seu valor, aquest patrimoni artístic no es pot continuar guardant de qualsevol manera i el risc que desaparegui és constant».

Davant d'aquest risc, mossèn Mundet afegeix que «ens trobem davant d'una alternativa: o fem el nostre museu parroquial, o, en cas contrari, ens veurem obligats a traslladar d'una manera irrevocable tot aquest tresor al museu diocesà de Girona». Per altra banda el rector actual diu que «tampoc no es pot desatendre l'aspecte turístic de Palamós i així val la pena exposar i donar les joies a conèixer».

El museu estarà ubicat en una dependència del mateix temple parroquial i l'entrada serà gratuïta, comptant amb les degudes mesures de seguretat. En aquest moment la subscripció ja volta el milió de pessetes.

M. C.

Clàssics del Cristianisme

UNA COL·LECCIÓ D'AUTORS I OBRES DE TOTA LA TRADICIÓ CRISTIANA, AL LLARG DE DINOU SEGLES, ARA TRADUÏTS AL CATALÀ.

- Una aportació al procés de normalització lingüística del món cristià de casa nostra.
- Un enriquiment de les lletres catalanes, amb la incorporació d'obres que han marcat la cultura europea al llarg dels segles.
- Autors i obres que han forjat el pensament cristià i que formen part del patrimoni cultural de la humanitat.

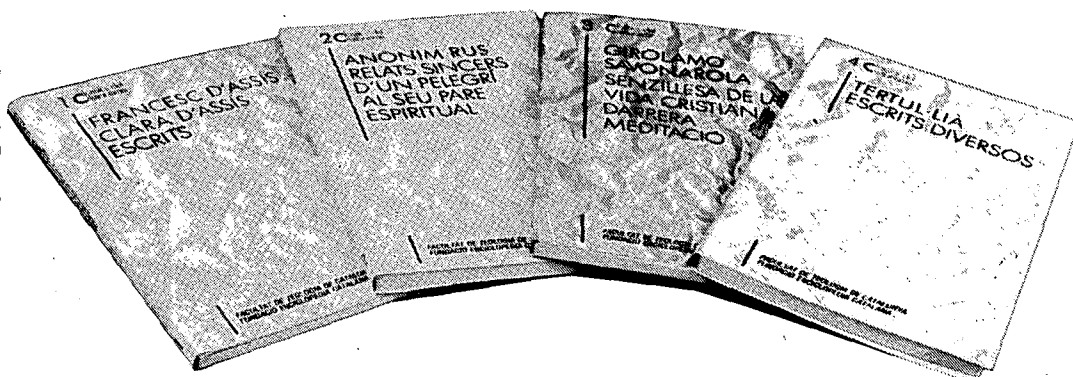
Assessors **JOAN BADA / JAUME FÀBREGAS**
EVANGELISTA VILANOVA / JOSEP VIVES
Director **SEBASTIÀ JANERAS**

10 primers títols

- **FRANCESC D'ASSÍS I CLARA D'ASSÍS**
Escrits
- **ANÒNIM RUS**
Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual
- **GIROLAMO SAVONAROLA**
Senzillesa de la vida cristiana. Darrera meditació
- **TERTUL·LIÀ**
Escrits diversos
- **CHARLES PÉGU**
El porxo del misteri de la segona virtut
- **IRENEU DE LIÓ**
Exposició de la predicació evangèlica
- **AGUSTÍ D'HIPONA**
Les confessions
- **THOMAS MÜNTZER**
Tractats i sermons
- **BERNAT DE CLARAVALL**
La consideració
- **JOHN HENRY NEWMAN**
Apologia «pro vita sua»

Amb el suport de la Conferència Episcopal Catalana i del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA / FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA

DIGEC, S.A. Diputació, 250 08007 Barcelona

Desitjo subscriure'm a la col·lecció «Clàssics del Cristianisme», de la qual rebré a domicili dos volums cada trimestre.

Formes de pagament:

quotes trimestrals de 2.000 ptes ☐
quotes semestrals de 4.000 ptes ☐

Nom i cognoms

DNI/NIF

Domicili telèfon

Població Comarca

Autorització bancària

Banc/Caixa Sucursal

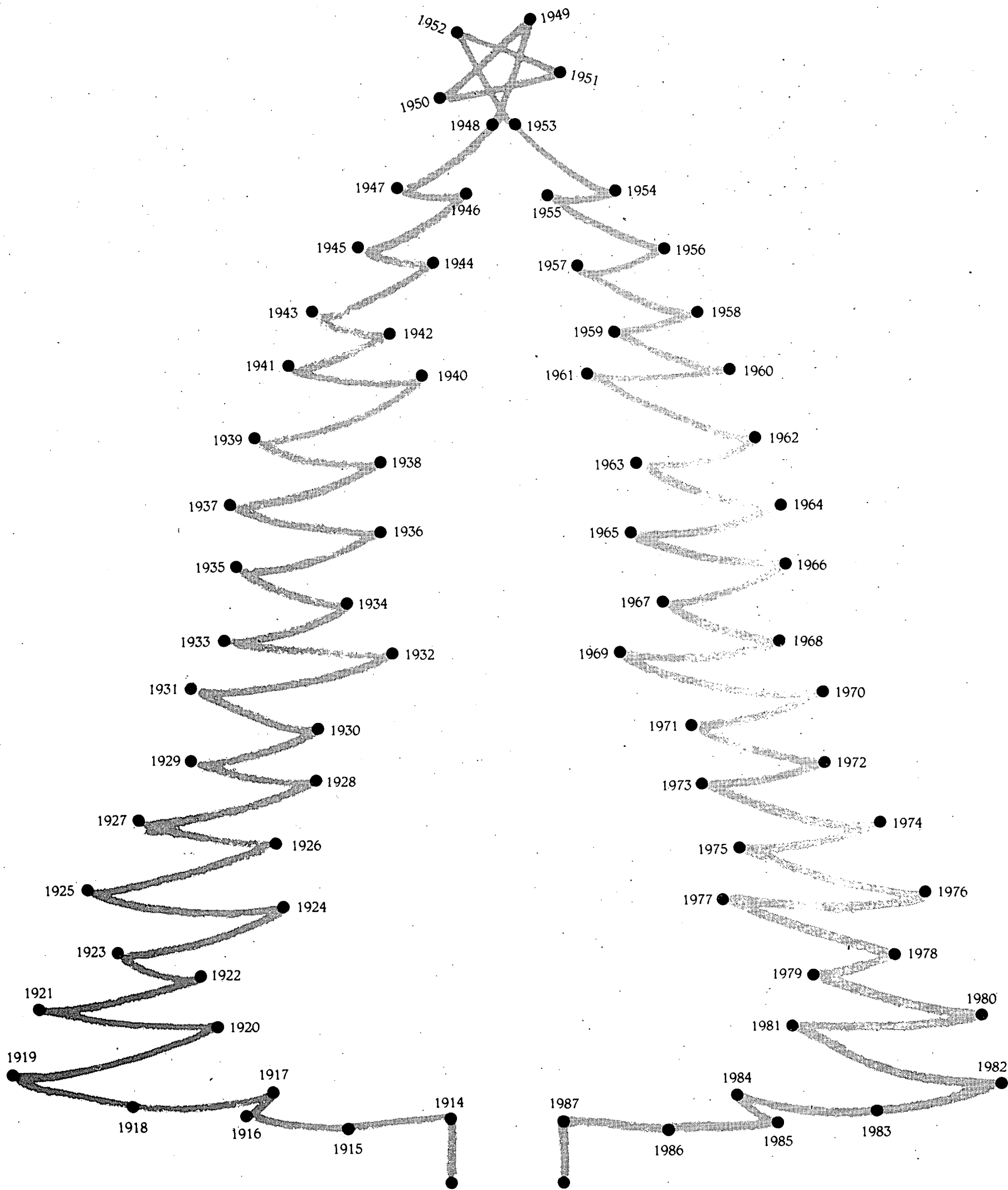
Carrer

Població

c/c o llibreta n°

SIGNATURA

1913 / 1988

Bon any 1989,
fort i dret
com l'arbre de Nadal,
com el bell abet.

TORTOSA

Una novícia i una postulant expliquen com va néixer la seva vocació

“Et donem gràcies, Senyor, perquè ens crides”

“Et donem gràcies, Senyor, perquè ens crides, perquè has fet meravelles”.

Des del silenci del nostre claustre i a través d'aquestes línies, volem compartir amb vosaltres, amb tota la nostra Església diocesana, el goig i l'alegria del nostre lliurament al Senyor.

Som una novícia i una postulant del Monestir de Concepcionistes de Benicarló. Aquí va néixer la nostra vocació. Un dia vam sentir la crida de Jesús que ens deia: “Vine i segueix-me i jo respondré amb un Sí il·lusionat; ens decidirem a abraçar aquest gènere de vida consagrada contemplativa.

Novícia: sor M.ª José Soriano Bellés

Fa tres anys iniciava la vida religiosa en aquesta Comunitat. Ha estat un temps de prova i preparació en el qual, he pogut descobrir i comprendre, el què és la vida contemplativa, dedicada totalment a Déu, a la seva lloança, en el recés i el silenci.

El dia 31 de juliol vaig fer la consagració de la meua vida al Senyor, mitjançant la Professió Temporal, a mans de la meua Abadessa, dins la celebració de l'Eucaristia, que fou presidida per P. Francisco Jimeno (Franciscà) Assistent Religios i amb ell concelebraren tots els sacerdots de la ciutat i el Delegat de Religiosos de la nostra diòcesi. Fou una cerimònia rica i profunda per tot el que significa la consagració al Senyor, i està personificada en la meua vida.

També vaig poder compartir aquest goig, amb tots els benicarlins que m'acompanyaren aquella tarda tan feliç per a mi.

POSTULANT: Paquita Castán Ferrer

Porto un any de postulatat, i

Un moment de la professió religiosa de sor Maria José.

després d'aquesta experiència de viure la vida de comunitat m'he decidit a prendre l'hàbit de concepcionista franciscana. Era el diumenge 11 de setembre, en una solemne concelebració que presidia el nostre estimat Bisbe i que coincidia amb la consagració del nou altar de la nostra capella. Concelebraren amb el nostre Delegat diocesà i els sacerdots de Benicarló. Fou una cerimònia molt senzilla però molt significativa. Deixava el vestit de seglar i em revestia de l'hàbit religiós. Un despullar-me de l'home vell, per revestir-me de Crist. Ho vaig fer amb molta il·lusió, amb una gran alegria i esperança; així inicié una vida religiosa, i em vaig preparant i formant per a la consagració a la qual el Senyor m'està cridant.

El nostre Bisbe estava emocionat; era feliç, quan en posar-me l'hàbit, el vaig rebre amb un somriure, i sense paraules vaig voler dir a totes, “que Jesús és el més important en la meua vida”: Jo sé

de qui m'he fiat. També vaig compartir aquesta felicitat amb tots els meus familiars, amics, companyes dels nostres grups de post-confirmació.

Des de la nostra clausura, des d'aquesta vida amagada, però amb la seva misteriosa fecunditat, us diem que us portem al nostre cor, que fem propis els vostres problemes, necessitats i les vostres esperances i les presentem al Senyor i oferim les nostres vides per la salvació del món, per l'Església i particularment per la nostra església diocesana i el nostre Benicarló.

A vosaltres joves: ànim. Jesús continua cridant. Espero el vostre Sí, la vostra col·laboració; els germans ens necessiten.

Unides a Maria, donem gràcies al Senyor. Ha fet meravelles: som molt feliços.

Sor M.ª José Soriano,
Juniors
Sor Francisca M.ª Castán,
Novícia

Cant de l'himne “Akàthistos” a la parròquia de Sènia

TORTOSA.— A les acaballes de l'Any Marià, la parròquia de la Sènia va celebrar un acte molt especial, marià i ecumènic alhora: el cant de l'Himne “Akàthistos”, anomenat així perquè, mentre era cantat, no s'asseien ni els preveres ni el poble, amb les seves vint-i-quatre estances distribuïdes en quatre parts. És un dels himnes marians més profunds i més devots, la “perla de la litúrgia bizantina”. És del segle V.

Aquest cant és un acròstic alfabètic, és a dir: les diverses estances comencen progressivament amb les 24 lletres de l'alfabet grec.

Els participants a la celebració van ser: com a celebrant-cantor, Mn. Jesús Rebol, rector de la parròquia de Benifallet; com a celebrants, el P. Xavier Farré, de l'Església Ortodoxa Romanesa i Mn. Cristòfol Suñé, rector de la parròquia de la Sènia. El Petit Cor estava format per membres de les Trobades de Montserrat i components de la Coral “Joventuts Unides” de la Sènia i la Coral i Grup Instrumental també de “Joventuts Unides”. Com a Cor General, l'Assamblea Parroquial de la Sènia.

A part del mèrit musical que tot això suposa, cal remarcar el sentit marià i ecumènic de l'acte, que va constituir, en tot el seu conjunt, un agradable i profund record per tots.

G.

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi
d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

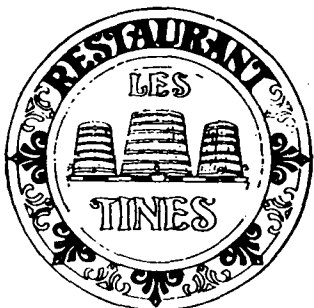
- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTECQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

A SANT CELONI

La porta del Montseny hi ha un restaurant

“LES TINES”

Un lloc ideal per aquestes festes, banquets, reunions amb grans salons.
Aparcament, terrassa amb jardí i espai infantil.

Revetlla de cap d'any

Passeig dels Esports, 16-18. (Davant del Camp de Futbol). Tel. 867 25 54 - 867 01 97

CHASYR
1879
ASSEGURANCES

DESITJA
A
TOTHOM

PAU I FELICITAT

PER
L'ANY
1989

Impressions d'un pelegrí a Roma

Un camí ens ha dut a Roma

No vull fer una crònica dels actes del Pelegrinatge que quatre mil cristians catalans férem a Roma els dies 4 i 5 de desembre. Solament vull intentar reflectir en unes quantes línies la sensació que hi vàrem copsar, l'entesa que hi vàrem trobar i les emocions que vàrem sentir.

Ja el diumenge dia 4, a la Basílica de Sant Pere, en la Missa solemne oficiada pel cardenal Jubany i amb la presència d'una imatge de la Moreneta que havíem portat des de Catalunya, començarem a comprendre l'abast de la nostra presència a Roma. Dins la imponent arquitectura de la basílica els qui representàvem els cristians de Catalunya ens sentíem, com mai, part integrant de l'Església Universal. No pas afectats per les columnes i voltes immenses, ni per les obres d'art meravelloses, ni pel fastuós aspecte de les lluminàries fascinants, sinó per haver estat acollits al mateix cor de les nostres creences, al punt vital de l'esperit cristià.

Els organitzadors situaren el president Jordi Pujol —amb els aplaudiments del poble— i el president Joaquim Xicoy en llocs preferents malgrat llurs desigs de ser uns pelegrins més. Però, fins i tot en els actes privats, els presidents de les nostres institucions —Generalitat i Parlament—, continuen essent els nostres presidents. I ens sentíem més cristians encara i estimàrem més Catalunya. Personalment vaig adonar-me que Déu, que ens ha promès una Pàtria definitiva al Cel, ens ha donat a cadascú una pàtria a la terra perquè estimant-la i defensant-la col·laborem a construir-hi el Regne.

També hi assistiren l'ambaixador de l'Estat espanyol a la Santa Seu i la seva esposa: expressió de desconsort i admiració alhora als seus rostres...

A la Plaça de Sant Pere hi férem la Festa Major. Castells, sardanes i concert esperant l'Àngelus. S'obre la finestra i es deixa veure, magestàtica i a l'ensems humana, la figura blanca de Joan Pau II. Els cors bateguen, aplaudixen les mans i s'humitegen els ulls. Després, l'Àngelus pronunciat pel Papa. L'Àngelus respost per Catalunya. Paraules del Papa en castellà. Alguns s'hi amoïnen. No tots entenen de pressions protocolàries. Paraules sentides, sinceres, en català. Catalunya aplaudeix i mostra el seu agraïment al Papa. Senyeres que voleien i més llàgrimes cara avall. En quatre mil cors continua el batec accelerat. La Festa continua. Castells, sardanes i concert. "Fins demà si Déu vol", diu el Papa. Però el Papa trenca el protocol; roman la figura blanca en la finestra oberta. "Insòlit!", diria després algú de la Cúria Romana, "el Papa, mai no ho fa, això". És que Joan Pau II ha entès què és Catalunya i s'ha quedat a participar de la nostra Festa fins que s'acaba. "Fins demà si Déu vol", s'acomiada per segona vegada acabada la Festa. Aplaudiments, senyeres que saluden, més llàgrimes i cors que encara bateguen.

Al l'Aula Pau VI, el dilluns dia 5, els organitzadors donaren una notícia decebedora: el protocol s'havia d'escurçar per altres compromisos adquirits. El doctor Pere Tena demana comprensió per quan

el Papa parli en castellà: el català representa per a ell un gran esforç i domina molt més el castellà. També aquí, la imatge de la Mare de Déu de Montserrat és col·locada a primer terme.

Les corals, magnífiques, entonen les cançons que els catalans tenim sempre al cor. Parlaments. Josep Maria Ainaud de Lasarte fa una magnífica dissertació històrica sobre el nostre poble i remou la nostra consciència de cristians i de país. El doctor Pere Tena parla dels deu anys de pontificat de Joan Pau II i ens dona una visió, per a molts desconeguda, de la universalitat dels fets del Papa actual. Clou la tanda de parlaments Jordi Roigé que ens presenta una visió, des de l'òptica de la joventut, del que han significat els sants a Catalunya i dels propòsits de futur del poble cristià al nostre país. Aplaudiments als conferencians. El Papa es fa esperar. Està repassant el discurs en català, molt difícil per a ell. Finalment, surt el Papa. Aplaudiments que no paren. Tenim Joan Pau II davant nostre, el Papa rep en audiència els cristians de Catalunya. Els cristians i Catalunya. Ens saluda. Aplaudim i s'estableix un intercanvi d'afecte mutu que es pal-

pa en l'aire.

El Cardenal Jubany pronuncia el discurs de salutació i el Papa respon en català. Silenci absolut i atenció total. Continua en castellà envoltat de la mateixa atenció i silenci. Darrera part del discurs en català. Tornem a aplaudir i l'emoció puja de to. El Papa ens coneix més que no ens pensàvem. Catalunya i Montserrat han estat esmentats diverses vegades. El Papa ens estima com a cristians i com a catalans. Continuem amb els aplaudiments i cada aplaudiment és una acció de gràcies.

L'Arquebisbe de Tarragona, doctor Torrella, que presideix el pelegrinatge, dedica al Papa unes paraules d'agraïment. Després, el poble entona el "Crec en un Déu" i el pontífex endevina la profunditat popular del cristianisme a Catalunya.

El president Pujol ofereix a Joan Pau II la Medalla d'Or del Mil·lenari de Catalunya. Cada entitat assistent fa la seva ofrena. El Papa baixa a saludar i beneir el poble. La Secretaria d'Estat ho vol impedir: no queda temps. El Papa torna a trencar el protocol i baixa a saludar-nos. Gràcies, Pare Sant! Primer va als malalts. Els beneeix un a un i els acarona amb amor de

pare. Després a la resta del poble. "Pare Sant, una benedicció per una malalta!". "Pare Sant, pregueu per Catalunya!" i així, incabablement. Un monsenyor de la Cúria Romana està nerviós: el Papa s'està passant de temps. Joan Pau II no n'hi fa cas i continua beneint els cristians catalans fins acabar tot el recorregut pel passadís. S'acomiada. Mossèn Joan E. Jarqué crida tres "Visca el Papa". El poble respon eixordador. Després, quan el Papa és al llindar del portal de sortida, llança un "Visca Catalunya!" que responem quatre mil veus entusiasmades. El Papa es gira i, alçant els dos braços, s'acomiada amb un gest d'encoratjament.

Sortim contents i emocionats. Som conscients que acabem de viure una experiència irreplicable. El president Pujol, com els altres pelegrins, també està content. Es troba amb els membres de la comissió organitzadora, els felicita i els dona les gràcies. Se n'ha d'anar. A primera hora de la tarda ha d'emprendre el vol de tornada a Barcelona. Més tard, ens assabentem que no ho ha fet. Ha ajornat el viatge per assistir a l'acte de cloenda que han organitzat els joves a la Basílica de Sant Pau Extra-

murs. Ja la nit anterior va excusar l'assistència al sopar amb els consellers i altres membres del seguici que l'acompanyen, per compartir una vetllada amb els joves i canviar impressions amb ells.

A Sant Pau Extramurs els joves protagonitzen una Litúrgia de la Paraula i hi inviten els altres pelegrins que hi vulguin assistir. Hi anem tots —avui, tots som joves— i omplim de gom a gom la nau central de la basílica més gran de les set de Roma llevat de la de Sant Pere. Lectures, oracions escenificades enmig d'una escorta de torxes enceses donen a l'acte una ambientació gairebé immaterial. Pregàries emotives dels joves amb especial menció als responsables eclesíastics i polítics. Paraules exhortants de l'arquebisbe Torrella. L'acte esdevé íntim, identificat tots amb tots.

Anem al jardí envoltat de columnes. Sostingudes per una filella doble de joves, dues llarguíssimes senyeres en creu onegen al ritme de les oracions cantades. Es prega per les vuit diòcesis catalanes. El "Cant dels Adéus" fa balancejar les senyeres com les ones de la mar. Ho veiem, ho presenciem, ho sentim, hi participem, però ens sembla un somni del que no voldríem despertar mai. Malgrat tot, és la fi del Pelegrinatge. Ara ens n'hem d'entornar. Els joves fan un túnel d'honor pel president Pujol que surt del jardí de la basílica per sota la senyera que es va aixecant al seu pas. Ha d'emprendre definitivament el vol cap a Barcelona.

Marxem del recinte. L'alegria es reflecteix a tots els rostres. No vam veure gran cosa de la Roma arqueològica i monumental, perquè no vàrem anar a Roma a fer turisme, sinó a testimoniar al Sant Pare la nostra fe de cristians i a reafirmar-nos com a catalans. Tots els camins duen a Roma, nosaltres vam escollir el camí de la fe d'un País.

JAUME ROIGÉ I TORRENTGENERÓS

Membre de la Comissió Organitzadora del Pelegrinatge a Roma

Sardana per al Mil·lenari de Catalunya

Àngel Colomer i del Romero

Ja fa mil anys, d'una vegada ens deslliurà del poder franc un comte amb vasta llambregada que en l'avui nostre encara fa blanc. En el record la història passa de moltes coses en conjur, i tot passant ens ultrapassa perquè també siguem futur. Comtes i reis, pobles i nobles fent un sol poble en la unitat del millor vincle per als pobles que pren el nom de llibertat.

MIQUEL ARIMANY

(Encarregat el 22 d'abril, dia del Mil·lenari)
(Escrit el 23, dia de Sant Jordi).
(Posat en net el 27, dia de la Mare de Déu de Montserrat).
1988.

Déu és fidel i compleix les seves promeses

"Tothom veurà la salvació de Déu". Aquestes paraules, que acabem d'escoltar en l'Evangeli, fan néixer l'esperança en el nostre cor: Déu és fidel i compleix les seves promeses.

La presència de Joan el Baptista al riu Jordà ens recorda l'acompliment de la profecia d'Isaïes. Aquell home, vingut del desert, realitzarà els designis de Déu: obrir una ruta al Senyor i aplanar els seus camins. També ara Déu ens diu a nosaltres: obriu els vostres cors a la veritat de la salvació, submergiu-vos en les aigües de la conversió i de la penitència. Així trobareu el goig del perdó de Déu i, la nit de Nadal, podreu acollir amb l'ànima ben pura el Salvador del món.

L'esperança és un do de Déu: del Déu que va conduir el poble d'Israel per camins segurs, entre els plors de l'exili i les alegries del retorn. Per mitjà del profeta Baruc, com ens deia la primera Lectura, Déu promet al seu poble que tornarà a reunir-se al cim gloriós de Jerusalem, enjoiada, la ciutat, amb els cants d'alegria de tots els seus fills. També ara Déu ens condueix per camins segurs, pels viaranyes que porten cap a Crist, aquell que és —ara i sempre— el camí, la veritat i la vida.

Moltes vegades ens toca viure amb les llàgrimes als ulls: per la duresa de la vida, pel pecat propi i per les injustícies que aclaparen la humanitat. Però sabem que anem sembrant amb una llavor que Déu mateix ha posat a les nostres mans, que l'encarnació del Fill de Déu —nascut de dona i fet home entre els homes— és l'inici d'una collita esplendorosa, que tots podrem celebrar en els cims de la Jerusalem celestial.

La nostra responsabilitat: preparar els camins del Senyor

Pero cal que preparem els camins del Senyor —com ens recorda avui l'Esclat—. La responsabilitat ara és nostra. Sense somnis ni vanes il·lusions, sinó amb el realisme que obre el cor a la força de Déu i no es detura davant entrebancs i dificultats. La salvació de Jesucrist no és cap somni. És l'obra de Déu, que treballa en nos-

Homilia del Cardenal Jubany

"Treballem, germans, per la causa de l'Evangeli a Catalunya"

altres, esperant la nostra col·laboració lliure i generosa. Per mitjà del seu Fill, Déu ens va renovant —i va renovant el món— dia rera dia, fins el jorn en què Crist, coronant la història, presentarà al Pare la nova creació, la humanitat redimida amb la seva sang.

Nosaltres, els creients, sabem que, en Jesucrist, la salvació ja no és una promesa, sinó una realitat: una realitat per a tothom, per a tots els fills de Déu dispersos pel món. Nosaltres donem testimoni d'aquesta veritat, sobretot amb el nostre amor envers Déu i els germans i amb el nostre lliurament total a la causa de l'Evangeli.

Aquest és el nostre goig i la nostra alegria. Sant Pau ens en parlava en la seva Carta als cristians de Filipis, tot dient que es tracta d'un goig acompanyat de pregària. Només l'oració ens donarà el coneixement ple de Jesucrist i ens ajudarà a viure vetllant i esperant el seu retorn; només en la pregària trobarem la força per donar fruits de justícia, per fer que tots els homes es posin sota el guiatge de la llum de Déu. Preguem, doncs, com ho feia l'Apòstol pels seus fidels. Així descobrirem els autèntics valors de la fe; d'aquella fe que, com diem en la

Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, "enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida". Fins que es compleixi la paraula del Profeta: "Tothom veurà la salvació de Déu".

Confessem la nostra fe i la nostra adhesió a la Seu de Pere

Aquest anunci de salvació, nosaltres, pelegrins de Catalunya, l'hem escoltat aquí, sobre el sepulcre de Pere, en una circumstància ben particular i significativa. Som pelegrins de les vuit Diòcesis catalanes, que són ferment de salvació en el si d'un poble mil·lenari. Ens trobem prop la tomba de Pere, la Roca que Crist va col·locar en l'Església com a vincle de la unitat en la fe i en l'amor. En aquesta Església venerable, en la qual ens sentim més que mai representants d'una Església universal, volem confessar la nostra fe catòlica i la nostra vinculació cordial a la Seu de Pere, tan arrelades totes dues en la història i en les tradicions del nostre poble.

La missió confiada a Pere de confirmar la fe dels seus germans és continuada amb fidelitat pels seus successors en aquesta Seu Romana. Per això, avui més que mai, sentim la veneració més pregonera i l'adhesió més sincera al Sant Pare: una adhesió que ens dóna l'alegria i el coratge que vénen del testimoni apostòlic més genuí. Els vincles de la comunió eclesial, —sobretot amb la Seu de Pere, que presideix en la caritat totes les esglésies del món— els sentim forts i vibrants. La nostra fe es fonamenta en la predicació i el testimoni de tots els Apòstols, que reconeixen en Pere el seu Cap i tenen en ell el signe vivent de la unitat de l'Església.

En cada celebració eucarística expressem, tot pregant, la nostra comunió eclesial. Avui, trobant-nos en el si de l'Església romana, la nostra Eucaristia és més íntima i ens comunica l'alegria de la nostra fe catòlica i de la nostra vinculació amb Jesucrist, el nostre Salvador.

Avui, doncs, ens sentim més romans i més catòlics, amb una convicció profunda de la universalitat de la nostra fe. El gran problema que tenim els cristians del nostre temps —també a la nostra

terra— és el de conservar la identitat de la nostra fe. És la fe que el mestre Joan Pau II, Successor de Pere, ens ajuda a viure amb la integritat que el nostre moment històric espera i exigeix: un moment caracteritzat pels canvis socials, tecnològics i culturals de la nostra època, així com pels impulsos renovadors que ens vénen del Concili Vaticà II.

Davant aquesta situació, escoltem la veu de Roma, escoltem la veu lúcida i forta del Sant Pare. Ell ens convoca a una nova evangelització, enfront del tercer mil·lenni que s'apropa. Això demana testimonis qualificats, actituds evangèliques i agosarades. Siguem homes i dones —joves o grans— portadors de joia i d'esperança; servidors dels germans, començant pels més pobres; testimonis que col·laboren a renovar la vida del món, preparant els camins del Senyor i foragitant tota mena d'odis, de malentesos, d'incomprensions i d'injustícies. Així farem que la nostra església de Catalunya tingui una fe més purificada, una caritat més ardent i una esperança més viva. El seu nostre resplendirà amb la llum de Crist, que il·luminarà rics i pobres, ciutats i comarques, gent de mar i de muntanya. Perquè volèm que les arrels cristianes de Catalunya floreixin abundantment i donin fruits esponsorosos de vida de fe enmig d'una societat tan buida i materialitzada.

Ens ha aplegat a Roma —com

dèiem abans— una circumstància ben particular i significativa. Fa mil anys que Catalunya es va obrir al món amb personalitat pròpia i desfent-se de vassallatges que, en aquell moment, significaven dependència. Com a poble, doncs, som portadors d'una herència mil·lenària i responsables de construir una Catalunya que pugui presentar-se al món amb el cap ben alt, com a societat on tots els ciutadans conviuen pacíficament, com a poble que —allunyant tota violència— viu en llibertat, en justícia, en solidaritat i amor. Més encara: volem ser aquella societat on totes les classes socials, ben agermanades, assolixin —en el desenvolupament públic i cultural, en la honestat dels costums i en el treball de cada dia— aquella dignitat humana i cristiana que Déu vol per a tots els seus fills.

Fer que el nostre poble tingui saó i sentor de cristianisme

Els pastors i els fidels de les diòcesis catalanes tenim una mateixa responsabilitat i una idèntica fita: fer que el nostre poble, en les seves projeccions polítiques, culturals, socials i econòmiques, avanci pels camins de la voluntat de Déu i tingui saó i sentor de cristianisme. Un cristianisme que no s'accontenti veient plenes les catedrals, parròquies i monestirs, sinó que pugui arribar a tots els llocs on es mou la vida: ciutats, viles i pobles, universitats i fàbriques, entitats i moviments de gent gran o de gent jove; un cristianisme que caracteritzi la vida de les famílies, on la vida dels esposos, dels ancians, dels joves i dels infants sigui davant el món un exemple viu d'amor cristià.

Hem de fer aquesta tasca sense cercar fàcils triomfalismes, que no porten enlloc, sinó amb la tenacitat d'un deure que cal complir i sense altre deler que el de donar testimoni de l'esperança que hi ha en nosaltres. Se'ns demana cada dia la nostra feina constant i quieta, una feina amurada de pregària perquè el Senyor dugui a bon terme l'obra que ha començat en Jesucrist.

"Tothom veurà la salvació de Déu" —hem escoltat en l'Evangeli—. Treballem, germans, per la causa de l'Evangeli a Catalunya. Així nosaltres i els nostres conciutadans, juntament amb tota la humanitat redimida, podrem arribar "purs i sense entrabans al dia de Crist, carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu".

Que la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, ens hi ajudi amb la seva intercessió. Amén.

Paraules pronunciades pel Sr. Arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella i Cascante, al final de l'Eucaristia celebrada a la Basílica de Sant Pere.

Hem acabat la celebració de l'Eucaristia, l'acció de gràcies al Pare, per Jesucrist, en l'Esperit Sant.

La joia i l'alegria d'aquesta acció de gràcies omple els nostres cors i en donem gràcies a Déu que és la font de tot bé i de tota misericòrdia.

Ens donem gràcies mútuament perquè ens hem ajudat, els uns als altres, a fer que aquesta celebració fos més viscuda i més participada en la professió de la fe.

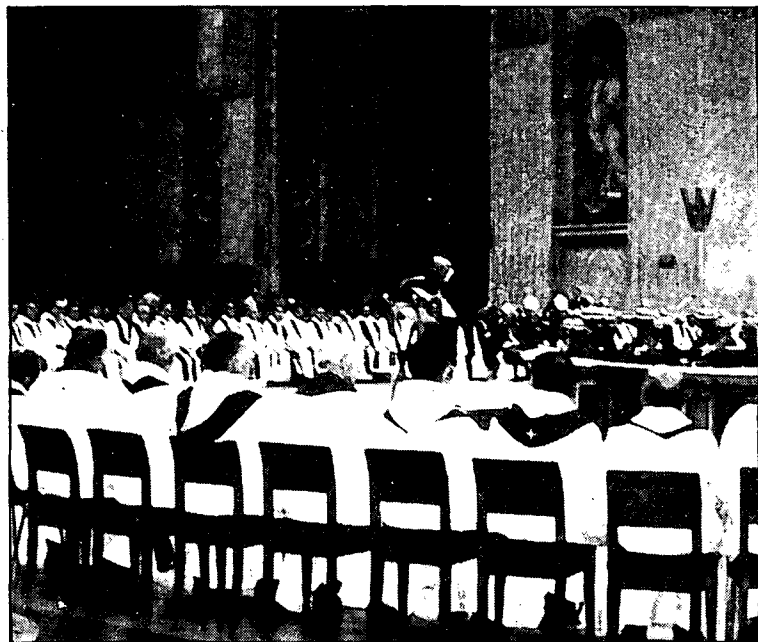
Donem gràcies a Sant Pere per la fe de l'Església que ell continua proclamant i a tots els Papes que l'han succeït, molts dels quals estan sepultats en aquesta Basílica.

Donem gràcies als Sants que ens han precedit, especialment als qui s'han santificat en la nostra terra.

Donem gràcies als nostres avantpassats que ens han transmès la fe cristiana.

Comencem aquesta primera jornada del nostre pelegrinatge a Roma amb la joia dels dons de Déu.

Bon diumenge a tots!

Festa Major a la plaça de Sant Pere

El Papa ens diu: "Fins demà, si Déu vol"

Adreço ara la meua més cordial i afectuosa salutació, al nombrós pelegrinatge de Pastors i fidels, vinguts de Catalunya, Espanya, que han volgut commemorar també a Roma el Mil·lenari de Catalunya.

Com un pare que estima els seus fills, us saludo avui, estimats catalans, que amb es-

perit comunitari i de festa ompliu d'alegria la plaça de Sant Pere amb la sardana i les torres humanes. Que aquesta presència a Roma sigui una nova expressió de la tradició cristiana, tan unida a la vostra història.

De tot cor us encomano a la "Moreneta", Nostra Senyora de Montserrat. Fins demà, si Déu vol.

Anara Roma i veure el Papa

El pelegrinatge cristià a Roma coincidint amb la celebració del Mil·lenari de Catalunya, ha estat, sobretot, una gran experiència eclesial de comunió. A la Ciutat Eterna ens hi vam trobar catalans de diversa edat, condició, provinença i, àdhuc, de diversos tarannàs i estils pastorals. Malgrat aquesta diversitat, pràcticament tots n'hem tornat satisfets: ha valgut la pena! Per què? Crec endevinar-ne cinc raons:

1.- En primer lloc, perquè hem vist el Sant Pare. És cert que els mitjans de comunicació ens el porten tot sovint dins mateix de casa nostra; però una trobada en directe, personal, pausada, produeix un impacte profund i inoblidable. Karol Wojtyła és un home que traspuja fermesa i autenticitat. El Dr. Tena va definir-lo poc abans de l'audiència com "un home de fe intrèpida que la viu en profunditat contemplativa". Potser per això arrossega tants joves que cerquen persones "autèntiques". A més a més, veure el Papa —més enllà de la persona concreta— és veure el successor de Pere, aquell que és principi d'unitat en la comunitat, aquell que ens confirma en la fe.

2.- En segon lloc perquè el Papa ha "vist" Catalunya. És dir, s'ha fet una mica més el càrrec de la nostra identitat, ell que n'és especialment sensible a les peculiaritats culturals. Ha vist una gent que sap dansar amb les mans

unides i construir amb les seves pròpies persones unes altes torres humanes, d'una gent que té per patrona una antiga verge bruna i que canta en el seu credo a "L'església romana" notació molt significativa, una gent que no és donada a gaires efusions, però que sap mantenir la fermesa de l'emoció continguda. Quan fa sis anys el Papa Wojtyła va visitar-nos ja se'n devia adonar una mica, enmig de la pluja, quan va sentir el silenci expectant amb què el vam rebre al Nou Camp. Una gent també limitada i pecadora, però que encara és capaç d'engrescar-se en una gran experiència col·lectiva.

3.- En tercer lloc perquè hem pogut tastar la universalitat. El Papa en el seu discurs —on usà el català com cap altre pontífex fins ara ho havia fet— ens va recordar que calia rescatar els valors humans i cristians per fer front a les necessitats de la societat d'avui. A Roma hem sentit que som part d'una realitat àmplia i universal que és l'Església i que l'afirmació de la nostra identitat no pot ser mai excloent, sinó que ha d'estar oberta a Europa i als altres pobles del món.

4.- En quart lloc perquè el to de la peregrinació ha estat de normalitat. Sense rauxes triomfalistes, amb seny i amb realisme. Alguns han parlat de nacionalcatolicisme. Crec honestament que aquest no era el to ni dels principals parlaments ni del tarannà dels participants. D'altres han concedit una importància gran als xiulets. Els qui

vam ser-ne testimonis presencials podem donar fe que van ser breus, escassos i insignificants en el conjunt dels pelegrins.

5.- I en cinquè lloc —i no per l'últim el menys important— per la presència dels joves. Eren un miler llarg. Van donar tothora una empremta de joia, d'entusiasme i de bon humor. L'acte a Sant Pau Extramurs va ser realment inoblidable. En l'ampli atri de la Basílica, entre les grans columnes de marbre, vam aplegar-nos tots al voltant d'una llarga senyera en forma de creu centrada per la pètria figura de l'apòstol dels gentils, del primer evangelitzador de la Tarraconense. Allí, a la llum de les torxes, vam comprometre'ns a seguir el camí dels sants de les nostres diòcesis que han regat la nostra terra amb la seva sang i hi han obert solcs de solidaritat i d'esperança.

En resum, el pelegrinatge a Roma haurà estat una fita històrica per Catalunya. Hi hauran hagut ambigüitats i absències notables. Se'n podran fer lectures molt diverses i, fins i tot, contradictòries. Però puc assegurar que per sobre de tot la joia es reflectia en els rostres dels pelegrins: "hem anat a Roma i hem vist el Papa", i al cap i a la fi no és això el més important?

JAUME AYMAR i RAGOLTA

Deu anys de pontificat

1. En el nostre llenguatge popular, hi ha una frase que indica d'una manera una mica irònica l'actuació de les persones que o bé no han aconseguit el que cercaven, o bé ni ells mateixos sabien exactament el que cercaven: "aquest, diem, ha anat a Roma, i no ha vist el Papa".

Nosaltres, a hores d'ara, ja no podem dir-ho. Hem vist el Papa, i estem a punt de retrobar-lo, com ahir ens deia ell mateix: "Fins demà, si Déu vol!" Fa sis anys que el veiem, a Montserrat i a Barcelona, quan ell ens visità com a pelegrí a les nostres esglésies. Fou una visita rodejada de mal temps, certament, però malgrat tot, plena d'entusiasme. Avui, aquests dies, hem vingut a Roma sobretot per "veure el Papa", per tornar-li la visita, per celebrar el desè aniversari del seu ministeri com a successor i vicari de Pere, i per reafirmar, amb motiu del mil·lenari del nostre poble, la nostra condició de "romans" com a cristians, i àdhuc com a catalans.

2. "Veure el Papa" és un desig que, des dels orígens, han tingut els cristians. Començant per sant Pau. Ell ens explica que, després d'un temps de recés i de predicació, pujà a Jerusalem a "veure Pere", per confrontar amb ell la missió que el Ressuscitat li havia confiat, en el camí de Damasc. Després d'uns anys, tots dos, Pere i Pau, es trobaren a Roma i donaren testimoni fins a la sang de la resurrecció de Crist, el Vivent que dona vida. És emocionant pensar que aquesta sala on estem ocupa el lloc del circ de Neró, on els primers màrtirs cristians de Roma foren lliurats a la mort, i molt probablement entre ells, l'Apòstol sant Pere. Estem, doncs, en un espai que ens porta, més enllà dels segles, a un testimoni històric. Aquesta figura de Crist resuscitat que ens presideix és una referència del Senyor a qui ells, i nosaltres després d'ells, serviren i servim.

Després de sant Pau, la història de l'Església està plena de testimonis de persones que desitgen anar a Roma per visitar l'església de Pere i de Pau, per visitar les seves tombes, tot reconeixent que aquesta Església de Roma és la que presideix la caritat és a dir, la comunió de totes les esglésies. Ho deia, això, sant Igaasi, màrtir i bisbe d'Antioquia, quan s'acosta-

va a Roma escortat pels soldats que el portaven al martiri. I un venerable ancià, al segle segon, Abercius, explicava la seva experiència d'una visita a Roma: "El pastor (Jesús) m'envià a Roma a contemplar la majestat sobirana i a veure una reina de vestit daurat i sandàlies d'or. Allí vaig veure un poble que tenia un segell resplendent."

Després han estat els pelegrins medievals, i des de l'any 1300, les convocatòries regulars dels Anys Sants proclamats pels Papes, que han atret pelegrins a Roma. I encara no és tot: d'una manera simbòlica, i ben real, tots visitem Roma periòdicament, cada cinc anys, en la persona dels nostres Bisbes. Ells estan obligats a "veure Pere", a veure el Papa, per manifestar i confirmar la comunió de missió i de responsabilitat pastoral envers tota la humanitat. En efecte: no és només a Pere, sinó a tots els Apòstols, que Jesús envià a predicar i a batejar, i aquesta missió continua essent compartida entre el Papa i els Bisbes, successors tots junts del col·legi apostòlic, amb el Papa com a successor de Pere.

Avui, però, serem nosaltres mateixos els que farem l'experiència de "veure el Papa".

3. No està gens fora de lloc que ens preguntem, ara, amb quins ulls mirarem el Papa. O dit en altres termes, ¿qui és per nosaltres el Papa que volem veure? Podria ser la curiositat de conèixer personalment una figura tantes vegades vista en fotografies i reportatges. Seria una intenció ben minsa. Nosaltres volem anar més enllà: aleshores ens adonem que el Papa és, ni més ni menys, aquell bisbe que continua fent, per a l'Església, allò que Crist va encarregar a sant Pere que fes: assegurar la comunió en la fe, confirmar els germans, ser vincle d'unitat, vetllar per la fidelitat de tota l'Església a l'Evangeli de Jesús. Ho fa perquè és el successor de sant Pere en aquesta ciutat de Roma. No és el successor de Crist, no ocupa el lloc de Crist, en l'Església. El lloc de Crist no el pot ocupar ningú, perquè Ell és el Vivent pels segles dels segles. El Papa no fa el seu ministeri en comptes de Crist, sinó en comptes de sant Pere. Crist continua essent el que, donant el seu Esperit, és el Cap de l'Església. Per això Pau VI deia:

"Jo em dic Perel", per significar aquesta missió que és pròpia al Papa.

Això és veritat de qualsevol dels Papes que hi ha hagut a través d'aquests vint segles d'història cristiana. Aquesta tarda, a sant Pau, podreu veure'ls representats per tota la basílica. Però cada Papa, com cadascú de nosaltres, té la seva personalitat.

Nosaltres veurem avui un Papa amb una personalitat prou manifestada durant aquests deu anys de ministeri: el papa Joan Pau II, el "que ha vingut de lluny", però que, alhora, és el Papa que s'ha fet més present a tothom. N'hi hauria prou amb saber que és el Papa que l'Esperit Sant ha volgut per a l'Església perquè tots nosaltres l'estiméssim i el respectéssim. En definitiva, el que comparta és sobretot que sigui el Papa. 4. ¿El coneixem, el Papa Joan Pau II? És un home de fe intrèpida, que la viu amb profunditat contemplativa. És un defensor de l'home en la seva totalitat. És un apassionat de l'Evangeli.

Perquè és un home de fe intrèpida lliura la seva vida al servei que li ha estat confiat, i parla als homes de Jesucrist, el nostre Redemptor, de la misericòrdia del Pare, i de l'Esperit Sant, que és Senyor i infon la vida. ¿Sabeu que és esgotador el seu ministeri? De vegades hom diu: m'ha semblat que el Papa està cansat... No caldria sinó, amb el ritme de dedicació! I això no és pas un activisme, sinó una dedicació, un lliurament, a Déu i als homes, que es manifesta en la seva pregària, en la seva manera de celebrar.

Aquests dies, alguns pregunten: ens coneix el Papa?, parlarà molt llargament en català...? Hauríem de veure la resposta a aquestes preguntes en funció d'aquesta mirada ampla del ministeri del Papa. Al meu entendre, el que fa el Papa amb nosaltres, els catalans, és molt proporcional al que som en el context de l'Església universal. No podem pretendre més, i no podem demanar al Papa esforços excessius, per exemple, la lectura d'un llarg missatge en català, encara que ens agradi tant sentir-lo parlar amb la nostra llengua. Hem d'escoltar també, doncs, amb respecte i silenci quan ens parla en una llengua que li és més fàcil. És una forma de compartir el seu esforç per tots els homes.

5. Joan Pau II és d'una manera molt clara i valenta un defensor de l'home en la seva totalitat. És una herència dels Papes, aquesta. Quan, a l'edat mitjana, els Papes es feren càrrec del govern de Roma, en realitat foren els defensors de la ciutat. Ara, les perspectives són diverses, i l'home no està tan amenaçat pels enemics darrera les muralles de la ciutat, com per altres realitats més fondes i més destructores. L'home es defensa en la mesura en què es fa respectar la voluntat de Déu que l'ha creat i l'ha salvat. I només els que entenen això, entenen el Papa en la seva acció en favor de l'home.

Segur que moltes vegades heu sentit dir que Joan Pau II és desconcertant: de vegades sembla de "dretes" i de vegades sembla "d'esquerres". Els qui diuen això, manifesten no entendre res del que fa el Papa, perquè es mira amb criteris partidistes, polítics, econòmics, o simplement egoistes. El Papa tant defensa la dignitat de l'home quan clama per la llibertat dels pobles i per l'abolició de l'apartheid, com quan proclama la dignitat del matrimoni i exclou la interrupció de la vida humana, sigui per l'avortament com per l'eutanàsia.

Tant de bo que nosaltres, a Catalunya, estiguéssim més atents a la totalitat d'aquest missatge del Papa! Massa vegades es critica el Papa, àdhuc entre cristians, com si sabéssim nosaltres, més que ell mateix, el que convé a l'Església i el que diu l'Evangeli. Els mitjans de comunicació fan servir la seva força més per deformar el missatge del Papa que no pas per donar-lo amb fidelitat i objectivitat, o bé, simplement, refusen de fer-se'n ressò, com perquè allò que el Papa diu i fa no arribi a ser conegut. Qui sap si aquesta trobada amb el Papa no podria ser, per a nosaltres individualment, i per a nosaltres com a poble, en les seves institucions, una ocasió per fer un examen de consciència sobre la manera com "tractem" el Papa.

6. Ell és un apassionat de l'Evangeli. Ell crida els homes: Obriu les portes a Jesucrist! I va per tot el món, confortant aquells que, en cada lloc, proclamen i celebren el misteri de la nostra salvació. Els viatges del Papa no són una exhibició, com maliciosament encara algú pretén, sinó unes jornades extenuants. No faig una apologia

fàcil. Per la causa de l'Evangeli, Joan Pau II segueix, una i altra vegada, aquest camí de l'Església vers Jesucrist que és l'home —com diu el Concili— i l'home que està caminant vers el tercer mil·lenni de cristianisme.

7. Aquest és el Papa que nosaltres ara ens disposem a veure, no pas com un objecte, sinó com una persona; no pas com una persona desconeguda, sinó com un familiar, com un amic, com un pare en la fe. Com aquell que, juntament amb el bisbe de cada una de les nostres esglésies, és l'encarregat de vetllar per la nostra vida cristiana. Per això el veurem, i l'escoltarem. L'escoltarem quan parli en català, i també si ens parla en castellà, perquè li agraïm l'esforç que fa per respecte a nosaltres, però no volem que això hagi de mermar la totalitat de les coses que vol dir-nos, i que, sens dubte, ens han de ser profitoses.

Més encara: no sols l'escoltarem, sinó que maldarem per deixar-nos atreure per la seva força d'esperit. ¿No som un poble que vol anar endavant, que estima el progrés? ¿No som un poble que vol ser reconegut en la seva identitat? ¿No som un poble que vol lluitar per la dignitat de l'home, per la pau, pel respecte a l'ambient, per la solidaritat? Joan Pau II ens posa totes aquestes fites davant els ulls, perquè ens predica l'Evangeli de Jesucrist. El vertader progrés està en la transformació de tot segons la voluntat de Déu. La dignitat de l'home, i tots els altres valors, seran mantinguts en la mesura que la Paraula de Déu informi de la nostra mentalitat. La nostra identitat la trobarem valorant, mantenint, i lliurant a les noves generacions, les formes de viure que corresponen a les nostres arrels cristianes.

¿Per què no dir-nos aquelles paraules que el profeta Baruc adreçava al poble d'Israel, i que nosaltres, en tant que cristians de Catalunya, podem interpretar així (vegeu Baruc 4,2-3): Avança pel camí que condueix a la claror de la llum de Déu! No donis a un altre plantejament de la vida la teva glòria, no cedeixis el teu privilegi a un tipus de societat que no et portarà a la pau i a la felicitat veritables!

PERE TENA

"Som a Roma.
Som aquí, Senyor.

"Mil anys de Catalunya, dos mil anys de cristianisme"

deures de senyors feudals, ens havien deixat sols davant el perill de la invasió musulmana. I ja des de llavors, els comtes catalans dirigiren la seva mirada cap a Roma. En el moment crucial que Catalunya emprèn el seu llarg camí de llibertat i d'independència, que encara estem seguint, es gira cap a Roma, on trobarà llum i ajuda.

I en fer-ho, mostra la seva fidelitat als orígens. Perquè Catalunya ja era cristiana i romana des de feia mil anys. Des dels orígens del cristianisme, el missatge de l'Evangeli havia arribat a Catalunya i ben aviat, màrtirs catalans havien provat la seva fe. Una fe universal i per tant, ben arrelada a la nostra terra. Som fills de Roma, i el nos-

tre gran màrtir, sant Fruitós, ho proclama en el moment del seu martiri: "Em cal pregar per tota l'Església, estesa d'Orient fins a Occident". Fills de Roma, per la llengua, per la família, pel dret, per la nostra manera de ser, creada al llarg dels segles en aquest petit país situat entre els Pirineus i la Mediterrània.

Sense el cristianisme, no s'entén Catalunya. El nostre país és des dels seus orígens una xarxa de parròquies, de bisbats, de monestirs benedictins. Al llarg dels segles, el cristianisme, com a fe i com a cultura, informa la nostra personalitat nacional. El nostre art és, bàsicament, un art inspirat en la Bíblia. Per a Verdager, la porta-

lada de Ripoll era "l'arc triomfal del Cristianisme", i un dels primers documents de la llengua catalana, les famoses Homilies d'Organyà, són escrites per fer entendre al poble el missatge de l'Evangeli. La figura cabdal de l'Any Mil, un dels forjadors de la nació catalana, és l'Abat Oliba, abat i bisbe, de família comtal, que va donant forma al sentiment de pàtria. La gran figura de la Renaixença catalana, segles més tard, serà un altre sacerdot, mossèn Jacint Verdaguer. Montserrat, amb més de mil anys de vida, és signe i símbol de la nostra cultura i de la nostra personalitat nacional. Per això ens proclamem, avui i aquí, a Roma, "cristians i catalans". La primera

vegada que el nom de catalans surt escrita, ho és a la Crònica Pisana, l'any 1104, quan explica l'expedició dels pisans contra els sarraïns de Mallorca. Quan els expedicionaris arriben, enduts per la tempesta, a una costa desconeguda i pregunten als habitants qui són, reben per resposta: "Christicolas catalanensesque". "Cristians i catalans". Gairebé mil anys més tard, quan el Sant Pare Joan Pau II ens pregunta qui som, podem respondre-li amb la mateixa convicció que els nostres avantpassats: "Cristians i catalans". Mil anys d'història nacional i dos mil anys de fe cristiana, ho proclamen obertament als quatre vents del Món."

JOSEP M. AINAUD DE LASARTE

Historiador
Membre de la Comissió
Commemorativa del Mil·lenari
de Catalunya

El pas dels sants

De la mateixa manera que cada home vol recordar les persones que ha estimat, cada terra estima les persones que l'han feta tal com és.

De la mateixa manera que la natura ens ha donat una muntanya enmig de dues valls, Déu ha regalat la seva terra amb homes i dones perquè la santifiquin. I Catalunya no ha estat aliena en aquest destí.

De la comunitat han anat sortint aquells que per la seva virtut i el seu amor s'han acostat tant als altres i al mateix Crist que se'ls ha erigit en exemple. Ells han començat un camí que d'altres l'han seguit, i que finalment ens ha arribat a nosaltres.

Els sants hi són. I continuen marcant-nos el pas, i nosaltres estem cridats a seguir-lo, i algun dia d'altres l'hauran de reprendre.

Han sortit de la tradició, de la història. N'hi ha que no han existit mai. En canvi, d'altres han fet trontollar el món i han obert les parpelles de molta gent. Segui com sigui, tots són presents en algun lloc de les nostres consciències i del nostre cor. Com també hi són aquells fets que potser no coneixem però han servit perquè el nostre país, ara, sigui tal com és.

Els sants ens són els mestres. I tots necessitem mestres, sobretot els joves. Santa Eulàlia era jove quan va sorprendre els seus pares i els governants de Barcelona. Els seus tretze anys, ens diu la tradició, van ser suficients per restar fidel a la seva fe. Ni els martiris més dolorosos i insultants la van fer recular. Fortalesa i fidelitat.

No va esperar a tenir trenta anys, o quaranta, o cinquanta. Si ho feia, ben segur que la seva fidelitat al Crist no hauria estat santa. La crida va ser als tretze anys.

Eren temps en què el martiri arribava als cristians de qualsevol condició, com sant Ponç, bisbe de Girona, sacrificat amb 28 gironins més. Eren, certament, passatges foscos de la història, però tan importants que ens en podem considerar hereus ben directes. Hi hem pensat mai? Quants sofriments hi ha al darrera de cada moment de felicitat! Cal agrair aquestes estones i viure-les plenament.

El sant no planifica, és fruit del seu temps i de la seva terra. Cada sant és fruit del seu temps, i ha sabut servir Déu i els homes des del seu lloc.

I Catalunya, des d'un bon començament, ha donat homes sants perquè acompanyessin la seva gent i els seus reis. Així ho va entendre sant Pere Nolasc, que tot i ser el conseller del rei Jaume es va vendre ell mateix per poder alliberar els esclaus. I sant Ramon de Penyafort, confessor de Pere Nolasc. Homes lligats als homes i a la seva terra, i presos per la crida de Déu. És la seva gran lliçó.

O bé homes lligats a la cultura, a l'evolució del pensament, i alhora tan arrelats a la seva fe com Ramon Llull. El filòsof i savi a qui tant i tant devem.

Poc a veure el vell i savi sant Pacià amb sant Fruitós. Poc a veure sant Antoni Maria Claret amb santa Tecla. Poc a veure, i tan iguals.

Però l'Església no és solament una cosa del passat. Al nostre davant tenim un repte impressionant. Tan atractiu com difícil, tan a l'abast com compromès.

Avui en dia, a Catalunya, i per extensió a l'anomenat món ric, és

difícil —diria impossible— contemplar el martiri i la mort d'un home o d'una dona per la causa del Crist. Segur que no se'ns demana la mort per fidelitat, ni el turment del cos per redimir els pecadors. Aquest llenguatge ja no és el del nostre temps. Les noves formes socials han imposat també noves formes de martiri i de mort.

La recerca de la bondat, la superació dels odís, la renúncia a aixafar el rival, el respecte a aquella persona, a aquell ideal, restar fidel, estimar la caritat. Nous martiris.

Els sants, avui en dia, al nostre món ric, no estan cridats a la mort pública. Els seus martiris van més enllà, són més llargs, poden durar anys i anys. De fet, duren tota una vida que molts cops no tindrà mai reconeixement. L'espectacularitat, tan adorada avui en dia, és, paradoxalment, un bé en vies d'extinció. Un món on tot lluita per batre nous rècords i oblida les velles marques aconseguides per la història.

I és que a cada temps apareixen persones cridades a ser exemple, perquè la seva presència, la seva espiritualitat, la seva intel·lectualitat o la seva feina constant ens ha acostat al misteri, a l'amor i al retorn. És per això que ara també volem recordar homes com el bisbe Torras i Bages, el doctor Pere Tarrés o el jove Francesc Castelló, que immersos en moments complicats i angiosos van continuar llegint el món en cristià. I la lluita és ben llarga, cadascú de nosaltres tenim al record persones que han acostat aquesta terra de marca a Déu.

Catalunya, i ens en felicitem, és oberta al món. Els mil anys viscuts ens donen un gruix suficient per llançar-nos a viure'n mil més. Uns anys en què els homes i les dones d'aquest país continuaran sortint al món que els demana per santificar terres llunyanes, portar-hi la llum del Crist.

Sant Pere Claver, de Verdú o Pere Màrtir Sans, d'Ascó ho van

patir a la carn, i molts homes i dones ho continuen patint allà on la llum del Crist encara es vol apagar amb sang i terror. Mar enllà, terra enllà. Barrejats amb altres races, amb noves llengües. Tants i tants catalans que han sabut renunciar a l'olor de la seva terra per anar per camins més aspres. De vegades són camins incògnits des d'Occident, perquè la creu continua essent intel·ligible al nostre enteniment limitat, planer i poc generós.

I tants homes i dones que tenen la intuïció d'endevinar el lloc on són necessaris potser no gaire lluny de casa seva, potser un parell de carrers més avall, potser en aquella ciutat que mai no hem gosat d'entrar-hi, potser en aquella comarca que tan poc ens ha preocupat i que ni coneixíem.

El temps no para. I els joves ens fem grans i els grans ens fem vells, però això no és motiu per seure a la vora del foc i no veure-hi més enllà de la punta del nas.

Es per això que avui els joves cristians catalans tenim l'oportunitat de tornar la visita que el Sant Pare ens va fer l'any 1982. 5.000 joves vam pujar a peu la muntanya de Montserrat enmig de la pluja i del fred, i unes hores més tard molts encara van tenir la voluntat i les forces per omplir el camp del Barç. El temps va deslluir els actes però no pas la nostra presència. Els joves també vam refermar, tal com ho fem ara, la nostra identitat com a Església i com a país que vol avançar cap a la llibertat.

Ara tenim milers d'anys per endavant per continuar beneint Catalunya, perquè els qui avui fem aquest país tan estimat també estem cridats a salvar el món, a santificar-lo. Només fent créixer el nostre país farem créixer el món. Només estimant la nostra gent estimarem tots els homes. Només santificant allò que tenim ben a prop santificarem tot allò que ens ha estat donat. De nosaltres també depèn que la voluntat del Pare es faci aquí a la terra com es fa en el cel.

JORDI ROIGÉ I SOLÉ

De la Comunitat Cristiana de Sant Pere Claver de Barcelona

Discurs del doctor Jubany de presentació del Pelegrinatge

Beatíssim Pare:

Uns milers de ciutadans de Catalunya han vingut a Roma a venerar el Sepulcre de Sant Pere. Duen al cor una fe catòlica sincera i el coratge dels seguidors fidels de Jesucrist. Hi ha sacerdots i laics, religiosos i religioses, joves i grans, solters i casats, pares i fills. Tots tenen el desig de manifestar-vos la seva adhesió a Vos, com a Successor de Pere, posat per Jesús com a fonament de la seva Església i Pastor universal de tot el poble de Déu.

Catalunya, Beatíssim Pare, és un poble d'arrels ben profundes, amarades de cristianisme. La nostra terra ja fou fecundada amb la sang dels màrtirs en els primers segles. Al segle X, després de la invasió dels àrabs, amb esperit cristià i amb forta participació de l'Església, s'anà configurant la nacionalitat catalana, ben distinta de la dels pobles que l'envoltaven. En la construcció i consolidació de Catalunya, enmig d'altres factors humans, hi sobresurt una indiscutible dimensió espiritual i cristiana. El gran Bisbe Torras i Bages va dir que "Catalunya la féu el Cristianisme i la seva naturalesa és cristiana".

És lògic, doncs, que, en uns moments en què el poble català celebra el seu mil·lenari com a nacionalitat, bon nombre de creients hagi volgut subratllar les arrels cristianes d'aquest poble. Nosaltres, i molts milers de fidels que ens acompanyen espiritualment, no veiem en el cristianisme una simple dada històrica, sinó una realitat espiritual, que caracteritza i dona sentit a la vida de les persones i de la societat. En el moment present, allunyar Déu de la joventut, de la família o de la vida social significaria la desnaturalització de Catalunya.

Aquesta peregrinació a Roma, Beatíssim Pare,

té un caràcter específicament religiós i catòlic. De Roma ens vingué i ens ve la fe. Des d'ací volem proclamar el nostre catolicisme i pregar per tots els ciutadans de Catalunya, sobretot pels més pobres i necessitats. També esperem rebre'n nous impulsos per a superar els corrents secularitzadors que informen el món modern.

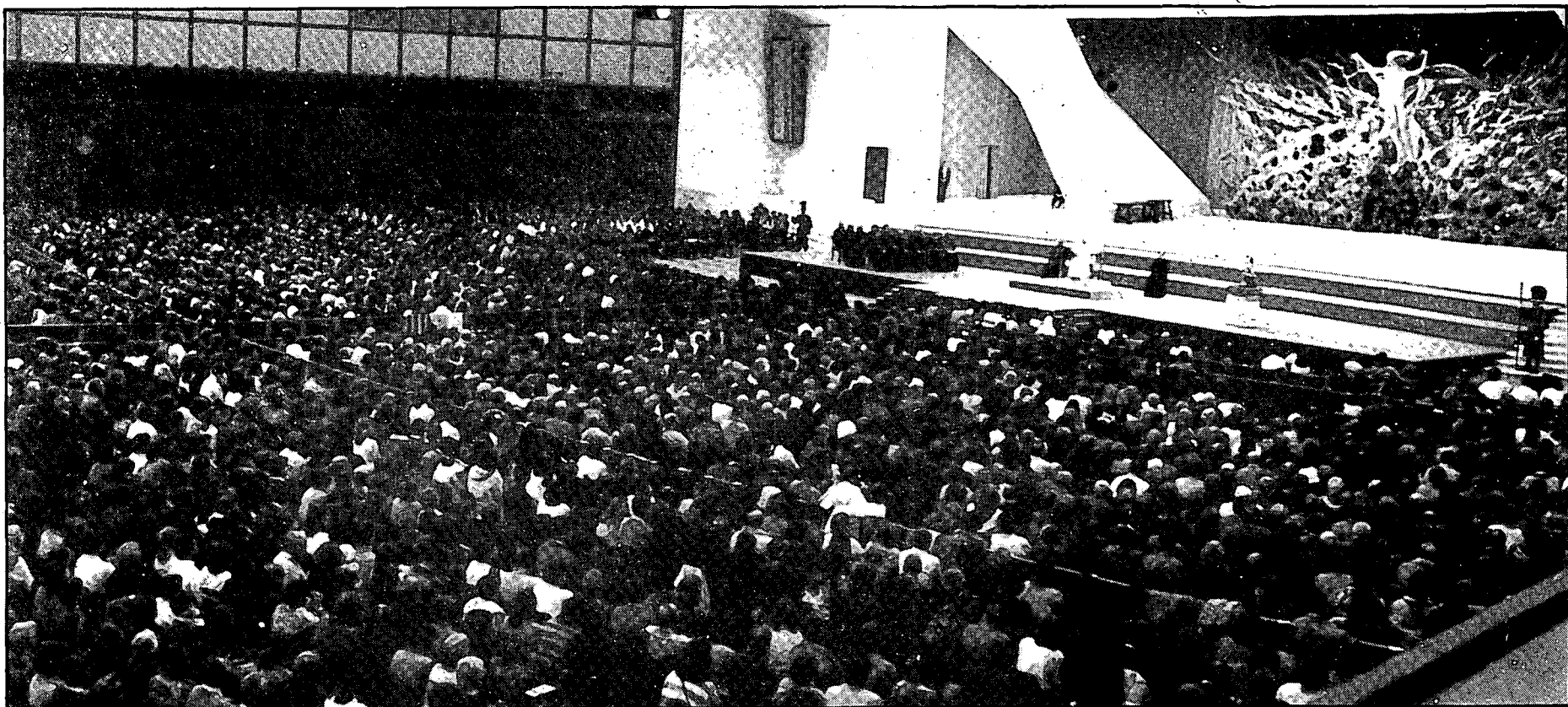
Per altra banda, el nostre pelegrinatge ens dona una ocasió esplèndida per a saludar-Vos afectuosament amb motiu del desè aniversari del vostre Pontificat. Volem dir-Vos que us estimem, que agraïm el vostre mestratge universal i volem seguir els vostres ensenyaments; volem perseverar en la fe i ser-ne testimonis fidels. Déu faci que, a la vostra incansable diligència de Pastor universal de l'Església, hi correspongui l'obediència sincera i agraïda del ramat i especialment dels catòlics catalans.

També volem agraïr-Vos les nombroses beatificacions i canonitzacions de fills i filles de la nostra terra, que V.S. ha proclamat en aquests deu anys de Pontificat i voldríem demanar-Vos que, un dia no llunyà, poguem comptar entre els nostres sants el Bisbe de Vic, Dr. Josep Torras i Bages, i l'apòstol de la joventut, metge i sacerdot de Barcelona, Dr. Pere Tarrés.

En l'acabament de l'Any Marià, us demanem, Beatíssim Pare, que ens ajudeu amb la vostra pregària a Maria en l'advocació de Mare de Déu de Montserrat. Com ho féu fa sis anys, en un matí plujós a la Santa Muntanya, i com ho recordàreu el propassat dia sis de novembre, en l'Àngelus a la Plaça de Sant Pere.

Pare Sant, doneu-nos a fots la vostra benedicció.

Al·locució del Sant Pare

Senyor Cardenal,
Germans en l'Episcopat
Molt Honorable President
de la Generalitat de Catalunya,
Estimats germans i germanes:

1. És per a mi motiu de gran satisfacció trobar-me aquest matí amb tots vosaltres, Pastors i fidels de les diòcesis catalanes, que heu volgut commemorar el Mil·lenari de Catalunya peregrinant als sepulcres dels Apòstols Pere i Pau.

A tots i a cadascun dels aquí presents vull saludar cordialment. Sé que heu vingut a Roma, centre de la Catolicitat, amb el propòsit de renovar la vostra professió de fe, la vostra adhesió a Crist i a aquesta Seu Apostòlica, per envigorir la saba de les vostres arrels cristianes.

Encara tinc molt viu el record entranyable de les fervents celebracions de fe i amor viscudes a Montserrat i a Barcelona, durant la primera visita pastoral a Espanya, fa sis anys. Llavors vaig tenir l'oportunitat de comprovar la noblesa de l'esperit català, la laboriositat de la seva gent, les manifestacions d'afecte al Successor de Pere.

L'efemèride que esteu commemorant no ha de reduir-se simplement al record històric del vostre caminar com a poble. Ha de servir per a prendre consciència, una vegada més, que el cristianisme ha estat un element molt important en la conformació de la identitat de Catalunya en aquests mil anys de la seva història. Per això cal assenyalar que l'acció de l'Església, sobretot a través de les petites parròquies, ha anat configurant el poble català amb tots els trets propis: culturals, sòcio-polítics i econòmics. Aquesta herència us crida a tots a acréixer les virtuts cíviques, humanes i cristianes que han distingit els fills i filles de Catalunya.

(Aquí el Papa continuà el seu discurs en llengua castellana.)

2. En aquesta circumstància desitjo exhortar-vos a tots a renovar-la vostra fidelitat a Crist. Coneixent-lo millor, estimant-lo encara més, seguint-lo incondicionalment;

— la vostra fidelitat a l'Església, esposa de Crist, la qual ens dóna la seva Paraula i ens distribueix els mitjans de salvació, convocant-nos a formar un poble de germans, fills de Déu;

— la vostra fidelitat a l'home, creat a imatge de Déu, la dignitat del qual ha de ser sempre respectada i els seus drets tutelats.

Amb la tenacitat que brolla de la virtut de la fortalesa, ro-

maneiu fidels a les vostres arrels cristianes, traduint la vostra fe en obres que facin més visible l'Evangeli en la vostra societat, en les vostres famílies, en les vostres pròpies vides.

Com vaig tenir ocasió de dir en el nostre inoblidable encontre en el Camp Nou de Barcelona, també ara vull animar-vos que eviteu el miratge en què es pot caure quan es vol canviar la societat "canviant només les estructures externes o cercant únicament la satisfacció de les necessitats materials de l'home". Al contrari, és necessari "començar per canviar-se a si mateix; per renovar-se moralment; per destruir les arrels de l'egoisme i del pecat que nia en cada cor" (Discurs, 7 de novembre 1982, núm. 5). Fruit d'aquest canvi interior ha de ser la solidaritat que hem de

realitzar a través d'accions concretes a favor dels pobres i marginats que tenim al nostre voltant.

3. Per això, invito a totes les famílies de Catalunya que, des de l'amor, la unitat i la santedat de la seva vocació, se sumin a l'obra de rescatar i preservar els valors cristians, ètics i humans que l'han configurat en el seu esdevenir històric, i dels quals tan mancada es troba la societat actual.

Fomentant les virtuts en el si de les vostres famílies, obrireu nous camins i donareu motius d'esperança a la joventut, que malgrat el permissivisme i el consum, busca no obstant ideals que donin sentit a les seves legítimes aspiracions per un món més just i fraternal. Als representants d'aquesta joventut de Catalunya, que en

grup nombrós heu vingut a Roma, reitero la invitació que vaig fer als joves barcelonins amb els quals vaig compartir una inoblidable vetllada l'any passat a Castel Gandolfo: "Sigueu nois i noies amb personalitat pròpia. No us deixeu enganyar per falsos profetes que anuncien una felicitat fàcil però efímera o que prediquen ideologies obertes o sorneguerament contràries a l'Evangeli". (Al·locució, 9 agost 1987.)

(el Papa acaba en llengua catalana)

4. Desitjo acabar aquest encontre dirigint-me a la Mare de Déu de Montserrat, la "Moreneta", com l'anomenau familiarment, per a posar sota la seva protecció les intencions dels Bisbes de Catalunya, dels seus sacerdots i de les persones consagrades; les aspiracions d'una vida cristiana més autèntica en les parròquies i comunitats; els ideals evangèlics dels seglars compromesos; la recta i sana educació de la joventut; les necessitats dels pobres i abandonats; la solitud dels vells; el dolor dels malalts, dels marginats i de tots els qui sofreixen.

Amb tots vosaltres vull repetir la pregària que heu recitat amb ocasió d'aquest Mil·lenari: "Vós sou la Mare de tots els homes. Guardeu sobretot les famílies d'aquest poble català: que siguin fogars d'amor i vida, formadores d'aquells homes i dones que la nostra Pàtria i la nostra Església necessiten... Confiam al vostre cor de Mare tots els habitants de Catalunya. Que vivint sempre ben agermanats en el lligam de la caritat i realitzant els valors de l'Evangeli, aconseguixin d'ordenar la vida social segons el voler de Déu".

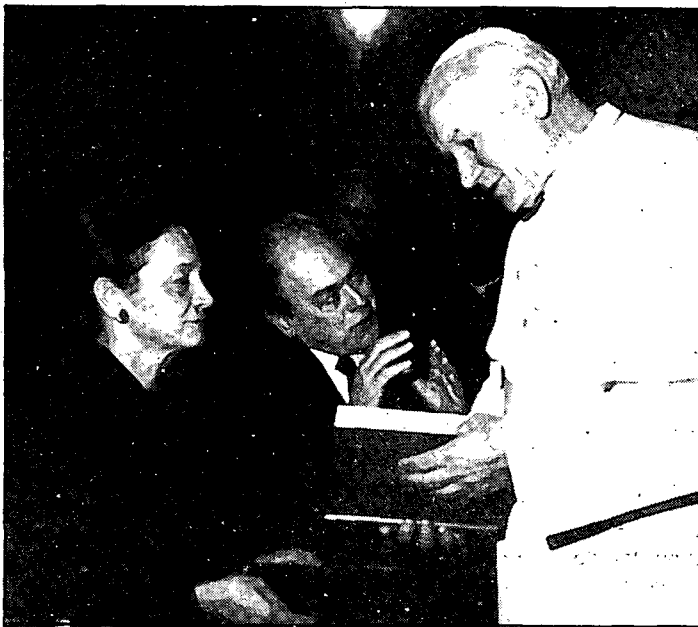
Amb gran afecte us dono a tots la Benedicció Apostòlica.

Ofrena del President Pujol de la Medalla del Mil·lenari

Santedat:

Aquesta medalla del Mil·lenari de Catalunya que us oferim, condensa i simbolitza mil anys d'història del poble català, un poble d'arrels cristianes que sempre ha situat en la cultura, en la llengua i, utilitzant una expressió Vostra, Santedat, "en les perspectives humanistes del desenvolupament de l'home", la base del seu ésser i de la seva consciència col·lectiva, la base del seu dret a ser nació.

Volgueu veure en el nostre homenatge i en la nostra presència aquí, l'expressió de la nostra voluntat de mantenir i de reforçar, alhora la nostra identitat com a poble i la nostra fe cristiana.

Els malalts a Roma amb motiu del Mil·lenari de Catalunya

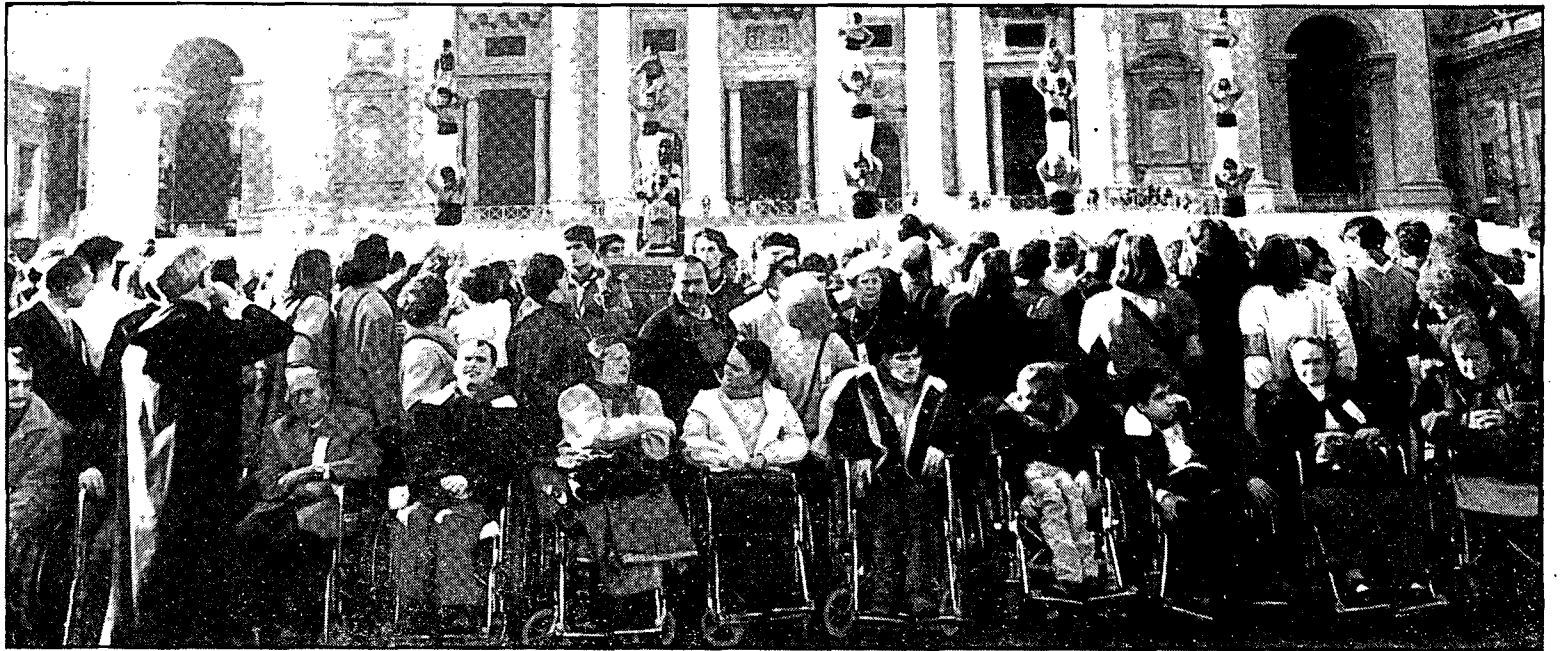
L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, va voler ser present també a Roma.

Units plenament a l'Organització del Pelegrinatge, l'Hospitalitat de Barcelona, ha volgut col·laborar i donar testimoni com a Moviment d'Església, de solidaritat amb aquesta magna representació de fe de tot un poble a la Seu de Sant Pere.

Nosaltres que durant tot l'any, ens esforcem per defensar els drets de la persona humana en situació de malaltia o limitació, hem volgut que també una representació de minusvàlids, de malalts, poguéssim participar en aquest memorable Pelegrinatge.

La Joventut de l'Hospitalitat de Barcelona, i els Nois de Servei d'ordre, Escoltes de Montserrat, han respost generosament per poder coordinar uns serveis mínims, però imprescindibles, per poder atendre amb eficàcia totes les feines i atencions que s'han de preveure en un viatge llarg, per persones malaltes o delicades.

Creiem que sense la presència del món del dolor, dels preferits de l'Evangeli, ja que ells participen d'una manera més directa de la Passió del Crist, la nostra representació catalana d'Església, quedaria mutilada dels qui estan pel Baptisme i el Dolor, consagrats en la Contemplació dels Misteris del Fill de Déu fet Home. Hem de

comptar també amb la seva eficàcia d'intercessió!

Tots coneixem la problemàtica de la joventut actual, amb les seves limitacions en el camp de les realitzacions personals, sense treball, sense perspectives d'un futur optimista, etc... i per l'altre costat, una societat de consum, de superficialitat materialista, amb la droga, el llibertinatge, l'alcohol, la facilitat de mitjans, la TV etc... però sobretot amb una negativitat de

valors autèntics.

Malgrat tot, també hi ha una joventut generosa, preocupada per les angoixes i alegries dels altres, sobretot dels més necessitats. D'aquí que felicito a tots els joves que es dediquen a portar l'alegria i la companyia a moltes persones mancades d'escalf familiar i també als que amb profunditat de lliurament a un servei de Caritat envers els humils, han respost amb esperit de fe, sense ver-

gonya, a la crida apostòlica de fer possible que unes persones poguessin pelegrinar amb gran il·lusió a Roma malgrat la seva limitació.

Crec que han comprès molt bé aquelles paraules del papa Joan Pau II, que va adreçar als malalts:

"Sou per nosaltres, una constant lliçó que ens convida a relativitzar tants valors... i formes de vida... Sou una crida per viure millor

els valors de l'Evangeli. No considereu inútil el vostre estat que té per l'Església i per al món d'avui un gran sentit humanitzant i evangelitzador. Sou una crida per desenvolupar la solidaritat, la bondat, l'ajuda mútua, l'AMOR."

ANDREU M. SOLER (Monjo de Montserrat)
Responsable del Jovent de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona

Avet

Set

moda íntima

VILASECA, S.A.

Campmany 25-31 - Tel. 790 59 00 (4 líneas)

08301 MATARÓ

Al·locució de comiat de l'Arquebisbe de Tarragona i Primat, Dr. Ramon Torrella als joves

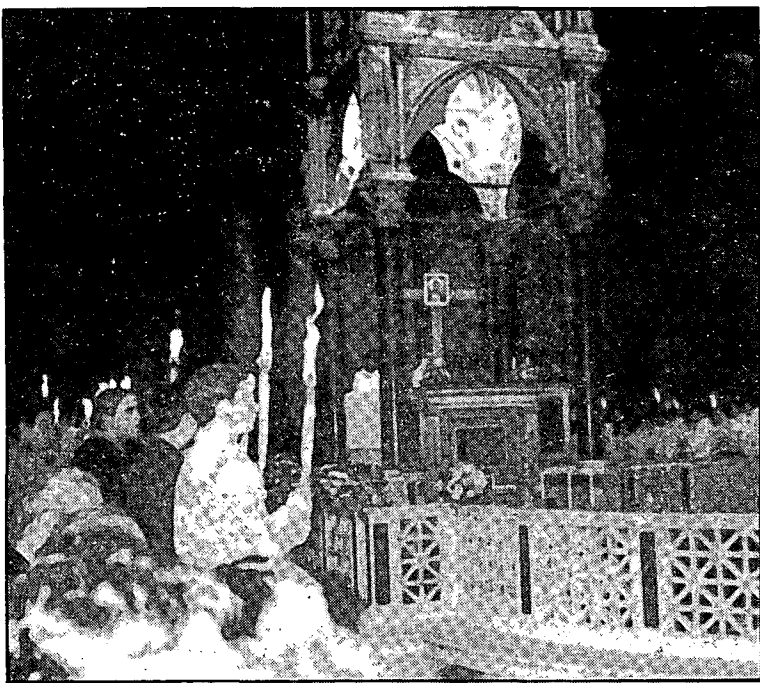
"Comporteu-vos d'acord amb l'Evangeli de Jesucrist"

Aquest matí el successor de Pere, Joan Pau II, us recordava a vosaltres, joves, que no us deixéssiu enganyar pels falsos profetes. ¿Qui són en la nostra societat els falsos profetes? Hi ha els profetes de la mentida, els profetes de les mitges tintes, del color gris, de les coloraines, de tots aquells que d'una manera o altra dissimulen la veritat de l'Evangeli. Hi ha també els profetes de l'odi. ¿Qui són els profetes de l'odi avui dia, en la nostra societat? Són profetes que sembren la discòrdia, la incomprensió, que causen dificultats al diàleg; que d'una manera o altra van sembrant instruments de violència, i actes de violència fins i tot contra les vides innocents.

Hi ha una altra classe de falsos profetes. Són els profetes que prediquen l'egoisme i que viuen dins de maneres molt camuflades d'egoisme: l'egoisme del diner, l'egoisme del plaer, l'egoisme de fer allò que a cadascú li dona la gana, l'egoisme del "campi qui pugui", l'egoisme de trencar tota mena de llaços de solidaritat.

I avui, aquesta tarda, hem escoltat la paraula del nostre Apòstol Pau. Una cosa adreçada a tots, però especialment a vosaltres, joves: "Comporteu-vos d'una manera digna de la Bona Nova de Crist. Comporteu-vos d'acord amb l'Evangeli de Jesucrist". Aquest Evangeli que va enamorar l'Apòstol Pau; l'Evangeli de la veritat. L'Evangeli d'aquella veritat total que ens porta a la salvació. Aquella veritat total que ens porta a posar única i exclusivament la nostra esperança en el Senyor Jesucrist. L'Evangeli de la pau que ens ensenya, abans de tot, a estar pacíficats amb Déu. Aconseguir la pau de Jesús. Estar pacíficats nosaltres mateixos per arribar a ser pacificadors.

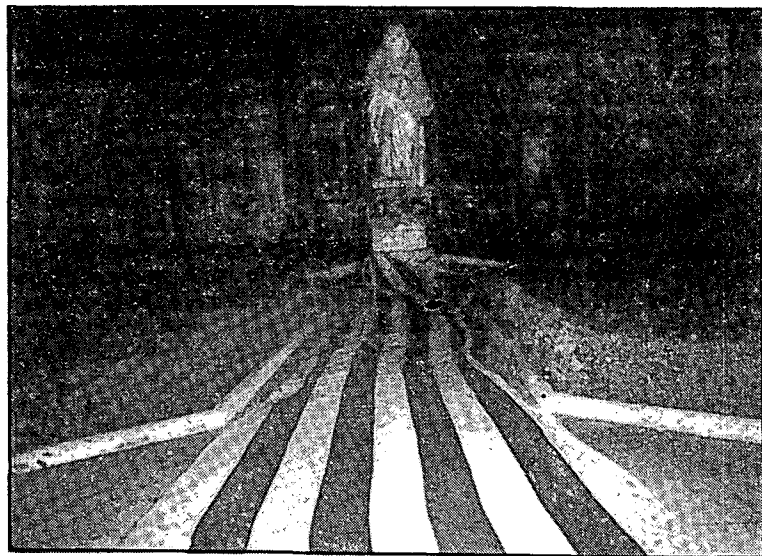
Comportem-nos tots, pastors i fidels, però especialment vosal-

tres, joves; comporteu-vos segons l'Evangeli de l'amor. L'Evangeli de l'amor que vol dir estimar sense condicions. L'Evangeli de l'amor que vol dir fer gestos constants de generositat; l'Evangeli de l'amor que no coneix mai una negativa o un refús. L'Evangeli de l'amor que vol dir les mans ben obertes; que vol dir també el cor obert de bat a bat; que vol dir restar obert i sincer per escoltar i dir una paraula a tots els altres germans.

Estimats joves, vosaltres teniu a les vostres mans el futur del nostre poble, de la nostra nació. Si, sou les noves generacions que ens ha donat la Catalunya actual. Vosaltres heu d'agafar amb les vostres mans la torxa del futur. I aquí precisament en aquesta església, tots els pelegrins i tots els pastors, la gent gran, també pares i mares, i tants matrimonis joves,

preveres, religiosos i religioses, però especialment vosaltres, joves, nois i noies, avui, com l'Apòstol Pau, que un dia va sentir la veu de l'Esperit i va arribar a prop de les nostres terres per anunciar l'Evangeli de Jesucrist, avui també a vosaltres se us diu especialment: "Aneu, aneu i feu deixebles". Sí, torneu a tants pobles, tantes viles i tantes ciutats de la nostra estimada Catalunya. I si-gueu sembradors de la veritat; si-gueu constructors de pau; si-gueu també generosos. Constructors d'una societat més lliure, més justa, més humana; constructors d'una societat on hi hagi un espai de solidaritat per a totes les persones. Sigueu, com l'Apòstol Pau, sembradors arreu de Catalunya i arreu de tots els ambients on us trobeu, en el treball, l'estudi, l'escola, l'esplai, si-gueu sembradors de l'amor de Jesucrist.

Als joves, pelegrins a Roma

La Comissió Central del pelegrinatge a Roma en ocasió del mil·lenari de Catalunya vol manifestar públicament el seu agraïment a tots els joves, més d'un miler, que hi han participat.

Però, d'una manera molt particular, als joves que, en el servei d'ordre, en l'atenció als pelegrins, en l'ajuda als impeditos o malalts, i en les múltiples necessitats, tal volta feixugues, tal volta amagades, d'un pelegrinatge tan nombrós, s'han prodigat tan fraternalment com eficaçment. No han estat poques les persones que se'ns han adreçat en aquest sentit. No podem, tampoc, deixar de fer esment de la commovedora paralitúrgia preparada i realitzada pels joves, amb tanta d'autenticitat, de veritable unció i d'eficàcia, a Sant Pau Extramurs. Tothora hem rebut testimoniats d'allò que vol dir la caritat que ve de Crist.

GRÀCIES I A REVEURE!!

—Senyor Molgosa, què li ha semblat en conjunt el pelegrinatge?

—El pelegrinatge jo diria que ha estat un model de participació, que ha estat un pelegrinatge, realment pel que correspon a altres membres de la comissió, molt ben organitzats des de qualsevol punt de vista. Ens sentim molt orgullosos d'haver-la dut a terme, francament, jo crec que és un model de comportament i de catalanitat.

—Tècnicament ha tingut moltes dificultats?

—Pensem que si és un pelegrinatge gestat a partir del mes de febrer o del mes de març, la veritat és que els resultats no els hem començat a veure fins el mes de setembre o el mes d'octubre. Francament, ens ha donat molt poc temps per elaborar una sèrie de documentacions per quadrar d'alguna manera els autocars, els trens i els avions que hi han participat. I la veritat és que moure més de 3.000 persones, pràcticament amb 15 dies de feina, ens fa estar ben orgullosos.

—Què li ha semblat el comportament dels pelegrins?

—El comportament diria que modelic, perquè no hi ha hagut cap dificultat. L'esperit del pelegrinatge ha estat molt ben assumit, s'han acceptat totes les dificultats d'un viatge necessàriament curt.

Una entrevista interessant després del Pelegrinatge a Roma

El Pelegrinatge del Mil·lenari de Catalunya a Roma, va ser encomanat per la Comissió Organitzadora en el seu aspecte tècnic, a l'Agència ULTRAMAR EXPRESS que va dur a terme la complicada tasca del trasllat a Roma i el corresponent allotjament, dels prop de quatre mil pelegrins que varen respondre a la convocatòria.

Ens hem posat en contacte, de retorn ja a Barcelona, amb el senyor Ricard Molgosa, cap del Departament religiós de l'esmentada Agència, el qual molt amablement ha respost les nostres preguntes.

—Vaig tenir notícies ja a Roma que van haver-hi dificultats amb alguns autocars. Va ser seriós?

—No, certament no va ser seriós. Sabiem que amb un moviment d'aquest caire podien haver-hi dificultats. En un hotel, concretament, respecte la diferència de les habitacions reservades; també amb un parell d'autocars: un dels quals es va espantillar i es va arreglar, així i tot, en general es pot dir

que tots els prestataris han funcionat amb professionalitat.

—O sigui que els pelegrins van suportar bé les dificultats?

—Sí, ho han acceptat amb un esperit exemplar, amb un esperit de pelegrinatge, han anteposat l'expectativa de gran esdeveniment a les incomoditats de viatge. A Roma hem estat movent 67 autocars i tenint en compte les persones mobilitzades en tren o avió, que és un moviment important, sols dos autocars van comportar

uns certs problemes a Roma i es van solventar. És un percentatge baixíssim.

—Vosté creia possible un nombre més important?

—Penso que sí. El fet de treballar durant els darrers dies, i que fins el setembre o octubre no sortís la informació als pelegrins va fer que es decidís tard. En as-sabentar-se tard que es feia aquest pelegrinatge, per exemple la joventut, i algunes vegades no sols per problemes laborals sinó per

manca d'informació, no ho ha sabut. Si haguéssim tingut facilitats a demorar una mica els terminis d'inscripció o de fer una promoció molt més a l'abast de tothom, crec que aquesta participació hauria estat molt i molt més important.

—Què hi ha trobat a faltar?

—He trobat a faltar una mica de participació. És a dir que no he trobat a faltar res de veritablement important, hem tingut totes les institucions del nostre país al nostre abast, encara que algunes institucions s'hi han inhibit, que és l'únic que es podria ressaltar. Hauríem pogut ser molts més si tothom hagués respost com els que han respost. Ara, estic molt content, tant a nivell personal com a nivell professional, ha estat la fita més important que he dut a terme en la meua carrera, i com que el resultat ha estat francament positiu només hi hem trobat a faltar una mica més de participació. Tothom que ha col·laborat ho ha fet al cent per cent i ha donat un bon testimoni del que Catalunya podia fer.

—Moltes gràcies, senyor Molgosa i a veure si d'aquí poc temps podem organitzar un nou pelegrinatge si és que tenim algun motiu, que potser sí que el tindrem i que poguem també comptar amb la seva col·laboració.

O.C.

No ens oblidem dels qui pateixen

El Nadal dels marginats

Jaume Padrós ha posat moltes esperances en aquest Pla de Lluita.

Les festes de Nadal són motiu de joia, de trobada familiar, de celebració religiosa. Són dies, també, en els quals moltes persones senten més profundament la seva soledat i la seva misèria. Molts ciutadans viuen en situacions precàries i passen un Nadal trist i angoixant. La societat no pot girar l'esquena a aquesta realitat tan dura i que molts cops vol ignorar... El Nadal hauria de ser un temps solidari, de compartir. En aquest reportatge mostrem la situació en què viuen molts ciutadans que no poden seguir el camí del progrés.

En Jaume Padrós encén la pipa i, abans de parlar, medita el que vol dir. Somriu quan afirma que se sent esperançat i que creu que es poden aconseguir resultats de cara a solucionar la indigència. Fa poc li van oferir la direcció del programa de Lluita contra la Indigència que depèn de la nova Conselleria de Benestar Social, i

va acceptar. És metge i té 29 anys, per sobre de tot ell es considera nacionalista i cristià. "I això és el que m'ha portat també a la política".

—“Veuràs, per conèixer la marginació s'ha de trepitjar i cal parlar també amb els capellans de les parròquies; amb les comunitats religioses que hi estan ficats per acostar-te a una valoració més aproximada... Perquè el nombre d'indigents és molt difícil de determinar, n'hi ha molts que se n'amaguen: persones grans que havien gaudit d'una bona posició i han anat a menys i se n'averagonyeixen”.

—Què pretén el Departament de Benestar Social?

—La idea de Benestar Social ja és vella, va néixer a Anglaterra i nosaltres considerem que el benestar social ha d'afectar l'obra d'un govern. El conseller de Benestar Social, Antoni Comas, creu que existeixen necessitats que cal pal·liar ARA, el fet de no tenir què menjar o no tenir un sostre, però al mateix temps s'ha d'actuar sobre les causes; en cas contrari es cau en la beneficiència.

Aquesta conselleria pretén

potenciar les mesures de reinserció (per exemple: un home de 45 anys en atur i que no té formació, si se li dóna una formació i se li busca un treball es pot pensar que se l'ha reinserat). Però també cal actuar sobre els més marginats els que no poden seguir: hi ha molts casos de fam, de malnutrició i de manca de sostre. A més a més, pretén reforçar les accions socials que van en la mateixa direcció de Benestar Social.

L'Església, la Generalitat i els Ajuntaments afavoreixen moltes iniciatives, així i tot ens trobem amb una manca de coordinació que cal suprimir perquè fa perdre molts esforços i dispersa les accions. Cal, per tant, actuar en aquest sentit.

—¿Quins objectius s'ha marcat el programa de lluita contra la indigència?

—Bé, actua sobre les necessitats i no sobre les causes. Però al mateix temps s'apliquen mesures per pal·liar les causes. Es fan programes amb la intenció d'aportar solucions vàlides. En aquest programa no es volen super estructures, jo treballa només amb 2 col·laboradors directes i podré disposar d'un ampli pressupost que pot superar els 1.000 milions. No és una quantitat fixa, sinó un mínim d'entrada. Tanmateix s'ha de tenir clar que no pel fet de pagar impostos hi ha justícia plena. La societat ha de ser solidària. Les necessitats socials ultrapassen la capacitat de l'Administració.

—Però no seria que l'Administració es vol treure aquesta responsabilitat de sobre?

—No —fa una pausa i

El barri de la Mina, un marc geogràfic desintegrador.

Joventut Catòlica
MOLINS DE REI

1988-89

ELS PASTORETS
"EL BRESSOL DE JESÚS"
DE
FREDERIC SOLER, "PITARRA"

MÚSICA MESTRE: M. BLANCH

Tarda a les 6

Desembre 26 tarda
1988

GENER 1 tarda
1989 8 tarda

Plaça Pius XII, 1. Telèfon 668 00 15 Molins de Rei

Venda anticipada de localitats. Tel. 668 25 77

GENERALITAT DE CATALUNYA

MIL ANYS EN EXPOSICIÓ

Per veure des del casc de Jaume I
fins al violoncel de Pau Casals.

Un foli de les Homilies d'Organyà,
el diner d'argent de Ramon Borrell,
originals del Decret de Nova Planta i de
l'Estatut del 32, la medalla del President
de la Generalitat.

I moltes coses més, que són part de
la nostra cultura. I que per primera
vegada pots veure totes juntes. **Vine.**
Dedica un dia a mil anys d'història.

PALAU ROBERT
DEL 13 DE DESEMBRE AL 15 DE GENER

CATALUNYA 1000 ANYS

Mil·lenari del naixement polític de Catalunya.

CALENDARI

Diumenge, 25 de desembre. El Nadal de Ntre. Sr. Jesucrist. Santa Anastàsia, màrtir.
El sol surt a les 7,15 i es pon a les 16,25 —hora solar—. **Dilluns, 26.** Sant Esteve, protomàrtir i sant Dionís, papa. Fira a Gaià. **Dimarts, 27 de desembre.** Sant Joan, apòstol i evangelista. Sant Teodor, monjo.
Festa major a Marçà i la Pineda. **Dimercres, 28 de desembre.** Els Sants Innocents, màrtirs. Sant Abel i santa Domma, verge màrtir.
Festa major a Bellmunt del Priorat. **Dijous, 29 de desembre.** Sant Tomàs Becket, bisbe màrtir; sant David, rei, profeta i sant Víctor, màrtir.
Divendres, 30 de desembre. La Sagrada Família. Sant Mansuet, màrtir; sant Rainier, bisbe i santa Anísia, màrtir.
Festa major a Sant Andreu de Palomar. **Dissabte, 31 de desembre.** Sant Silvestre, papa. Santes Coloma, verge màrtir, Melània i Caterina Labouré, verge.
Festa major a Arsèguel, Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet i Santa Coloma de Queralt.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

25 de desembre. Diumenge. NADAL. Tot propi. Lectures: Nit: Is 9,1-6, S 95, Tt 2,11-14, Lc 2,1-14. Aurora: Is 62,11-12, S 96, Tt 3,4-7, Lc 2,15-20. Dia: Is 52,7-10, S 97, He 1,1-6, Jo 1,1-18. **26 de desembre. Dilluns. Sant Esteve, primer màrtir.** Lectures: Primera Fets 6,8-10; 7,54-59, S 30, segona Mt 10,17-22. **27 de desembre. Dimarts. Sant Joan, apòstol i evangelista.** Lectures: Primera 1 Jo 1,1-4, S 96, segona Jo 20,2-8. **28 de desembre. Dimercres. Els Sants Innocents.** Lectures: Primera 1 Jo 1,5-2,2, S 123, segona Mt 2,13-18. **29 de desembre. Dijous dins l'octava de Nadal.** Lectures: Primera 1 Jo 2,3-11, S 95, segona Lc 2,22-35. **30 de desembre. Divendres. La Sagrada Família.** Lectures: Primera Sir 3,2-6,12-14, o bé Col 3,12-21, S 127, segona Lc 2,41-52. **31 de desembre. Dissabte dins l'octava de Nadal.** Lectures: Primera 1 Jo 2,18-21, S 95, segona Jo 1,1-18.

Litúrgia de les Hores: Tot propi

Diumenge, 25. Nadal de Nostre Senyor Jesucrist. Tot propi. **Dilluns, 26.** Octava de Nadal. Sant Esteve. Tot propi. **Dimarts, 27.** Sant Joan, apòstol i evangelista. Tot propi. **Dimercres, 28.** Els Sants Innocents. Tot propi. **Dijous, 29.** Tot propi. **Divendres, 30.** La Sagrada Família. Tot propi. **Dissabte, 31.** Tot propi. Vespres I de demà. Tot propi.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Desmitificar, sí
Des-mis-tificar, no

Els místics, com Sant Joan de la Creu, passen per estats anímics en què, ni res d'ells ni res de la Creació, no ho senten separat de l'influx de Déu, com la claror solar està en dependència del Sol. El místic, als homes barroers, ens acusa de tenir ulls i no veure-hi, de tenir oïdes i no oïr. Fent una comparació musical, diguem que el místic és allò que fou Mozart en la música. Nosaltres, els rudes, som, davant la Creació, com sords en un concert. Hi ha qui avui, potser, es passa a les sectes perquè nosaltres, els saberuts, a més de "desmitificar" l'Univers, volem "des-mis-tificar-lo".

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estant

HOMES I INSTITUCIONS

En el traspàs d'un gran poeta

La veu de Marià Manent

La Parca imprevisible com sempre, es va anticipar per poc als 90 anys del nostre poeta, persona molt culta, i cristià i català de bona arrel.

Marià Manent i Cisa va néixer a Barcelona el dia 27 de novembre de 1898. Va morir el dia 23 de novembre de 1988. Per quatre dies no pogué complir els 90 anys.

Home eminentment autodidacte, va saber copsar tota la bellesa i grandesa dels millors poetes anglesos, a qui va traduir molt dignament. La lírica anglesa marcà, de manera singular, la seva producció poètica. Fou a més de lúcid traductor, un escriptor sagaç i refinat, com ho demostra en els seus admirables llibres "Montseny. Zodiàc d'un paisatge", "A flor d'oblid", "El vel de Maia" i "L'aroma d'arc". També fou un eminent crític de poesia, on excel·lir pel seu mestratge suggeridor, per la paraula assenyada i pel gran domini de l'expressió poètica.

Però Manent fou primordialment poeta —repeteix— un exquisit poeta, que va evocar el seu món líric en les coses petites i humanes i ho va fer amb una clarividència pura. Àdhuc en els seus diversos llibres —dietari, crítica literària, assaig— s'hi endevina el poeta, l'home que en l'èxtasi revelat per la bellesa, ompli del meravellós la seva creació literària. Amb modestia, amb subtilitat, amb refinament espiritual, les temàtiques de Manent s'han desenvolupat més que en la intensitat creadora, en la idealització volguda. Pesa agradablement en tota la seva obra, la gràcia alada, la idea essencial, la musicalitat congruent, la passió continguda.

Ha estat per a mi molt alligador de parlar, d'entrevistar-me diverses vegades amb Marià Manent. Sempre tingué per a mi la porta oberta i el tracte més afable. Cada nou llibre meu era un bell

motiu d'encontre, generalment als vespres, al carrer Craywinckel, on vivia. Sabia escoltar, donava el seu parer sobre coses i motius, però m'agradava sobretot escoltar-lo. D'entre moltes altres grates afirmacions, vull remarcar les seves paraules: "Aquell que no té música a la seva ànima, no pot ser poeta", dita treta de Coleridge, i "El més pur origen de la poesia és una emoció recordada en la calma", frase recollida del poeta Wordsworth.

Persona molt vinculada als medis culturals i artístics, va viatjar pels països d'Europa diverses vegades i pel fet de ser del Pen Club Català fou representant de la nostra cultura arreu d'Europa.

Tenia Marià Manent un particular encís per endevinar la propietat de les coses, per intuir moltes qüestions literàries i saber-les comunicar sàviament al proïsme. Les seves traduccions de poesia xi-nesa són un model de bell dir —quasi m'atreveria a indicar que de la traducció en feu creació—, la seva tasca com a crític literari fou admirada i reconeguda i els seus

llibres en prosa i dietaris són una exquisida simbiosi de pensaments i sentiments. De la seva obra poètica estricta, podem dir, agafant una sentència de John Press, que és "una preciosa celebració de la realitat". Manent pertanyia a aquest reduït estol de poetes catalans que han ofrenat a la poesia nostrada d'aquest segle una funció gloriosa.

La darrera faceta que Manent va assumir, per cert molt reeixida, fou la de crític d'art, on el seu esperit culte, obert a la novetat i al coneixement dels clàssics, li procurà noves satisfaccions pels seus lectors i addictes en aquest tema.

Pocs seran els escriptors que han estat més exigents que Marià Manent, devers les diverses realitats culturals de la vida. Amb el seu parlar encalmat, suau, discret, amè, tenia sempre l'opinió encertada, la visió intel·ligent i lúcida, tothora amb un senzill i expressiu tarannà espiritual.

Amb el traspàs de Marià Manent, perdem una fita senyera de la poesia catalana. Manent sabé donar a la nostra poesia quelcom més que la inspiració i el llenguatge. Ell hi posà el mot insubstituïble, el suggeriment més elevat, la cloenda elegant, perfecta. Tot en la seva obra és cabalment ponderat i bell; tota palesa l'obra d'un autèntic estudiós i artífex de la forma poètica més pura.

Vegem, sinó, l'harmoniosa cadència dels seus versos perennes, p.e. d'"Andorra a l'octubre":

"Són els bedolls flama viva
al bosc negre dels avets.
Dirieu que cremen drets.
Veus fum o és la boira que
[arriba?]"

PERE VIVES i SARRI

ADULTS EN LA FE

Meditació de Nadal
o el salm de les
coses petites

JOAN GUITERAS i VILANOVA

braços, Etern infant de pocs dies, / Immens que ha volgut encabir-se en els membres d'un nadó, / dintre el cos d'una innumerable donzella, / confós en la petitor, dins l'oblit, amb les coses obscures".

El poeta veu en el Messies, el Rei de la pobresa i de la feblesa. Davant d'ell, les coses grans senten vergonya de la seva grandesa. Hi ha, en aquest adveniment diví, una inversió de valors. Neix un trasbalsament que adquireix carta de ciutadania en fer-se evangeli. Com és possible la convivència entre l'anyell i el lleó? Com poden avenir-se els rics i els pobres? Els Mags es venen la ciència i compren el seny de la gràcia. Els Reis, units als pastors, amb tota la creació, salten i dansen.

La proximitat de Déu

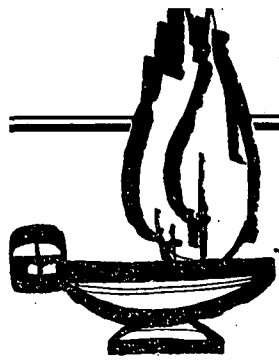
L'atansament a Déu ja no és qüestió de cims de muntanya. Sens dubte el poeta recorda Moisès i Elies. Tot es redueix a pur evangeli. En el fer-se petit hi ha l'atansament a Déu. Cal internar-se en el cor. Un eco dels mots a la Samaritana. Tot succeeix en esperit i en veritat. Les be-

naurances són dites des d'una muntanyeta. Quin contrast entre la donació de la nova llei i la que fou promulgada al Sinaí! El Déu que és pertot, ara habita en el cor dels humils. Un exponent clar són Josep, Maria, els pastors i els savis de l'Orient.

La lliçó del Nadal és un esclat d'humilitat. El noi de la Cova després, quan serà gran, predicarà la felicitat dels humils de cor. Ell mateix demanarà que els seus seguidors, a la seva semblança, es facin mansos i senzills. Humils, arran de terra. Tal com pertoca a la condició humana. En aquest capteniment hi ha l'única lògica. En ell troba l'home la seva dignitat. I, per ell, —capaç de reconèixer-se en la seva pregonesa— recobren esplendor el blau del cel, les estrelles, les pedres, les flors, els forats negres, la immensitat dels espais... En la veritable proporció de la talla humana, la creació hi surt guanyant.

Els àngels i el càntic novell

El poeta, recordant el càntic angèlic de la nit de Nadal, veu els éssers angèlics —que esguarden Déu cara a cara en el cel— com admirem Jesús infant. Se'ls imagina tendrement asseguts en les coses petites, sempre gracioses, però que ara ho són molt més perquè reflecteixen el cel de la gràcia. Els àngels s'han posat en cada bri d'herba, en cada gorja d'ocell, en cada volva de neu, en cada pétal de rosa... en cada gota de pluja, en cada cuca de llum, en cada parpella de nen, en cada almoïna de pobre, en cada cor verge i senzill... I entonen el càntic nou. Un càntic, ple de l'alegria triomfal de l'Apocalipsi, que només percep l'orella del cor. El càntic nou fa així: "—Senyor Déu dels exèrcits, dels exèrcits de les coses petites: / Us vèiem al cel des de segles, però no us coneixem sinó ara, / Déu es denega als superbs, només als humils es revela.—" Un cant amb esperit de Magníficat.

25 de desembre NADAL DEL SENYOR

A cura del
DR. PERE TENA

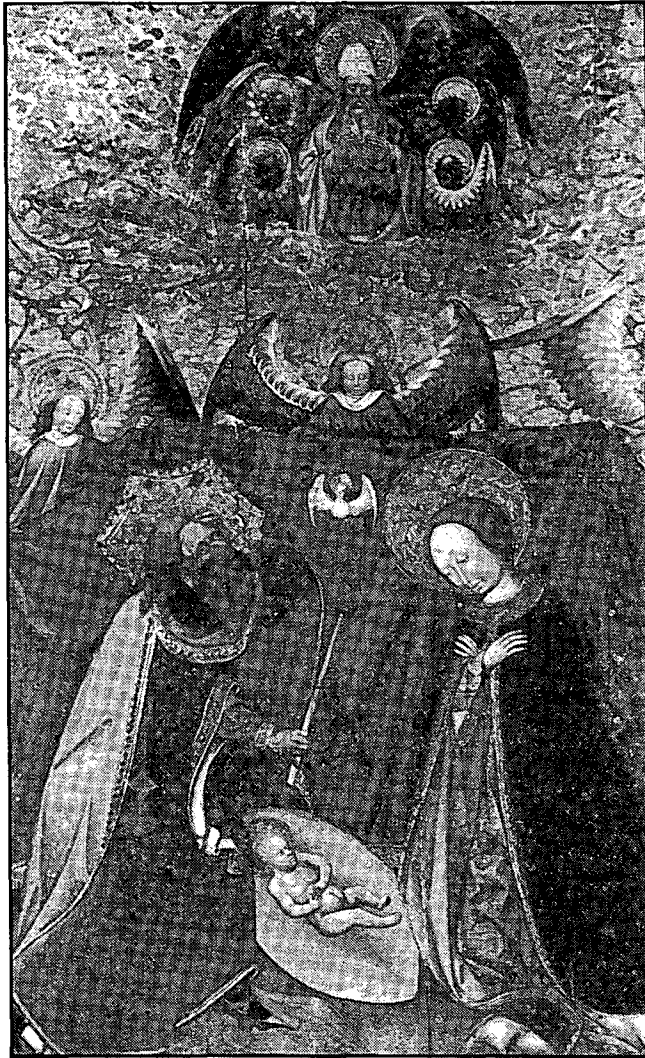
Nadal, tendresa de la Pasqua

Moltes vegades havia pensat per quin motiu, en les felicitacions de Nadal, es parlava de Pasqua. Hi ha una expressió, en efecte, que pot semblar enigmàtica, i àdhuc equivocada: "Santes pasques de Nadal", diu un villancet.

Mirant representacions de Nadal, heus-ne aquí una, d'autor desconegut, que explica aquesta relació: el quadre està dividit en dos, la meitat inferior dedicada al naixement, la meitat superior dedicada a la mort i a la resurrecció. Les dues representacions són d'una simplicitat extraordinària. En la del naixement, Maria i Josep estan en actitud de pregària davant l'Infant que reposa, resplendent, a terra. Dos àngels es mantenen prop d'Ell, també en actitud de pregària. En la del sepulcre, Crist està com deixant el sepulcre, que està obert, i dos àngels estan al seu costat, en actitud d'adoració.

Heus aquí, doncs, la relació. Nadal és el començament de la Pasqua, en la realització de la Redempció. Ara, per l'Església, Nadal és també Pasqua celebrada des de la perspectiva de la tendresa: el record de Betlem, la presència de Maria i de Josep, són elements que accentuen especialment aquesta dimensió, que, d'altra banda, no està pas absent del tot en les narracions evangèliques de la resurrecció: anomenar Maria pel seu nom, preparar l'esmorzar als deixebles pescadors, ¿no són testimonis de tendresa del Ressuscitat?

Que Nadal sigui també celebració de la Pasqua ens ho ensenya la litúrgia, i àdhuc d'alguna manera el mateix evangeli de sant Lluc, sobretot. (Vegeu el comentari adjunt sobre "El Nadal de sant Lluc"). La litúrgia cristiana ho celebra tot en funció de la Pasqua, perquè aquest és el misteri que ho il·lumina tot, i que dóna sentit a tot. Els textos de Nadal, per això, hi fan referència explícita: parlen de la Redempció, de l'obra de la nostra salvació, de la purificació dels pecats,

Jaume Ferrer: Naixement de Jesús. Museu episcopal de Vic (Salmer).

de la comunió amb la vida divina... Tot això està vinculat al misteri pasqual.

Que Nadal vegi la Pasqua des de la tendresa de Déu també és clar, i és, per això, l'experiència cristiana constant. La consideració del naixement de l'Infant és, de si mateixa, una invitació a la tendresa: ¿a qui no suscita aquest sentiment la visió d'un infant? I Déu ha volgut seguir aquest camí, en la seva totalitat, per arribar fins a nosaltres: el camí del naixement, com infant, fill de Maria. La presència de Maria és un altre element de tendresa: és la imatge de l'Església que, a través dels segles, no ha perdut res de la seva fe pasqual pel fet que hagi fixat el seu esguard en la cova de Betlem. En la representació pictòrica citada més amunt, l'Infant està rodejat de resplendors: no és pas un infant més, un infant qualsevol...

No tinguem por, doncs, de la tendresa, en la celebració de Nadal, en la mesura en què les coses essencials siguin assegurades. Aquest és, en definitiva, el problema. Quan els homes expliquem les coses, o quan les vivim fins i tot, podem donar més importància a elements ben secundaris que no pas a altres que són fonamentals. Ho veiem, ben sovint, en les cròniques dels diaris. Fets que nosaltres mateixos hem viscut, els trobem explicats per altres amb interpretacions ben diferents.

Nadal és una festa que està exposada també a aquestes deformacions. Ens toca a nosaltres, els cristians que cerquem de viure segons la fe de l'Església, que és la fe pasqual, de manifestar amb la nostra celebració i amb el nostre capteniment, que ens envaeix la tendresa de Déu. I per això no refusem cap de les manifestacions de tendresa que, aquests dies, s'estenen en les nostres famílies i comunitats. "Mentre la nova llum del vostre Verb, fet home, ens penetra, us demanem que resplandeixi en les nostres obres la fe que ens il·lumina" (Col·lecta de la missa de l'alba).

EL NADAL DE SANT LLUC

La narració del naixement de Jesús segons sant Lluc la llegim repartida en dos fragments: un a la missa de mitjanit, i l'altra a la missa de l'alba.

Quan sant Lluc explica el naixement de Jesús té molt present que parla del naixement a la terra d'aquell mateix que va morir a la creu i que, ressuscitat d'entre els morts, confià els seus deixebles la missió d'anunciar per tot el món el perdó dels pecats, com a testimonis seus. Per altra banda, sant Lluc té també presents les Escripures santes, i el que aquelles diuen sobre el naixement del Messies. Aquestes dues coordenades —els anuncis profètics i la fe pasqual en Jesucrist mort i ressuscitat— ens ajuden molt a entendre la narració del naixement.

En primer lloc, es destaca el lloc del naixement: Bet-Lèhem. És el poble on va néixer David, i Josep és fill de David. Jesús neix al mateix poble del gran rei d'Israel. Miquees ho havia anunciat. Els pastors que reben l'anunci ens recorden que David també era pastor, i que el Messies estava anunciat com un pastor bo. I tot això passa perquè Jesús està en la història humana: un cens del món romà és el que condiciona aquests esdeveniments.

En segon lloc, la maternitat virginal de Maria. Jesús és ben bé el seu fill, el primogènit, el que ella portarà al temple al cap de quaranta dies, seguint la Llei de Moisès, en record de la sortida d'Egipte. Ella no està abatuda, sinó conscient i activa: embolcalla l'infant i el posa a la menjadora, contempla tot el que s'esdevé, i ho conserva en el seu cor, ho medita, en fa vida pròpia...

En tercer lloc, i en el centre de tot, Jesús, el Salvador, el Messies, el Senyor. L'anunci dels àngels als pastors ens recorda espontàniament les escenes de la matinal de Pasqua. Els àngels resplendents, la llum que ho envolta tot, l'esglai dels que ho contemplen; per Pasqua, es tracta de les dones que van al sepulcre; per Na-

dal, dels pastors que reben l'anunci. I les paraules del missatge són també paral·leles: "No tingueu por... Hi ha una bona notícia, l'evangeli": ara, el naixement del Salvador; per Pasqua, la resurrecció del que fou crucificat. També hi ha unes senyes, ara i aleshores: ara, les senyes són un nen en bolquers, posat en una menjadora; per Pasqua, les senyes són el sepulcre buit, i la memòria de les paraules de Jesús.

En quart lloc, els pastors. Ells ens fan pensar en els apòstols, testimonis de la resurrecció. Perquè els apòstols foren els que veieren el Senyor ressuscitat, com els pastors veieren l'infant. I com els pastors contaven el que els havien dit els àngels, els apòstols donaven testimoni amb la força de l'Esperit de la resurrecció de Jesucrist, únic Salvador.

El Nadal de sant Lluc és una magnífica presentació del naixement del Jesús que viu per sempre. Ens ensenya a anar més enllà del fet del naixement, per explicar-nos el seu significat. Ens mostra per què el naixement de Jesús és "avui": és que Jesús Ressuscitat és, per sempre, el Salvador. I per això nosaltres podem cantar per Nadal i sempre la lloança: "Glòria de Déu... i a la terra pau als homes que estima el Senyor!"

MISSA DE MITJANIT

Evangeli segons sant Lluc (2:1-14)

Per aquells dies, sortí un edicte de Cèsar August ordenant que es fes el cens de tot el món romà. Era el primer cens de l'imperi, abans del que es va fer quan Quirini era governador de Síria. Tothom anava a inscriure's a la població d'on cascú descendia. També Josep, que era de la casa i la família de David, va pujar des de Natzaret de Galilea a Judea, al poble de David, anomenat Bet-

Lèhem, per incriure's amb Maria, la seva esposa, que esperava un fill. Mentre eren allà es van complir els dies i va néixer el seu fill, el primogènit. Ella l'embolcallà i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat lloc a l'hostal.

A la mateixa contrada, vivint al ras, hi havia uns pastors que vetllaven, guardant de nit el seu ramat. Els aparegué un àngel del Senyor, la glòria del Senyor els envoltà de llum, i es van esglaiar. Però l'àngel els va dir: "No tingueu por; us anuncio una nova que portarà a tot el poble una gran alegria: Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. Les seves senyes són aquestes: trobareu un nen en bolquers, posat en una menjadora".

I una multitud dels exèrcits celestials s'uní llavors mateix a l'àngel, lloant Déu i cantant: "Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor".

MISSA DE L'ALBA

Evangeli segons sant Lluc (2:15-20)

Quan els àngels se'n tornaren al cel, deien entre ells els pastors: "Arribem-nos a Bet-Lèhem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber". Hi anaren, doncs, tot seguit, i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Entre la crisi...

Quan repassem la història, tant si es tracta de la història d'un poble com la de qualsevol persona, descobrim que la nostra trajectòria humana és un seguit d'alts i baixos. Hi ha moments d'eufòria seguits de temps de depressió, hores rialleres quan les coses surten bé i hores tristes que ens arrossegueu al pessimisme. Però la vida va fent el seu curs. Quan sembla que tot s'ha acabat o que és a punt d'extingir-se, l'empenta de la vida reneix i se'ns endú una altra vegada cap amunt. Aquesta línia ondulada de la història no es deu precisament a un fat exterior a nosaltres. La cosa és molt complexa, és cert, però la història la teixim i desteixim nosaltres, amb els nostres encerts i amb els nostres errors. Ens cal, doncs, estar alerta. Quan les coses van bé, mireu de no sucumbir a la temptació d'un triomfalisme assegurat per sempre. I a la inversa, quan tot va cap per avall, no ens deixem devorar pel pessimisme, com si el sol ja s'hagués apagat per sempre. En els moments de crisi hem d'alçar el cap i, recordant la bondat de molts dels moments passats, lluitar de valent per assegurar el futur. El nostre salm responsorial ve a ser una lliçó d'aquest capteniment volenterós. Partint d'uns moments de depressió, potser després d'una derrota nacional, que comporta la humiliació del poble i del mateix rei, el salmista es fa ressò de la profunda crisi per la qual passa Israel. Llavors el poble posa en dubte la fidelitat de Jahvè. ¿Què se n'ha fet de les promeses que Déu havia fet a David de mantenir-li el tron a perpetuïtat? El salmista, ple d'audàcia s'adreça a Déu i li recorda les humiliacions a què s'ha vist sotmès el poble i li recrimina que ho hagi permès, i li prega amb insistència que intervingui per acabar d'una vegada aquesta situació de desfeta, perquè així brilli la se-

Déu compleix l'aliança

(Salm 88 -H. 89-: 4-5. 16-17. 27 i 29 R.: 2a)*

JOSEP M. ARAGONÉS

va fidelitat als ulls de tothom. Cantat aquest salm en la missa de la vigília de Nadal, ens porta a la memòria la llarga i trista història de la humanitat, avançant amb penes i treballs entre la gràcia de l'amor de Déu i la revolta permanent del pecat dels homes. No és estrany que el Senyor hagi amagat el seu rostre i ens faci caminar únicament a la llum d'unes promeses que triquen a complir-se, si és que arribin mai a compliment. **¿Fins quan estareu amagat, Senyor, i el vostre rigor s'encendrà com el foc?... ¿On són els favors d'abans, Senyor, que van jurar a David per la vostra fidelitat?** (vv. 47 i 50). Així el salm responsorial ens fa sentir la veu de Déu que assegura l'aliança amb David: **The creat per sempre una dinastia, mantindré per tots els segles el teu tron** (vv. 4-5).

...i l'esperança...

La segona estrofa del salm responsorial canta la felicitat del poble, que malgrat les crisis que sofreix, aguanta ferm l'esperança en la fidelitat de Déu. **Feliç el poble que us aclamà. Caminarà a la llum de la vostra mirada. Tot el dia celebrarà el vostre nom, enaltirà la vostra bondat** (vv. 16-17). Aquesta aclamació de què

ens parla el salmista és molt més que uns simples crits de visca. Es tracta d'aclamar Déu amb el testimoni d'un comportament que s'adigui del tot amb el compliment de la seva llei. Saber complir la voluntat de Déu sempre, però sobretot en moments de crisi, quan tot sembla voler convèncer-nos de la inutilitat d'esperar en l'ajuda divina. Quan el poble, o el simple fidel, es manté intacte en la seva esperança en la fidelitat de Déu, descobreix que no camina a les fosques, sinó que la mirada del Senyor —la seva providència amorosa— li fa de llanterna potentíssima que il·lumina el seu pas i li estalvia de caure en el camí. Per això no pot menys que celebrar la força —el nom— de Déu que tan meravellosament intervé en ajuda dels seus fidels, i proclamar la seva bondat infinita. A despit de tota desesperació, el fidel que actua així proclama amb valentia la fe que avui precisament cantem en el verset de l'al·leluia: **Demà les culpes seran esborrades de la terra i el Salvador del món serà el nostre rei**.

...l'acompliment de les promeses

Déu compleix sempre. Les paraules

profètiques del salm —que ens recorden les de 2S 7:14—: **Ell em dirà: Sou el meu pare, el meu Déu i la roca que em salva** (v. 27), troben el seu compliment perfecte en el misteri de l'encarnació i naixement del Verb. Jesús ens ha ensenyat a dirigir-nos a Déu com el que realment és: el nostre Pare. Ell, Jesús, el primogènit (Cf. Col 1:18 i Ap 1:5), ens portà per adopció a la dignitat que ell té per naturalesa. I així, amb ell, tots som incorporats a la gran família dels fills de Déu. La paraula de Déu s'acompleix. La seva fidelitat roman per sempre i no es fa mai enrera. **Jo mantindré per sempre el meu amor, la meua fidelitat amb ell serà perpètua** (v. 29). Nadal és l'acompliment de la promesa que Déu havia fet a David. El poble d'Israel esperava la restauració de la monarquia tradicional, humana. Havia pres la paraula profètica com una pòlissa d'assegurança nacional. Déu, però, ha anat molt més enllà de l'estretor d'aquesta manera de pensar. El descendent de David serà certament rei, però no d'un sol poble, o d'un gran imperi humà, sinó Rei de la salvació de tota la humanitat. I el seu regnat no tindrà fi. Així ho proclama sant Pau: **De la descendència de David, tal com ho havia promès, ha donat a Israel un Salvador, que és Jesús** (Fets 13:23). Disposem-nos, doncs, a rebre el Rei que ve a instaurar el Regne de Déu enmig de la humanitat, com a compliment de l'Aliança de Déu amb el seu poble escampat arreu de la terra. **Avui sabreu que el Senyor vindrà a salvar-vos i demà veureu la seva glòria, que cantem a l'introït d'aquesta missa de vigília, manllevant les paraules de l'Exode (Cf. Ex 16:6-7). Vertaderament: Senyor, feliç el poble que us aclama; caminarà a la llum de la vostra mirada** (v. 16).

* Missa vespertina de la vigília de Nadal.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

33. La son, el son i el somni

Tres fenòmens íntimament relacionats, però diferents, són la son (ganes de dormir), el son (el fet de dormir) i el somni (l'activitat de la imaginació durant el son). El cervell és el causant de tots tres: són neurones cerebrals les que ens fan aclucar els ulls quan ens posem quietos després d'una llarga jornada, sobretot si ha estat fatigosa; també són cèl·lules nervioses les que desconnecten els centres conscients i fan que ens quedem adormits; i no és més que el sentit intern radicat al cervell, la imaginació, la que treballa durant el son produint somnis. És hora que parlem d'aquestes tres funcions tan curioses de la meravellosa fisiologia cerebral:

La son i el son

De què ens ve la son? Si estem cansats volem reposar i el repòs més complet és dormir; la necessitat de dormir és tan fisiològica com la de menjar o beure. Durant molts anys hom havia cregut que l'activitat general d'una persona produïa unes substàncies tòxiques en el sistema circulatori que afectaven els centres nerviosos i causaven la son. Però s'ha vist que no és pas així: **N. Kleitman** ja va demostrar el 1939 que traïent sang de gossos fatigats i endormiscats i injectant-la a les venes d'uns altres descansats, no donaven aquest cap signe de somnolèn-

cia. També hi hagué el cas de dos germans siamesos amb el tronc comú però amb els caps separats, que tenint com tenien una circulació sanguínea comuna, de vegades un tenia son i s'adormia i l'altre restava despert (C.T. Morgan, 1961). Què és, doncs, el que ens fa son?

Se sap que no dormim durant molt de temps pot portar a la mort. La necessitat de dormir és total per al funcionament del sistema nerviós. I s'ha vist que durant el son l'organisme recupera l'equilibri biològic. Si és així, la cosa estranya, diu N. Kleitman, no és que dormim, ja que fent-ho és com l'organisme es troba més bé que mai, sinó que puguem estar tant de temps deserts; els mamífers inferiors dormen més que l'home. El que cal cercar, doncs, és el que ens desvetlla. I efectivament s'ha trobat en la regió hipotalàmica anterior del diencèfal un "centre de vetlla", mal anomenat per alguns "centre de la son", que és l'òrgan encefàlic que ens manté deserts, i és quan s'inhibeix que ens ve la son. En la coneguda malaltia de la son, tripanosomiasi transmesa per la mosca africana tse-tse, queda lesionada aquesta part del diencèfal i no hi ha manera de mantenir despert el malalt. **S.W. Ranson** destruint aquest centre en simis els tingué dormits dies i dies.

I què passa durant el son? L'homeòstasi, que és la tendèn-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

cia de l'organisme al manteniment de l'equilibri i estabilitat interna, es pot satisfer. És a dir, que mentre dormim segueix una certa activitat cerebral en bé del cos; si el cervell despert consumeix uns 20 watts, adormit encara gasta 12 ó 13 W, com demostra **Seymour Kety** el 1961.

Quan s'ha aconseguit una certa homeòstasi, el centre de vetlla ens desperta; si bé, és clar, ens podem despertar abans per altres estímuls. Els neuròlegs distingeixen cinc classes o estadis de son: α , β , γ , δ i REM. En els quatre primers, englobats de vegades amb les sigles NREM (=no REM), hi ha un augment progressiu de profunditat del son enregistrat per l'encefalograma elèctric (EEG). Aquest mètode es basa en el fet que diferències de potencial de milivolts en el còrtex cerebral es manifesta aproximadament amb diferències de milionèsimes sobre el crani; col·locant, doncs, els elèctrodes corresponents i un amplificador, es poden veure les ones que es transmeten a diferents regions de la superfície del cervell. Aquestes ones es fan més lentes i de més amplitud a mida que el son es fa més pro-

fund fins a l'estadi δ . El cinquè estadi és el REM ("rapid eye movements", moviments ràpids dels ulls), que és quan se somia amb força activitat, i quan es fa es mouen els ulls d'ací d'allà. Abans hom creia que no se somiava en els altres estadis; avui dia s'ha vist que també és possible però amb somnis menys "actius".

El somni també és per reposar

I per què somiem? L'EEG en mamífers ha demostrat que també somien; almenys tenen son REM. I que dormir amb REM és necessari per a l'organisme s'ha demostrat amb gats: amb l'aparell enregistrador de l'EEG posat hom despertava la bèstia cada cop que estava en REM i el deixava dormir tranquil en els altres estadis. Al cap d'uns dies l'animal s'havia enflaquit, desequilibrat i tornat rabiós. Deixant-lo després dormir normal, mostrava un augment notable de son REM en les seves dormides, fins a superar i tot la privació a què se l'havia sotmès. Una cosa semblant s'ha comprovat amb persones sense arribar a l'extrem. Això vol dir que ens cal somiar, i que si no ens ho deixen fer se'n ressent el sistema nerviós.

S'ha vist que el temps invertit per una persona per a cada es-

tadi de son és molt variable; fins i tot hi ha persones que no tenen mai l'estadi δ . Però en tothom hi ha oscil·lacions durant la nit: més ones δ o γ a les primeres hores de dormir, amb alternances de REM de 15 minuts cada hora i mitja, i més REM i més α i β cap al final.

I què fa el cervell, a més de somiar, durant el son REM? Se sap que els infants petits tenen més REM que els grans; en lactants pot arribar fins al 50% del son. Sembla, doncs, que té un paper en el desenvolupament del cervell; i en el cas dels adults **J. Oswald**, el 1966, ha senyalat que el son REM indica que en aquell moment el cervell està sintetitzant proteïnes neuronals, i no s'exclou que al mateix temps faci altres activitats. Per això **M. Jouvet** el 1967 ja deia que calia distingir tres estadis d'activitat cerebral: vetlla, son REM i son NREM, totes tres necessàries per a l'organisme. Altres autors han suggerit altres hipòtesis sobre el paper dels somnis.

Però queda encara la qüestió més intrigant i més difícil de resoldre: i per què somiem el que somiem? Que moltes vegades els somnis tenen relació amb la nostra activitat conscient de la vigília és cosa comprovada per tothom, però no sempre és així. Quina relació tenen, doncs, en general els somnis amb la nostra vida conscient?

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

GENERALITAT DE CATALUNYA

MIL ANYS EN EXPOSICIÓ

Per veure des del casc de Jaume I
fins al violoncel de Pau Casals.

Un foli de les Homilies d'Organyà,
el diner d'argent de Ramon Borrell,
originals del Decret de Nova Planta i de
l'Estatut del 32, la medalla del President
de la Generalitat.

I moltes coses més, que són part de
la nostra cultura. I que per primera
vegada pots veure totes juntes. **Vine.**
Dedica un dia a mil anys d'història.

PALAU ROBERT
DEL 13 DE DESEMBRE AL 15 DE GENER

CATALUNYA 1000 ANYS

Mil·lenari del naixement polític de Catalunya.

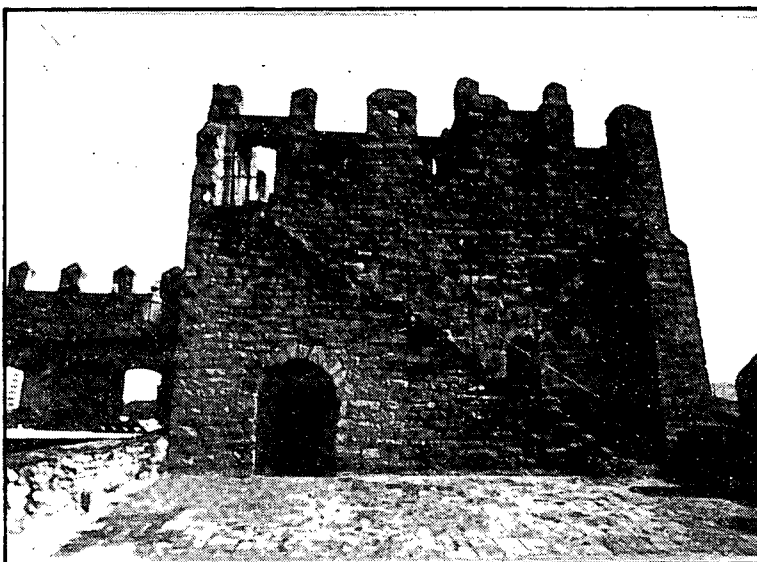
La petita capella de Sant Miquel del castell de la Bisbal, és una construcció romànica, situada en l'últim pis d'aquella fortalesa. És l'única església d'aquest estil situada en un lloc tan insòlit. Com que el castell de la Bisbal era propietat del bisbat de Girona, aquella capella altiva, recordava als visitants, el poder i la dignitat episcopal dels senyors de la fortalesa.

Hem d'aclarir en primer lloc que la pertinença d'aquell castell i de les terres que l'envoltaven a l'esmentada mitra gironina, va ser motiu d'enveja per part dels senyors feudals que posseïen els seus castells i les seves propietats en aquella part de l'Empordà. Aquests senyors no se sentien còmodes de tenir per veïns els representants de l'Església, uns eclesiàstics que tenien l'osadia d'administrar justícia i prendre importants decisions polítiques, envaint les competències d'aquells nobles, entre els quals destacaven els Comtes d'Empúries o els senyors de Cruïlles o Peratallada. El cas era que aquell nucli fortificat de la Bisbal o terra de bisbes, tenia sempre les portes tancades i els guerrers sempre a punt, per la defensa d'aquell patrimoni.

La batalla dels poetes

De totes les accions bèl·liques com a principal objectiu la conquesta del castell de la Bisbal, ens referirem sols a algunes d'elles. En un sol fet d'armes, es reuniren tres personatges que a més de ser uns afamats guerrers, eren alhora artistes, escriptors i poetes, una particularitat molt difícil de trobar en aquella traspalsada i ignorant època medieval.

Capella del castell, situada a la darrera planta. D'una nau, curta, entre quatre massissos pilars, confrats de la volta de canó; arc triomfal sobre capitells ornats i columnes cilíndriques; absis. A la façana sud, porta i finestra. El castell de la Bisbal és una construcció romànica amb modificacions gòtiques i renaixentistes. Restaurada. (V.B.)

En aquest escenari va tenir lloc la batalla dels poetes (Arxiu Gavín)

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

El castell de la Bisbal, una fortalesa cobejada

El fet se situa a l'any 1465 en plena guerra de la Remença, en el moment que el Principat era partit per dos corrents polítics i socials totalment oposats, i també per l'ambició i les aspiracions de dos monarques, Joan II i Pere conestable de Portugal. Aquest últim va ser proclamat rei per la mateixa Generalitat. Doncs bé, el conestable portuguès, després d'una campanya totalment adversa als seus interessos, va dirigir una nombrosa part dels seus lleials

vers l'Empordà, amb la intenció, entre d'altres, de posar setge i apoderar-se tot seguit de la fortalesa de la Bisbal.

Aquí, fem un incís per dir que l'esmentat conestable, a més de guerrear com un valent, era en la seva intimitat un gran amant de les arts i les lletres, i també un bon escriptor en llengua castellana i un poeta molt considerat.

I tornant al setge de la fortalesa bisbalenca, ens trobem que el defensor de la plaça no era altre

que el capità Pere Torroella, un altre poeta que escrivia els seus versos tant en llengua catalana com en la castellana, conegut arreu per obres molt polèmiques. Destacava, entre totes, un text anomenat "Maldecir de mujeres", que era una mena de crítica molt àcida vers les dones. Es considerava com un dels primers tractats en tota la història de la literatura, sobre el problema feminista.

Tornant a la lluita per la conquesta de la població, ens trobem

en el moment en què el conestable de Portugal, havent trencat les defenses de la vila, es preparava per l'assalt final, i fou en aquell precís moment quan apareix en la història el tercer poeta, aquest és el castellà d'Amposta, Bernat Hug de Rocaberti, un afamat cabdill que al front de les seves tropes trencà el bloqueig del rei Pere, i entrà dins el clos del castell per ajudar els soldats de Pere de Torroella. Aquest Hug de Rocaberti era, com he dit, un afamat escriptor i poeta, molt bon coneixedor dels clàssics i autor d'un gran poema anomenat "La glòria d'Amor", inspirat en l'obra de l'italià Dante Alighieri. Aquesta es la casualitat d'aquell fet bèl·lic que podem anomenar com la "batalla dels poetes", en la qual tres servidors de la poesia, per un seguit de circumstàncies es trobaren en una lluita a vida o mort.

El resultat de la lluita és el que menys importa, encara que pels amants dels esdeveniments històrics, els agrada saber que fou finalment el rei Pere de Portugal el que conquerí la fortalesa de la Bisbal, després d'un aferrissat atac amb tot el seu nombrós exèrcit. Va aconseguir superar les defenses de la vila, entrant amb acarnissament i rigor contra els defensors, deixant-la totalment arrasada. No content amb tanta destrucció i tantes morts, aquell monarca forani li va canviar fins i tot el nom a la vila, dient-se des d'aquell moment Camp-real, nom que va conservar fins l'any 1471, data en què les tropes de Joan II, mort el conestable, recuperaren novament la fortalesa. Li varen tornar a posar el seu nom de sempre: la Bisbal d'Empordà.

JOSEP Me BROTO i TWOSE

¡por fin encontramos NUESTRO libro!

Nuestra Salvación

DEVOCIONARIO PRACTICO Y SINTESIS

NUESTRA SALVACION

Se trata de un libro que ha tenido seis ediciones en tres años y que tiene, a la vez, las siguientes características:

- Un devocionario práctico y litúrgico.
- Una síntesis de la fe íntegra, clara y actual.
- Un catecismo elemental y medio.
- Atrayentes ilustraciones a color.
- Una cubierta plastificada a CUATRO COLORES.
- Una edición catalana: La nostra salvació.

CONTIENE LAS ORACIONES DEL CRISTIANO

EDICION TAMBIEN EN CATALAN

Edita: Revista AVE MARIA

Papel de gran calidad.
Atractiva portada plastificada
Precio: 300 ptas. (IVA incluido)
Distribuye: Distribuidora Balmes
08002 Barcelona. Tel. (93) 317 94 43

Distribuidora Claret
Roger de Llúria, 5
08010 Barcelona
Tel. (93) 301 08 87

SERVEI FAMILIAR

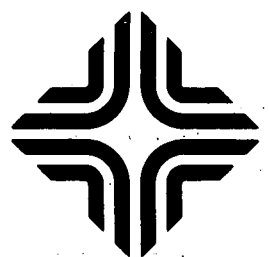
Vostè té uns ingressos
cada mes?

Viatges **Espectacles** **Consultes** **i... molt més!**

*Una idea diferent
amb avantatges de debò.
Demani, demani!*

CAIXA DE CATALUNYA

Full Jove

EXTRA

ROMA

Jordi Pujol, amb la Comunitat de Sant Egidi

"El missatge cristià mobilitza els joves"

El President de la Generalitat de Catalunya, el Molt Honorable senyor Jordi Pujol i la seva esposa Marta Ferrusola, varen assistir el diumenge a la nit a un acte no oficial amb la Comunitat de Sant Egidi. Hi eren presents també, el bisbe de Lleida, Ramon Malla, els delegats de joventut i d'ensenyament del bisbat de Barcelona, P. Antoni Serramona i mossèn Salvador Pié, respectivament, el director de Blanquerna, Andreu Oliveras, el Casal Claret de Barcelona, altres preveres destacats, i una cinquantena de joves.

Una presentació, una pregària i un sopar senzill i familiar varen bastir el programa. Jordi Pujol va dir als joves reunits, que estiguessin sempre a la vora dels pobres, dels marginats i dels abandonats. I la senyora Marta Ferrusola va dir: Jo tinc fe i tinc confiança en la joventut de casa nostra, la joventut catalana, que n'hi ha molta que esteu fent una bona

feina, que esteu fent un treball molt important, en comunitats que no tenen aquest nom, però que en tenen un altre. El que també desitjo i hi tinc confiança, és que la vostra llavor s'escamparà. Això sí que ens fa molta falta a casa nostra i ens fa molta falta el testimoni dels cristians. Això ho sabeu molt bé: a la majoria fa vergonya dir-ho, a la majoria fa vergonya ser-ho. M'agradaria que vosaltres, tots els que sou aquí, fóssiu el gran testimoni en tornar.

Una entrevista amb el President

Diumenge al matí, el senyor Jordi Pujol, va concedir una entrevista a Full Jove, de Catalunya Cristiana. A la pregunta de què en pensava de la fe dels joves catalans, va dir: Tots sabem que hi ha

hagut i hi ha una certa crisi de la fe. Però, de tota manera, jo crec que n'hi ha (de fe) més de la que ens pensem i sobretot que n'hi ha més entre els joves. És a dir, no hi ha hagut cap missatge, ni fins i tot cap organització, que sigui tan capaç de mobilitzar joves com el missatge cristià i com la mateixa Església. Això és el que penso. El que passa és que, jo crec que s'hauria de fer un esforç, tota l'Església hauria, hauríem de fer un esforç per fer arribar els aspectes del nostre missatge i fer-los arribar d'una manera molt al dia, molt actualitzada, i molt positiva, com gràcies a Déu podem fer. Hauríem de tenir més confiança en nosaltres mateixos i en el nostre propi missatge i que això és bo per als joves. Jo veig que tothom que ho veu així i que actua d'acord amb aquesta confiança en nosaltres mateixos i en el nostre missatge, és molt ben rebut.

Joan Pau II, als joves

"Sigueu nois i noies amb personalitat pròpia"

La ruta del miler de joves camí de Roma, començava a la plaça de la Catedral de Barcelona. Els autocars iniciaren ben entrada la nit, el pas per la primera de les fronteres. Al migdia de l'endemà, ja eren a Pisa, a on es va dinar i fer un xic de gresca. A la nit, el miler de joves dormia a Roma.

El matí del diumenge, el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany i Arnau, va tenir en l'homilia de l'eucaristia a Sant Pere del Vaticà, unes paraules de coratge per als joves. Els va dir, que fossin portadors de joia i d'esperança, servidors dels germans, començant pels més pobres, i testimonis que col·laboren a renovar la vida del món, preparant els camins del Senyor.

Dilluns va ser temps d'audiència amb el Sant Pare. En els textos d'introducció, Jordi Roigé va dir: El temps no para. Avui els joves cristians catalans, tenim l'oportunitat de tornar la visita que el Sant Pare ens va fer l'any 1982. 5000 joves vam pujar a peu la muntanya de Montserrat. El temps va deslluir els

actes però no pas la nostra presència. Els joves també vam refermar, tal com ho fem ara, la nostra identitat com a Església i com a País que vol avançar cap a la llibertat. I el Sant Pare va recordar-nos que havíem de ser nois i noies amb personalitat pròpia, sense deixar-nos enganyar per falsos profetes que anuncien la felicitat fàcil però perduda, o que prediquen ideologies obertes o sorneguerament contràries a l'Evangeli.

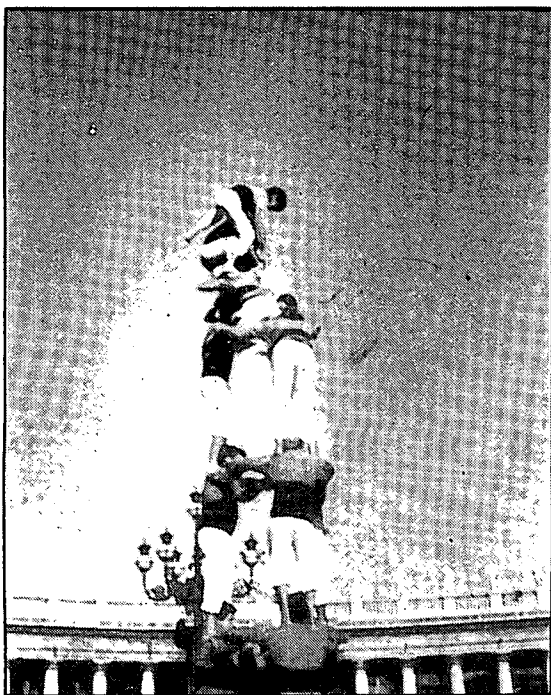
En acabar, mossèn Joan-Evangelista Jarque, director del nostre Full Jove, va dir: Gràcies a aquests joves que ens donen l'esperança, ens podem fer vells tranquil·lament, perquè puja un poble nou, cristià i català a casa nostra, i gràcies als joves del servei d'ordre.

I Kairoi tornava a cantar que som testimonis, mentre el Casal Claret cridava: Mil anys d'història, dos mil anys de fe.

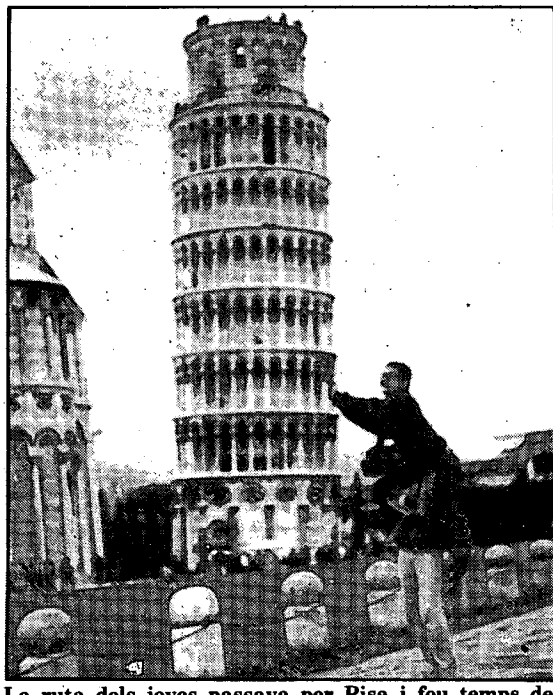
Text i fotografies, JOAN i LLUÍS D'ARQUER

Kairoi també va ser present a Roma.

Els castellers es van sumar a la festa.

La ruta dels joves passava per Pisa i fou temps de gresca.

...y el hijo de Dios

se hizo Palabra

LA SANTA BIBLIA

Novísima edición
totalmente renovada

Traducida en equipo de los textos originales, revisada y actualizada por 15 especialistas profesores de las Universidades Pontificias de Comillas y Salamanca y de la Escuela Bíblica de Madrid, bajo la dirección del Dr. Evaristo Martín Nieto.

*El libro de oro de la humanidad,
el más difundido de todos los tiempos
y el más importante de cuantos se han escrito.*

Datos técnicos de esta edición:

Volumen único, manejable, con letra muy legible, encuadernado en cartóné, con tapa guaflex (tamaño 15 x 21,7 cm), texto a dos columnas. 1.696 págs. 1.500 ptas.

Características:

- Nuevas introducciones a cada libro en base a las pautas del Vaticano II
- Citas de pasos paralelos en márgenes laterales
- Nuevas notas explicativas a pie de página
- Índices de nombres propios
- Índice analítico de conceptos bíblicos
- Nueva sinopsis cronológico-histórica
- Calendario y medidas de la época
- Cartografías en las guardas
- Siete claves para orientación de la lectura.

**EDICIONES
PAULINAS**

28027 MADRID - Protasio Gómez, 15
Tel. (91) 742 05 50 - Fax: (91) 742 57 23 - Télex: 41872 EPSSP-E
08003 BARCELONA - Vía Laietana, 38 - Tel. (93) 310 18 08

El centre de la Festa de Nadal és la Família de Natzaret. Maria, una donzella senzilla i bona, feina i neta, fou escollida per l'Altíssim per ser mare d'un noi, el Messies anunciat pels Profetes, que havia de recuperar per la humanitat el Paradís perdut.

Així mateix, el Cel trià Josep, un artesà noble i assenyat perquè davant de les lleis i els costums jueus, formés una família amb Maria, plena de gràcia, gràvida de l'Amor en essència, l'Esperit Sant-Déu.

Josep i Maria vivien a Natzaret, i esperaven, en silenci, l'hora escollida per Jahvè per la naixença del Déu-Infant: la Flor de Nadal.

Josep es guanyava la vida fent de fuster, i rebia en el seu casolà taller, encàrrecs de tota mena, que complia amb diligència i honradesa.

Un pastoret enamorat d'una pageseta que tenia una parada de fruites en el mercat, li encarregà un tamboret o escambell per obsequiar-la i ablanir el cor de la futura "sogra", que no li queia massa bé el pretendent.

Una parella l'anaren a trobar per encarregar-li els mobles del casament. Per la propera lluna (llavors, els jueus, comptaven el temps, per llunes) celebrarien els esposoris.

Maria, filava al peu de la casa, mentre Josep feia córrer el ribot.

La família de Natzaret

I, en un matí tardorenc, reberen la visita de Pasqual i de la seva filla Raquel.

Pasqual era l'amo d'uns extensos ramats de bestiar. A l'hivern baixava a Betlem, però abans pujava a la Galilea, coincidint amb les fires que en aquelles dates es celebraven a Natzaret.

Pasqual i Josep parlaven de feina, mentre Maria i Raquel es confessaven els seus íntims sentiments.

el fuster feinejava, entrant i sortint del taller.

El jove Nathiel, l'enamorat de la Raquel, feia estona que rondava la casa de Maria, esperant que sortís la minyona, per acompanyar-la a la fira.

De sobte, es presentà per aquells rodals, un personatge vistós, però enigmàtic, que explicà a Nathiel que era un riquíssim negociant d'Antioquia. I l'invità a seguir-lo per les cinc parts del món, en llocs on el plaer i el luxe regeixen la

turala del temptador, i agafant una tranca d'olivera l'aixecà, amenaçador: —Aparta't, d'aquí, vil missatger de l'Infern —li digué— que has vingut a Israel, la pàtria del Messies, a sembrar la mala herba del pecat. Marxa d'aquest poblat, i si a les bones no et dones per entès, t'ho explicaré amb un altre llenguatge.

Satanàs, fugí amb la cua entre cames, mentre Nathiel abraçava, agraït el sant i protector Josep.

(Un fragment de l'espectacle teatral nadalenc: "La Flor de Nadal")

Raquel explicà a Maria que estava enamorada d'un pastoret, Nathiel, llogat pels ramats del seu pare, i que amb un flabiol de pastor rellava unes cançons que arribaven al fons del cor.

Maria li digué que esperava un fill, i entraren a la llar, per veure la robeta que preparava pel nadó, com a mare diligenta i previnguda.

Pasqual s'acomiadà de Josep, per anar a la fira a comprar i a vendre bestiar, mentre

vida dels homes i tenen per Déu el diner, i no el sever Jahvè, que adoren els endarrerits pobles d'Israel.

Nathiel li deia que estava enamorat d'una donzella que li havia robat el cor, i que ni per tot l'or del món no la deixaria. Però el personatge enigmàtic, (que ja tots haureu endevinat que era el mateix Satanàs, disfressat de negociant), insistia, més i més, que el seguis.

Josep, que de reüll seguia la conversa, s'enfleurà de la na-

De sobte, la plaça s'omplí de joventut, amb obsequis per Josep i Maria, escollits, aquell any, com la parella més simpàtica de Natzaret.

I mentre els joves i les noies dansaven al so de la música, uns tocs de corneta paralitzaren els peus dels balladors.

Eren els soldats romans que seguien carrers i places anunciant que per ordre del Cèsar de Roma, tots els israelites s'havien d'anar a empadro-

nar en el poble d'on fossin originaris. I el que no complís l'edictat, abans de finalitzar la propera lluna, seria castigat amb quaranta assots.

En aquells anys, com tots sabem, els romans dominaven militarment i políticament tota la Mediterrània.

Els natzarens manifestaren la seva indignació i enuig contra els invasors.

Maria, amb parla i veu dolcíssima els esperança. —Pre-gueu germans, —els digué. I aixecant els ulls i les mans al Cel, recità, amb fe i fervor; —Pare Celestial, tingueu compassió del nostre Poble i dels justos que sospiren en el si d'Abraham. No demoreu, Senyor, la vinguda del Messies. —I, en veu baixa, afegí: —El fill del Pare, que ja és entre nosaltres...

I el poble, imitant Maria, aixecà, també, els ulls i les mans al Cel, i entonà els salms del Profeta:

"Senyor, no tardeu pas!"

Josep i Maria, per ser de la descendència de David, hagueren d'anar a Betlem, a empadronar-se.

I, emprengueren el camí, amb un burret i un farcell de roba i menjar.

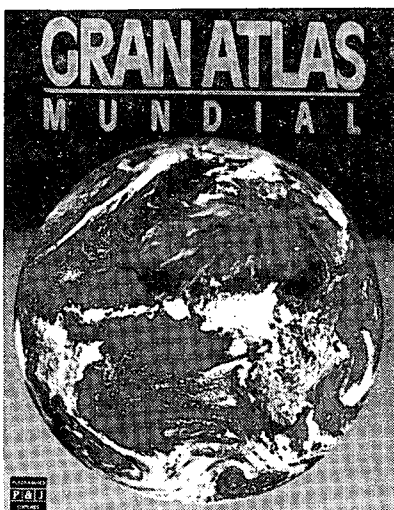
I en aquells dies, en una Cova als afores, nasqué Jesús Infant.

El dolç misteri de la Nit de Nadal.

FRANCESC A. PICAS

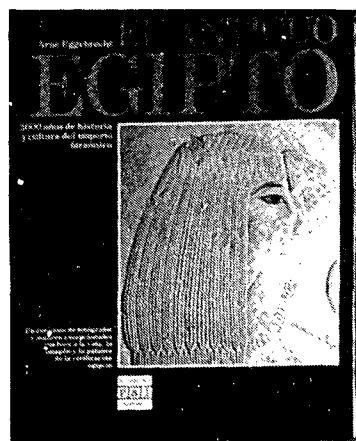
7.900.-

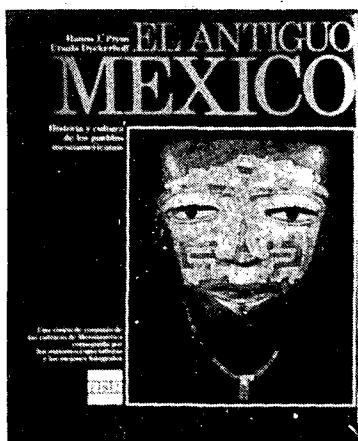
4.250.-

SABER VIATJAR ÉS UN "ART"

MILLOREU "L'ART" DE L'OBSEQUI

7.900.-

7.900.-

7.900.-

7.900.-

LLIBRES DE PLAZA & JANÉS PER AQUESTES FESTES.

els trobarà a:

LA HORMIGA DE ORO

Avda. Portal de l'Àngel nº 5. Tel: 302 24 31 - 302 39 42

Arenys de Munt presenta el Pessebre del Mil·lenari

Un dels pessebres més interessants que podem veure enguany a Catalunya és el d'Arenys de Munt que s'ha muntat pensant en la celebració del Mil·lenari del nostre país. És recomanable fer-hi una visita perquè ens permetrà evocar el passat.

El primer diorama que s'hi troba és el pont i el nucli urbà de Besalú, antiga capital històrica de la comarca de la Garrotxa. Un punt de visita obligat per a tots els qui estan interessats a conèixer el nostre país.

A partir de l'any 894 Besalú esdevingué comtat propi amb Radulf, germà de Guifré el Pilós. També fou Bisbat per poc temps; entre els carrers de Tallaferró i el riu Fluvià hi ha tot un laberint de carrerons i placetes. En el carrer del Pont hi havia l'antic barri jueu. Tot el conjunt de la població forma un dels nuclis urbans més famosos de l'edat mitjana que existeixen a Catalunya.

En el segon diorama es presenta el Monestir de Ripoll, anomenat el "Brèssol de Catalunya". És un dels símbols més destacats de la nostra catalanitat.

Guifré —el de les quatre barres— fundà el monestir de Ripoll l'any 879, quan iniciava des de Ripoll la campanya de recuperació de les terres osonenques, per unir els dominis de l'Urgell i la Cerdanya amb els comtats de Barcelona i Girona que l'hi havien concedit l'any 878.

L'erigi en la confluència del Ter i del Freser. És el cenobi més important de Catalunya. L'any 1.032 l'abat Oliva l'amplià amb set absis i dos campanars i el consagrà de nou.

Guifré el Pilós, el seu fundador hi té la seva tomba.

Grup pessebrista "Ntra. Sra. de Montserrat" de Castellar del Vallès

Continuant amb la tasca iniciada l'any passat de fer conèixer els grups pessebristes de la nostra terra, enguany parlarem del GRUP PESSEBRISTA DE NTRA. SRA. DE MONTSERRAT, DE CASTELLAR DEL VALLÈS.

Aquest grup és el més conegut i popular de tots els pessebristes de Catalunya.

Fa 38 anys que fan "pessebres". Són unes 25 persones que el construeixen tots junts, en un local adossat a la Capella de la Mare de Déu de Montserrat, de Castellar.

Són dignes de lloança per l'esperit cristià que els mou. Causa admiració la unió que es respira en l'ambient, tots sota la tutela benefactora de Josep Girbau.

Hi ha homes de totes les edats, des de Llorenç Ferrer i Lluís Carner, de 81 i 85 anys respectivament, i continuant pels fills i nets dels constructors més antics.

Per descriure els "Pessebres de Castellar" no tinc prou espai. S'han de veure per comprendre l'obra admirable que surt de les seves mans creadores us recomano que els visiteu. No en sortireu decebuts.

Es pot dir que quasi tot l'any fan "pessebre". Desfan l'antic per Setmana Santa i ja comencen el nou a mitjants del mes de juliol.

Aquest any estan construint els següents diorames: LA VISITACIÓ, Ramon Rusinyol (pare i fill); L'ANUNCIACIÓ, Joan Muntadas i Pere Sala; L'ANUNCIACIÓ DELS PASTORS, Jaume Cadafalch; EL NAIEMENT, Josep Garcia i Josep Alemany; L'ADORACIÓ DELS REIS, Joan M. Garsot; CAMÍ DE BETLEM, Àngel Casasayas; NIT DE REIS, Ramon Faja; BUSCANT POSADA, Josep Linares; FUGIDA A EGIPTE, Alfons Gisbert; LA SANTA CASA, Emili Altamira, Joan Muntadas i Josep Saez; AL·LEGORIA DEL PESCADOR, Llorenç Ferrer, (81 anys); L'ANUNCIACIÓ, Josep Pou; DE NATZARET A BETLEM, Lluís Carner, (85 anys), Anna M. Castells; BUSCANT POSADA, Jaume Cadafalch; NOCES DE JOSEP I MARIA, Leandre i Àngel M. Muntadas, Cristina Comas, Eva Ventura i M. del Mar Martínez.

Hi ha també construïts 4 diorames del grup infantil, dignes successors dels seus majors. Són de Marina Muntada, Susanna Vallejo, Montserrat Guiu i Olga Pérez.

En el pati d'entrada al Casal un estol de joves ha construït, a l'aire lliure, La Fugida a Egipte.

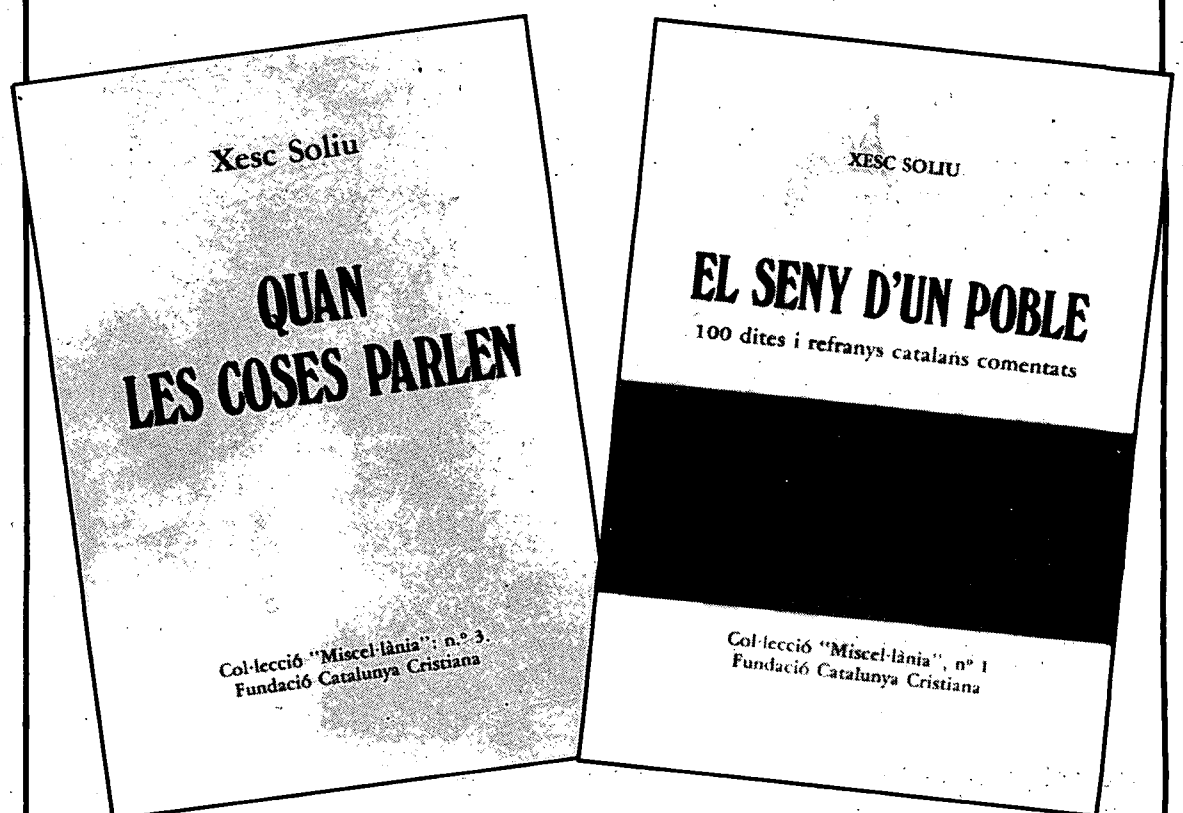
JOSEP ROVIRA i VALLÈS

La Visitació, un dels diorames del Grup Pessebrista de Castellar del Vallès.

UN BON REGAL PER NADAL I REIS

OFERTA ESPECIAL

PREU: "El seny d'un poble", 1.500 ptes. "Quan les coses parlen", 1.800 ptes. **PREU ESPECIAL NADAL I REIS:** Tots dos, 2.640 ptes. (20%, 660 ptes. descompte).

Sr./Sra
Domicili
Població Província
☐ Envieu-me els dos llibres d'oferta
☐ Envieu-me només
☐ Desitjaria una dedicatòria personal de l'autor
☐ Adjunto taló bancari

Fundació Catalunya Cristiana, c/València, 244, 2on. -
08007 Barcelona - Tels. 215 28 05 - 215 27 84.

Cançons per al Poble

d'infants

d'infants A

d'infants B

d'infants C

- Un cançoner d'infants i 3 cassettes (A,B,C).
- 105 cançons infantils, en el cançoner.
- Populars catalanes i estrangeres.
- Les cançons dels cassettes són dels cançoners.
- Demaneu-los en la carta dels Reis.

Centre Obert J.S. Gavina

Una llar per als nens desemparrats al Raval

Baixant per la Rambla dels Caputxins i girant a la dreta s'entra al carrer Nou de la Rambla, en ple "barri xinès". La Barcelona bonica, la dels cotxes i les modes, la dels cines i els teatres, la dels llums i els reclams publicitaris, enfarfagada de consum, deixa pas a una pudor penetrant, barreja d'humitat i d'excrements, de clavegueres i de cases brutes, droga, prostitució, violència, dolor... És un altre món ple d'incerteses i d'interrogants, moltes persones sobreviuen en situacions límit. I en aquest temps s'accentua —per contrast— la pobresa i la marginació.

Tanmateix, en el cor del barri del Raval, homes i dones treballen en la tasca de rehabilitament dels nens, dels joves, de famílies senceres. Homes que acompanyen els qui la societat margina i comparteixen la seva vida. El Centre Obert J.S. Gavina dirigit per Conxita Mata i Fuentes, acull nanos difícils. Aquests infants troben l'afecte que necessiten i, al mateix temps, una exigència, perquè també ells poden donar.

El Centre es va inaugurar el 1983 —explica Conxita Mata—.

El nom de Salvador Gavina vol simbolitzar un desig d'esperança i de superació... A més és un nom que no marca aquests infants. —La Conxita és una dona molt dinàmica i enèrgica, malgrat el seu aspecte fràgil (s'ajuda d'un bastó per caminar). Sembla impossible que pugui dirigir un centre d'aquestes característiques—. "Els nens del barri del Raval —continua— necessiten un lloc on se sentin segurs, que sigui casa seva. Aquí se'ls dona afecte i una resposta efectiva en

higiene, alimentació, esplai. Molts no consten en el Registre Civil; aleshores se'ls registra i es procura que rebin l'atenció mèdica adequada. Han d'anar molt sovint als especialistes de l'Hospital del Mar, de l'Hospital de Sant Joan de Déu, etc., perquè pateixen moltes xacres. També procurem que les famílies es responsabilitzin dels seus fills".

—Com va iniciar-se el projecte del Centre Obert?

—En tornar de Xile per raons de salut, vaig sentir que Barcelona era, és, un centre de missió també. Jo havia treballat en barriades a Calama (Xile) i en palpar la realitat del barri vaig pensar que un centre obert podia anar-hi bé —els centres oberts són una realitat a Xile—. L'any 1976 vaig connectar amb el germà Adrià. El projecte trobava dificultats. Vaig intentar treballar en els col·lectius de l'Ajuntament, però no va poder ser. Aleshores vaig relacionar-me amb un grup de persones, membres de la legió de Maria, que feien una tasca d'ajuda a les prostitutes i als seus fills, i vàrem iniciar la col·laboració.

En un principi ajudàvem una mestra jubilada que donava classes els matins a nens sense escolaritzar. El novembre del 78 ja ens fèiem presents de 10 a 1 i de 4 a 8 per veure si calia atendre els nens i els joves que no anaven a l'escola. El mes de desembre ja coneixíem 40 nens que venien irregularment. L'any 79 vam llogar un pis. Els nanos tenien greus mancances d'alimentació i d'higiene. Vam acudir a la Caixa de Barcelona. El 1981 es féu un conveni amb aquesta caixa, la Generalitat i l'Ajuntament i el 1983 ens vam instal·lar en aquests pisos on ens trobem actualment. Aquests són insuficients per desenvolupar la nostra tasca, i esperem que ens atorguin uns locals, enfront del centre, d'un edifici de l'Administració. Aquest treball primer es va fer amb voluntariat, després es buscà l'ajut de persones professionals i amb vocació.

—¿De quina manera es va donar a conèixer el Centre?

—En un principi, els nanos sense papers anaven pel carrer i buscaven un substitut de la família i sembla que aquí el van trobar. L'assistència social en portava alguns altres i la gent s'ho anava dient. Agafem infants abandonats... nois que surten d'un internat o d'un col·lectiu i dormen pel carrer, i aleshores troben un lloc on se'ls acull del tot i se'ls orienta.

—L'Ajuntament i la Generalitat col·laboren aportant respectivament 2.200.000 ptes./any i 6.000.000 ptes./any, cosa que representa un 35% de les despeses. Tal com diu la Conxita:... i la resta, la Providència! Diver-

S'intenta crear un ambient familiar perquè els infants es trobin com a casa.

ses institucions religioses col·laboren aportant professionals. Són les Filles de la Caritat (Paules), les Germanetes de l'Assumpció, els Germans Gabrielistes, els Oblats, els Germans de la Salle, els Salesians, El Amor de Dios, el Sagrat Cor, Jesús Maria, religioses del Sant Nen Jesús (Dames Negres), els germans Maristes, les Auxiliars Seglars Diocesanes. També hi ha diverses Comunitats de Vida Cristiana (CVX) la del Sagrat Cor de Jesús, el col·legi dels jesuïtes de Casp, i ex-alumnes de Santa Dorotea (salesianes), de Jesús Maria i d'altres.

met que Déu ens estima tant que hem d'estimar-lo. En el fons tots aquests nanos marcats per la marginació tenen un sentit religiós popular... creuen en un Déu diferent... Ells no practiquen, però tenen una fe, una certa esperança en Déu. Els nanos musulmans respecten molt la fe catòlica. I confien en Déu, la gent d'aquest barri confia en Déu. Les prostitutes, quan veuen les monitores que fan jugar i avançar els nens, diuen: "hijas mías, Dios os lo pagará...".

El dia de Nadal s'estan a casa i, de manera indirecta, els arriba l'ajut necessari perquè puguin celebrar-lo amb una festa. Ells no

Per a la majoria dels infants anar de Colònies és la primera oportunitat de passar uns dies enmig de la natura.

El Centre Obert Salvador Gavina és una institució no eclesial que depèn del bisbat de Barcelona des de desembre del 79 i té personalitat civil. Hi ha un patronat, membre del qual és la Conxita Mata.

—La Conxita explica conscient de la importància que té per al barri, el funcionament del Salvador Gavina:

—Aquí treballem de les 8 del matí a les 8 del vespre, de dilluns a divendres. Al matí hi ha algunes persones que s'encarreguen d'anar a despertar els nanos els pares dels quals no avisarien. Després vénen al centre, esmorzen i els acompanyen a l'escola. A part dels monitors també hi ha una pedagoga terapeuta, una pedagoga de belles arts, 5 mestres, les cuineres, 2 mestres llicenciats i la senyora de la neteja. En total són 25 persones, 12 de les quals són voluntàries. També gent de la Salle i joves estudiants que pertanyen a moviments com el de Taizé. N'hi ha que són monitors de l'Escola de l'Esplai i del Mirall. El dissabte i diumenge està obert un esplai on els infants poden anar.

—En aquest temps d'Advent, quan el Nadal és a la vora, ¿com es viu aquesta festa en el centre?

—El Nadal es fa viure amb un assentament religiós. Se'ls trans-

saben que som nosaltres que canalitzem aquest regal. Sinó, no tindrien res d'especial per celebrar aquest dia tan assenyalat.

Però del que es tracta veritablement és de construir dia a dia l'ESPERANÇA. Durant el 1987 van passar pel centre uns 687 nanos; en el que va d'any s'ha arribat als 740. És molt dur comprovar que els adolescents, els "grands" van a la presó. Els infants que des de ben petits han començat a venir al Centre troben una sortida, no exempta de dificultats. Tanmateix són pocs.

Un nen de 10 anys que ha viscut en unes condicions de misèria límit (abandonat per la mare, vivia entre borbotsos...) va dir-me: "Donde he estado mejor en el mundo es en el Hospital de Sant Joan de Déu (va estar-hi durant dos mesos), el barri es una escuela de golferia".

—Acabada l'entrevista Conxita Mata ha d'atendre els múltiples assumptes que comporta un Centre Obert. Un Centre que comparteix la vida dels qui pateixen la injustícia de la nostra societat. Aquest Nadal pot ser un Nadal diferent, uns pocs ho intenten, però hem de realitzar-ho entre tots.

NÚRIA ORIOL PALAREA

Editorial Claret

Roger de Llíria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

REEIXIR COM A PARELLA.

Denis Sonet.

Les parelles que desitgen una ajuda agradable i precisa en la seva preparació, o bé una guia pel camí que els resulti simpàtica i sincera, només cal que prenguin a les mans aquest llibre. Un llibre directe, gens abstracte, que mentre ens recorda les veritats essencials, ens les fa rebre amb un somriure als llavis... Un exemple clar de com les coses serioses s'avenen molt bé amb un bon sentit de l'humor, que és com dir un bon sentit del tot l'humà. Col·lecció ELS DAUS n.º 94. 176 pàgs.

LA PREGÀRIA DE LA GRANOTA, 1.

Anthony de Mello.

Els grans Mestres espirituals de la humanitat —ens diu l'autor— saben que les paraules més captadores que té el llenguatge són: "Una vegada...", i saben també que és possible tancar-se a la veritat, però que és impossible resistir-se a un relat. Aquest llibre és recull de relats procedents de diversos països, cultures i religions, que per això mateix pertanyen a l'herència espiritual —i a l'humor popular— de la raça humana. Col·lecció ELS DAUS n.º 100. 284 pàgs.

Anthony de Mello s.j.
LA PREGÀRIA
DE LA GRANOTA
I

LA DIGNITAT DE LA DONA

LA DIGNITAT DE LA DONA.

Carta apostòlica "Mulieris dignitatem" sobre la dignitat i la vocació de la dona, amb motiu de l'any marian. Joan Pau II. Col·lecció DOCUMENTS DEL MAGISTERI n.º 7. 112 pàgs.

Demaneu-los a la vostra llibreria, o a LLIBRERIA CLARET amb aquesta butlleta de comanda:
Us prego que m'envieu contra-reembossament (sense despeses) els llibres següents:

Nom Telèfon
Adreça
Població

Coca

Cola

Coca-Cola és així!

gram

NADAL 1988

Nadal és a prop i també els àpats en família o amb els amics, per això, la donà ha de preparar amb afecte, aquestes festes tan entranyables, que quedaran unides en el record dels anys i ompliran d'emoció els grans, en veure reunit a tot-hom al voltant de la taula amb pau i felicitat. Per això us facilito unes receptes escollides, perquè tingueu èxit en els vostres àpats i que passeu unes bones festes.

Pastís de pollastre i gelatina

1 pollastre de 1 1/2 kg., 1 llauna de tòfona, herbes del brou, 200 gr. pernil dolç, 3 caps de gelatina Royal, 200 gr. foie gras, 1 copeta de xerès sec, 1 enciam.

Netegeu el pollastre, bulliu-lo sencer amb aigua, sal i les herbes del brou fins que sigui tendre, després deixeu-lo refredar completament. Traieu-li la pell i els ossos i esmicoleu la carn a filets llargs i petits. Feu la gelatina tal com indica el paquet, aromatitzeu-la amb una mica de xerès. En un motlle rodó de pastís poseu 2 cm. de gelatina, deixeu-lo refredar sobre aigua amb gel fins que quedi presa, aleshores poseu unes estrelles de tòfona, unes fulles de juliverd i fixeiu-ho amb una mica més de gelatina. Quan estigui pres poseu la meitat del pollastre esmicolat, després una mica de gelatina, deixeu-ho refredar, després el pernil a trossets, una mica de gelatina, després el foie-gras en capa molt fina i per últim una altra vegada pollastre. Cobriu-lo tot amb gelatina i poseu-lo unes hores a la nevera. Per desmotllar-ho introduïu el motlle un moment en aigua calenta i després aboqueu-ho a la plata de servir. Rodegeu-ho amb enciam tallat molt fi.

Oca "Saint Michel"

1 oca jove que pesi de 4 a 5 kg., 2 grans d'all, 1 1/4 kg. de carn de porc picada, 3 o 4 chalotes, 4 ous, 3 copetes d'Oporto, 1 1/2 litre brou de pollastre, 12 pomes, 3 fetgets pollastre, 1 tros cotna porc, 170 gr. mantega, llorer, farigola, api, juliverd, 1 pastanaga, herbes provence, gelatina grosella, 12 tartalletes, 1 ceba.

Netegeu l'oca, assequeu-la. Passeu la carn de porc per la màquina amb el fetge de l'oca i els fetgets de pollastre afegiu les escalunyes, els grans d'all i el juliverd trinxat, poseu-lo en un recipient i trebal·leu-lo durant una estona per unir-lo bé, tireu-hi també 3 pomes pelades i ratllades i 4 ous sencers, tireu la sal, pebre i nou moscada, una mica d'herbes Provence (si agrada) i un raget de vi d'Oporto. Farciu l'oca amb aquest preparat i cosiu-la amb fil perllé perquè no surti. Tireu la sal i el pebre a l'oca i lligueu amb cordill les dues potes.

Col·loqueu-la en una rostidora amb un tros de cotna de cansalada sota d'ella per evitar que s'enganxi. Unteu-la completament amb mantega i un raget d'oli, poseu a la rostidora 1/2 litre de brou de pollastre, la fulleta de llorer, farigola i api, poseu-lo al forn (5 termostats) durant 3 hores, de tant en tant tireu-hi el suc per sobre a mitja cocció, afegiu 1/2 litre més de brou i un raget d'Oporto. Peleu les altres pomes, tal·leu-les en 4 i deixeu-les coure suaument durant 20 minuts amb 1/2 culleró d'aigua. Quan estiguin toves afegir 70 gr. de mantega, després passar-les pel minipimer per reduir-la a puré. Prepareu la salsa amb 1/2 culleró del greix de rostir l'oca, poseu-la en un cassó, afegiu 1 ceba i 1 pastanaga ratllades molt fines, deixeu coure fins que tingui un color daurat, tireu-hi 1/2 copeta de vi d'Oporto i 1/4 de litre de brou, deixeu-lo coure una mica i després passeu-lo per un colador fi procurant que passi gairebé tot, serviu-la en salsera. Presenteu l'oca sencera sobre una falca de pa fregit i rodejada de tartalletes, unes amb crema de pomes i altres amb gelatina de grosella.

Llenguado amb salmó i crema al cava

5 o 6 llenguados, 1 llimona, 150 gr. salmó fumat, 150 gr. nata, 250 c.c. cava, 2 rovells d'ou, 100 gr. mantega, 1 cullerada de farina.

Compreu uns llenguados d'1/4 de kg. més o menys, traieu 4 filets de cada un, doblegueu els filets per la meitat, posant al mig una làmina de salmó fumat, tireu-hi molt poca sal, perquè el salmó és fort. Poseu 50 gr. de mantega en una cassola i poseu els filets de llenguado a coure a foc suau, gireu-los, després tireu-hi el suc de mitja llimona i el cava sec.

Deixeu-ho coure fins que el peix quedi blanc (uns 8 o 10 minuts). Traieu aleshores els filets i col·loqueu-los en la plata de servir que resisteixi el

forn, escorreu-los bé. Deixeu el suc de la cassola que vagi reduint-se fins a quedar una mica espès; col·loqueu-lo aleshores en un cassó més petit.

En un cassó poseu 1 cullerada gran de mantega i una de farina, trebal·leu-ho sobre foc suau i per unir-lo bé afegiu el suc del peix colat i 2 rovells d'ou batent amb força perquè no es prenguin, després els 150 gr. de nata o crema de llet. S'ha de remoure una estona amb cullera de fusta a foc molt suau, fins que s'espesseixi.

Cobriu amb la salsa els llenguados, poseu trossets de mantega i gratineu-lo lleugerament.

Adorneu amb un bordó de puré de patata o amb triangles de pa fregit.

Rellom amb salsa de nous

1 kg. rellom de vedella, 100 gr. mantega, 1 vaset de xerès sec, 100 gr. nous, 1 ampolla de crema de llet, 1 ceba, 1 copeta conyac, juliverd i llorer.

Poseu el rellom en adob, el dia anterior amb el xerès sec, la ceba filetejada, tres cullerades d'oli, una mica de juliverd i una fulleta de llorer. El dia següent traieu el rellom i escorreu-lo, tireu-hi la sal i el pebre, lligueu-lo amb un cordillet.

Poseu 50 gr. de mantega i oli en una cassola, daureu-hi el rellom completament, amb foc viu; quan estigui completament daurat, a fora del foc, afegiu el suc de l'adob i deixeu-ho coure lentament i tapat uns 20 o 25 minuts (segons la mida), els darrers 5 minuts, destapeu-lo i poseu-lo altre cop a foc viu.

Deslligueu el rellom i poseu-lo amb una plata de servir, cobriu-lo amb una lleugera capa de caramel, on s'enganxaran unes 10 a 12 mitges nous.

Caramel: 3 cullerades de sucre amb unes gotes de llimona.

Salsa de nous: Tritureu bé les nous. Poseu 50 gr. de mantega i les nous triturades; afegiu la copeta de conyac i una mica de la salsa de coure la carn.

Rectifiqueu de sal i pebre, després afegiu la crema de llet, remenant sobre foc suau durant uns minuts.

Serviu-ho ben calent.

Charlotte Sant Silvestre

300 gr. xocolata fondant, 600 gr. melindros, 100 gr. sucre en pols, 2 rovells d'ou, 3 copetes de rom, 225 gr. mantega bona, una mica de sucre, 400 gr. nata per al farcit, 300 gr. nata d'ornament.

Talleu fi la xocolata i poseu-la a fondre a bany maria amb 4 o 5 cullerades d'aigua i 100 gr. de sucre. Afegiu 2 rovells d'ou, bateu-lo amb força, fins que quedi ben unit i calent. Retireu del foc, deixeu-ho refredar una mica i tireu-hi la mantega a trossets, batent continuament per unir bé la mescla.

Deixeu-la refredar completament. Quan estigui freda, afegiu suaument la nata. Poseu-lo una estona a la nevera.

Prepareu la charlotte: poseu en un plat 3 o 4 copetes de rom, 3 cullerades de sucre i una mica d'aigua, mulleu-hi els melindros i cobriu el fons del motlle, sempre la part plana mullada per la part interior. Després poseu melindros contra la paret del motlle en vertical. Sobre els melindros del fons poseu una capa gruixuda de la mousse de xocolata preparada, després una altra vegada melindros, xocolata, etc. fins acabar amb melindros (aquests darrers, mulleu-los pel dret i poseu la part plana, cap enfora). Pitjeu-ho una mica amb l'espàtula i poseu-lo d'un dia per l'altre a la nevera.

Adorneu-ho amb rinxols de nata, fets amb la mànega i broqueta arrissada, fulles de grèvol, ornaments de xocolata, etc.

MARIA GLÒRIA MUNTANYOLA

COSTUMS I TRADICIONS

Tota la fauna adorà Jesús

ESTEVE BUSQUEST i MOLAS

Quan les bèsties van saber/ que a Betlem havia nat/ per anar a veure el Jesuset,/ "els esclopets van posarse,/ i per anar a veure el Jesuset,/ van posarse els esclopets".

D'aquesta manera comença una cançó nadalenca, força menys coneguda que "El cant dels ocells" que recollida del cabal popular i harmonitzada degudament universalitzà Pau Casals.

Com es pot veure —o llegir— el poble no vol donar l'exclusiva d'anar a adorar Jesús, a les aus. Si ha nat per a tothom, just és que si els ocells ho festegin, ho faci, també, tota l'altra feram. Així el poble canta que "la llebreta,/ molt lleugera,/ ha arribada la primera". Segurament no necessitaria els esclopets. Ella ha dut a l'Infant, neules i torrons i "un conill molt eixerit/ que ha arribat de part de nit,/ al coll porta un civader/ tot plenat de botifarres..."

Desfilaren pel Portal, doncs, molts animals. Un gat ben pentinat, portà confitura i tortells; un gripau saltava com un babau i una rateta mudada, dugué un formatget; la puntenta guilla, un capó per fer brou per a la Mare i fins hi anaren el llop, que pel camí va perdre un tupí de mel i l'os, que caminant tot peresós portava ametlles i pinyons.

Si els animals de terra hi foren representants, sempre segons la cançó que ara espurguem, els de mar no podien mancar-hi. "Els peixos de la mar/ també el volen adorar;/ vén-

nen saltant i ballant;/ els més grossos van davant...". I amb ells tornen els de terra: "Hi van a grapat/ les cuquetes dels forats/ i la llagosta i el grillet que hi aniran de bracet".

A més a més d'aquesta cançó n'hi ha d'altres on, amb més o menys eufòria, els animals participen de la joia universal del Naixement de Jesús, el qual, segons diu una tradició n'estigué contentíssim, per la qual cosa concedís als animals el do de poder parlar, una vegada l'any, justament al punt de la mitjanit de Nadal.

Val a dir, però, que va imposar-los una condició i és que només poden parlar per predir, als homes, l'hora de la mort. I diuen que antigament hi havia gent que els ho preguntava i els animals responien amb tota certesa. El que no s'ha sabut mai, és com s'ho feien els morts per explicar que els animals havien tingut raó.

Sigui com sigui, les contalles sobre els animals que anaren a adorar Jesús són moltes. El gall fou el primer a anunciar la bona nova amb el seu espinguet. El bou en sentir-ho va fer —A ounnnnnn? A ounnnnnn?— El be va respondre: —A Beeetlem, a Beeetlem! I l'ase tot sorprès va fer: —Aaaaaa!

Jesús volgué que la onomatopeia dels sons dels animals, responguessin als dessús dits que varen emetre en la més meravellosa de les nits. Per totes aquestes coses i d'altres que el poble explica, en els pessebres hi figuren tantes corrues d'animals de tota mena.

LA SARDANA I LA DANSA

CERTAMEN MUSICAL "PREMIS SANT ANDREU".— La sardana "Un català a París", de Enric Salavert, va guanyar el Primer Premi de la Nit sardanista de Sant Andreu, celebrada el dia 3 de desembre, a l'vars d'Urgell i organitzada per l'Agrupació Sardanista local. D'acord amb el veredict del jurat els van lliurar en aquesta vetllada els guardons i premis establerts: les 75 mil pessetes del primer, ja esmentat; les 50 mil del segon, que va correspondre a Josep Prenafeta, autor de la sardana "La Verge de l'Horta"; i les 25 mil pessetes del tercer, que es van atorgar a Vicenç Acuña per la seva sardana titulada "Quima". El jurat d'aquest certamen estava presidit pel pare Ireneu Segarra, monjo de Montserrat fill d'vars d'Urgell, tot comptant com a vocals amb els mestres Xavier Boliart, Josep Maria Bernat, Jesús Ventura i Joan Josep Blay. D'altra banda, el nombrós públic que va acudir a la festa musical de la "Nit de Sant Andreu" va atorgar el Premi Popular, que va repartir-se entre les sardanes "Cançó de tardor", d'Agapit Torrent i "La Verge de l'Horta", de Josep Prenafeta.

LA SARDANA AL BAIX SEGRE.— Un seguit d'accions de divulgació del fet sardanista s'està desenvolupant actualment a diferents poblacions del Baix Segre. En aquest sentit, podem ressenyar que s'està fent un curset de sardanes a la Granja d'Escarp, cada dissabte de 5 a dos quarts de 8 de la tarda, en torns per a la mainada i la gent gran. D'altra banda, a Torres de Segre durant la primera setmana de desembre i tot coincidint amb la festa major d'hivern hi ha hagut ballada de sardanes i concert de música per a cobla, a càrrec de les cobles Miramar i Marina, respectivament. A tot això cal afegir-hi encara unes xerrades de divulgació de cara a completar aquesta acció de foment sardanista que promou el Grup Sardanista del C.E. Hurancans, de Lleida, amb la col·laboració dels Ajuntaments de les diferents poblacions; properament es preveuen actes semblants a les viles d'Alfarràs i Soses.

CLOENDA D'UN CICLE DE DANSA AL BAIX LLOBREGAT.— El dia 17 de desembre es clourà a Sant Feliu de Llobregat el cicle que amb el nom de "2a. Llobregatana d'Esbarts, del Cairat a la Marina" s'han desenvolupat d'ençà del 30 d'abril darrer amb la celebració de 18 festivals de dansa tradicional que han tingut lloc amb les intervencions dels Esbarts de Cornellà, Sant Joan Despi, Viladecans, Dansaire Sant Isidre, Montpedrós, Rocasagna, Vicentí, Sant Feliu i Sant Martí, amb la col·laboració musical de les cobles Ciutat de Cornellà, La Principal del Llobregat i Ciutat de Terrassa.

JOSEP VENTURA

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroseix la solitud i dona el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

M. CARME HERRER
COMBONI SISTERS
P.O. BOX 67
WAU
SUDAN 11.280.- Ptes.

P. TRINIDAD VIGUER S.J.
ST. XAVIER'S COLLEGE
BOMBAY 400-001
ÍNDIA 11.280.- Ptes.

JOSEP ARTIGAS
COLLEGE "JOSEPH FAYE"
OUSSOUYE (CASAMANCE)
SENEGAL 11.280.- Ptes.

JOAN ESCOLA
EGLISE DE LA SAINTE FAMILLE
22, RUE AHMED ONSI
HELOUAN
EGIPTE 14.080.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel.
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- ☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal n°
N° compte corrent
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població: Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

LLIBRES

El Gènesi i els sacraments explicats als joves

Per a la formació cristiana d'adolescents i joves, les Publicacions de l'Abadia de Montserrat editen la col·lecció FER CAMÍ. Des d'aquests dies la sèrie compta amb dos volums més. Els 3 i 4, titulats DE LA CREACIÓ AL DILUVI i ELS SAGRAMENTS DE LA INICIACIÓ CRISTIANA. Continuen en la línia iniciada pels anteriors, SER CRISTIÀ i CRIST, L'HOMME NOU, que amb els números 1 i 2 començaren aquesta col·lecció que ve a emplenar la llacuna que a casa nostra existia, pel que fa a minyons, en la vessant religiosa de la cultura.

N'és l'autor Mn. Joan Guiteras i Vilanova, conegut escriptor i publicista, col·laborador de "Catalunya Cristiana", el qual amb el seu estil àgil i assequible teixeix delicadament cada tema i el va desplegant plàcidament, portant el lector de la mà que formuli respostes de la seva pròpia collita. Les seves paraules no perden contingut en dirigir-se als adolescents i joves, mantenint-se sempre lluny de candorositats i indulgències.

DE LA CREACIÓ AL DILUVI tracta dels onze primers capítols del Gènesi. És un repte al bon gust dels que no s'espanten davant les dificultats i saben acollir les realitats de quan es autèntic. El llibre del Gènesi, pòrtic a la biblioteca que forma la Bíblia, es va desgranant tot captant els valors que les narracions contenen i fent entenedors els missatges dels que en són portadors malgrat, o precisament, el seu caràcter antiquíssim. La narració es torna un divertiment seriós i estimulante que engendra un corrent

de simpatia, talment com si els joves d'avui escoltesin les persones grans d'aquells temps.

Els SAGRAMENTS DE LA INICIACIÓ CRISTIANA parlen de les celebracions i cerimònies que inclouen la litúrgia dels inicis, com la muntura que conté la seva gemma. Dels valors dels símbols als sacraments de Déu, de Déu que s'acomoda als homes. Així, la mirada es va projectant: de la Vetlla Pasqual al valor salvífic de l'aigua, orientant cap al que és el sacrament de la fe; de la Pentecosta i els orígens de la confirmació, al camí del do de l'Esperit; de la narració del Memorial jueu al del sacrifici eucarístic pel nodriment de la vida cristiana, que necessita i desitja la presència del Senyor. Tot un recorregut encoratjador pel jove d'avui. Al darrer capítol, poc abans d'acabar, s'hi llegeix: "Així sabem més com Déu ens estima. Donem gràcies al Senyor pel seu amor".

Aquests volums tenen unes il·lustracions apimorades. Originals, el primer, de Maria-Rosa Seix i, l'altre, de Consol S. Marquilles. Se les ha de felicitar pel seu encert i sensibilitat.

També hem de felicitar mossèn Guiteras per aquestes obres i demanar-li que continuï la sembra.

Es recomanable la lectura d'aquesta col·lecció a adolescents i joves i seria beneficiosa la seva difusió en les catequesis. També és molt útil com a eina de treball i element de fàcil consulta per als mateixos catequistes. A més cal tenir-la present a l'hora de la carta als Reis.

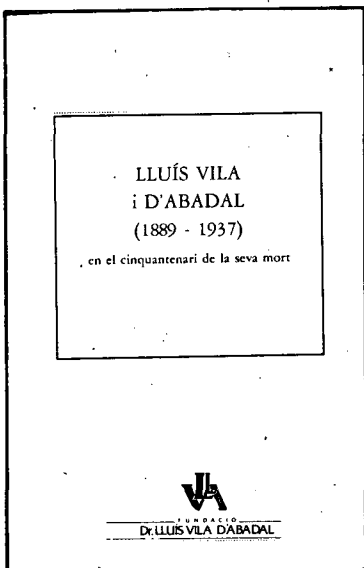
ANTONI CASANOVA

"Miscel·lània" en honor al doctor Vila i d'Abadal⁽¹⁾

En l'escaiença del cinquantenari de la mort del metge vigatà, doctor Lluís Vila i d'Abadal, es feren uns actes commemoratius: una celebració eucarística a l'església de Nostra Senyora de Pompeia, de Barcelona i un acte acadèmic a la seu del col·legi de metges de Barcelona. El primer fou una concelebració presidida pel Abat de Montserrat, Dom Cassià Maria Just, que hi pronuncià una homilia de gran interès. El segon foren dues intervencions de dos metges, l'otorinolaringòleg Josep Maria Montserrat, i el psiquiatre Jordi Vila Abadal, i del president del Parlament de Catalunya, Miquel Coll i Alentorn.

Tot això es recull en un llibre on també es recullen una sèrie d'articles periodístics publicats al voltant de l'efemèride i en el qual trobem noms com Manuel Ibáñez Escofet, Joan Rigol, Joan Triadú —que d'altra banda ha fet la introducció—, Albert Manent, Manuel Cardena, etc...

Amb les tres parts del llibre podem reconstruir la vida d'aquest patriota mort prematurament quan tenia tan sols 48 anys i del qual el cardenal Francesc Vidal i Barraquer, arquebisbe de Tarragona deia, en una missiva al Secretari d'Estat i futur papa Pius XII, el cardenal Eugenio Pacelli: "És un metge de fama, director d'una de les clíniques més notables de Barcelona, catòlic practicant, de família distinguida i de ferma tradició cristiana". Crec que aquesta frase resumeix molt bé la polifacètica vida del doctor Vila i Abadal. Com un dels primers especialistes de càncer de coll va tractar una gran clientela amb noms destacats de nostre vida política, religiosa i social, tres noms: Francesc Cambó, el cardenal Vidal, Jaume Carner, ministre de la II República, però i sobretot una colla de persones desconegudes fora de les seves famílies, molt sovint de condició modestíssima, i de tot pensament polític. Es recorda en un article, que ja iniciada la

guerra va córrer el rumor que era perseguit per incontrolats. Només saber-ho un antic client seu, un anarquista de Terrassa va baixar a Barcelona amb un escamot per salvar el "seu doctor Vila", el que confirma com era d'apreciat.

En aquelles mateixes jornades luctuoses es va esforçar per salvar moltes persones que eren perseguides per ser cristians i els va aconseguir de poder marxar. D'altra banda va organitzar una xarxa d'ajuda econòmica per a capellans i va marxar a París a demanar ajut a l'arquebisbe d'aquesta ciutat. Aleshores es convertiren una colla de cases particulars en parròquies i a casa seva, al passatge Mercader, actual seu del Museu de medicina, era anomenada "la catedral". I en aquella casa morí el 10 de setembre de 1937. Poc abans un dirigent exiliat dels democratacristians alemanys, el príncep Hubert-Frederic de Löwenstein, assistí al sacrifici eucarístic i ho descriu així: "La tasca entre els meus amics catòlics va acabar amb una cita per al dia següent per a oir missa en una coneguda casa particular de la ciutat de Barcelona.

Aquella missa va constituir una de les més profundes experiències religioses de la meua vida. La família del nostre hoste (que jeia greument malalt al llit) i tots els seus amics i servents, es van reunir a la sala d'estar de la casa, i quan el sacerdot que deia la missa va donar la santa comunió vaig experimentar el que els cristians primitius devien sentir."

Perquè el doctor Vila i d'Abadal era un profund cristià. Encara trobaríeu gent de Vic que us explicaria que anava a missa a la catedral enmig de les boires matinals. I vivint a Barcelona fou un parroquià fidel de Sant Pere de les Puel·les.

I no podem acabar sense reproduir unes paraules de l'homilia del pare Abat de Montserrat: "Realment el doctor Vila esmerçà la seva vida incansablement fins al final pels seus, pels perseguits, per tot el poble. Amb clarividència poc comú en aquells anys de tanta confusió, es jugà la vida per salvar tot el que es podia salvar, pensant en el futur de Catalunya i de l'Església. No li trontollaren pas les grans conviccions que caracteritzaren la seva persona: fidelitat a Crist, fidelitat a Catalunya, fidelitat a la democràcia. I no li trontollaren perquè totes les dimensions de la seva vida estaven impregnades d'un gran amor pels germans".

Pensem que l'aplec de treballs en honor al doctor Vila i Abadal ha estat un gran encert mentre esperem la biografia que és mereix aquest gran ciutadà encara desconegut per tanta gent.

FERRAN CAMPS

(1) "Lluís Vila i d'Abadal (1889-1937) en el cinquantenari de la seva mort". Fundació Dr. Lluís Vila d'Abadal. Edició a cura de Manuel Cardena i Coma. Edicions La Llar del Llibre. Barcelona 1988.

Una agenda femenina d'extraordinari bon gust⁽¹⁾

De cara al ja imminent any 1989 ha aparegut una agenda de taula d'aquelles que fan goig de tenir i no sols pel proper any sinó per guardar-la després: una excel·lent impressió, acurades il·lustracions, mides còmodes per si cal portar-la a la feina, etc...

A més d'un espai útil per aqelles anotacions de cada dia, inclosos els dies administrativament no feiners, però que per a les mestresses de casa tots els dies son laborables sobretot si tenen fills, hi trobareu delicades il·lustracions pintades amb exquisits colors. Comença l'any amb un calendari global dels dotze mesos i cada mes s'encapçala amb un quadre de tot el mes, cosa que sempre permet tenir una visió de conjunt a l'hora de programar temps i diners.

Almenys cada dos planes apareixen interessants reflexions casolanes: consells de bellesa, receptes de cuina adaptades al temps, precaucions de salut i medicina, poesies, anàlisi de cadascun dels signes de l'horòscop, un bé de Déu de curiositats totes elles útils. A més una colla d'adreces que a vol-

tes hom pot emprar referents a entitats que s'ocupen de la dona d'arreu dels Països Catalans. Finalment els prefixos telefònics més usuals de l'Estat espanyol i Andorra. Llástima de no haver-hi posat els dels estats de la Comunitat europea puix que és una eina cada dia més necessària. També queda un espai per als telèfons que s'hi vulguin afegir, degudament classificats.

Destaquem que cada dia porta el sant més notable de la jornada, cosa que darrerament està desapareixent de molts calendaris i és de dordre, els fa menys pràctics, i —suposem— té la seva intencionalitat... No dubteu que us pot servir com a delicat obsequi en aquestes festes.

FERRAN CAMPS

(1) "Agenda Dona 1989" Preparat per Rita Schnitzer amb il·lustracions de Kate Greenaway. Editorial Elfos Barcelona 1988.

De quina manera brollà "Com un capvespre d'estiu"

Maria Cos i Boada, monja beneta del monestir de Sant Pere de les Puel·les, ens ho explica

D'uns anys cap aquí, acostant-se l'edat de la meua jubilació —segons les lleis civils, no les canòniques—, em va venir la idea o la inspiració de fer una recopilació de textos que tracten de la Tercera Edat o del fet d'envellir, ja que era el tema que més m'interessava i el que més em podia ajudar en les meves circumstàncies personals. Així ho vaig fer. Vaig aplegar textos de totes les èpoques —antigues i modernes—, i d'autors diversos, començant per la Sagrada Escripura els Pares de l'Església, altres sants i autors d'ideologies i de tendències diferents.

Com que el total dels capítols i l'embalum del material seleccionat sobrepassava el límit que podia contenir un volum de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, en la seva col·lecció "El Gra de Blat", on desitjàvem poder-lo editar, es va decidir de fer-ho en dues parts, la primera de les quals ja va sortir pel setembre del 1987. El seu contingut és referia exclusivament al tema de l'ancianitat, segons l'ordre següent: I - Vida i presència: valors i funcions de la gent gran; II - Aïllament i soledat: limitacions i flaqueses; III - Superció, coratge, optimisme; IV - Solidaritat i col·laboració; V - Joies consols, estímuls; VI - Consells.

La segona part que ha sortit aquest any, també pel mes de setembre, consta dels capítols següents: VII - Experiència feta advertiment: testimonis i vivències; VIII - Tot fent camí: Consol en el sofriment. Suport en la malaltia i victòria sobre la mort. Pau en la prova; IX - La força de la pregària: Ancianitat, Sofriment, Malaltia i Mort, Esperança.

L'últim capítol és el recull d'una sèrie de pregàries d'autors diversos —també antics i moderns—, que es refereixen a cada un dels apartats dels dos volums, cosa que se podrà comprovar i assaborir espiritualment; algunes són delicioses i bellament expressades. Com a coronament de l'obra, hi ha un petit apèndix, afegit a última hora, de diferents autors, els quals m'han permès de citar-los en aquesta antologia com també uns índexs dels personatges citats en el capítol VII, i de tots els altres autors —prosistes o poetes—, els textos dels quals componen l'antologia. Aproximadament uns 500 en total.

Prego per cadascun dels lectors d'aquest meu modest recull davant el Senyor, "que sempre és igual, els anys del qual no tenen fi" (Salm 101).

EL PESSEBRE VIVENT DE CATALUNYA

CORBERA DE LLOBREGAT

DATES I HORARIS

Les representacions de "El Pessebre Vivent de Catalunya", de Corbera del Llobregat, comencen, cada any, el segon diumenge de desembre i fineixen, l'últim de gener.

DISSABTES I VIGÍLIES DE FESTA: A les 19 i 20 h.

DIUMENGES I FESTIUS: De les 18 a les 20 h.

El dia 24, Vigília de Nadal, representació especial, a les 23 hores.

D'INTERÈS PER ALS COL·LEGIS: Les representacions dels dissabtes i vigílies de festa, preus especials per a tots els nens dels col·legis fins a 14 anys, sempre que vagin acompanyats dels seus professors.

Els actuant i organitzadors d'"El Pessebre Vivent de Catalunya" ofereixen una representació especial gratuïta, el dissabte dia 10 de desembre, a las 19 hores, per als nens dels Centres Benèfics de Barcelona i la seva província.

A l'última representació de la Vigília de Reis, dia 5 de gener, Adoració de SS.MM., amb repartiment d'obsequis als infants.

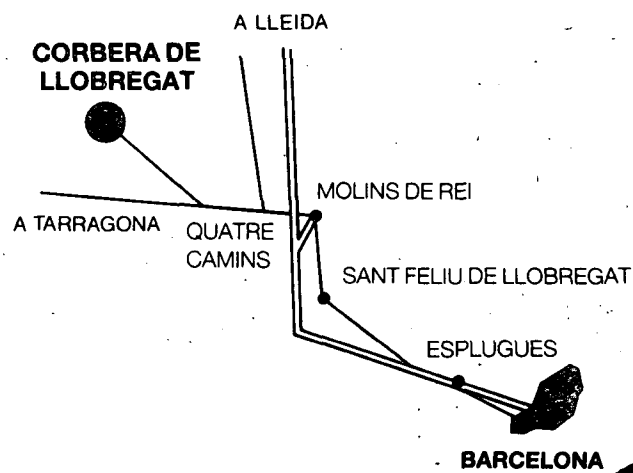
NOTES RELIGIOSES

Diumenges i festius, misses a Sant Antoni Abat, 8 i 11,30 matí. Santa Maria 8, 9 i 12.

Dissabte i vigílies, Sant Antoni a las 20 i Santa Maria a las 19 hores.

NOTES: Les representacions només es suspendran en cas de pluja o neu.

Es faran representacions especials per a grups de més de 80 persones, previ avís a la Junta, amb vuit dies d'anticipació.

Compost pel director de la Capella de Música de Santa Maria la Major, de Roma

Cinc representacions del poema simfònic-coral "Nadal"

Durant aquestes festes de Nadal és desenvoluparan una sèrie de concerts a diversos indrets del bisbat de Vic segons el calendari adjunt. Es tracta de la música composta per mossèn Valentí Miserachs i Grau fill de Sant Martí Sesgueioles (Anoia) i amb un gran prestigi a Itàlia i al Vaticà, per "El pessebre vivent dels Prats de Rei". Aquest pessebre vivent començat fa una quinzena d'anys, fou musicat per mossèn Miserachs per il·lustrar les diferents escenes fins a arribar a constituir un treball unitari que ha semblat just anomenar-lo poema simfònic-vocal, per a sopranos-solistes, cor i orquestra. L'any passat fou estrenat a la catedral romànica de Matera, a la Basilicata, al sud d'Itàlia, amb gran èxit. I enguany bona part dels qui participaren en l'estrena es traslladen a aquestes comarques del centre de Catalunya per donar a conèixer aquesta aportació d'un músic català del segle XX.

SOPRANOS SOLISTES:
Graziella Paoli Dapò
Maria Palmitesta

CORS: "I CANTORI MATE-RANI"
Dir. Eustàchio Barbaro
"COR ARTESENC"
Dir. Pere Soldevila
en col·laboració amb: Escola "T.L. da Victoria de Roma"
ORQUESTRA: "Orchestra Sinfonica Lucana" (de la província de Matera)
DIRECCIÓ:
Valentí Miserachs

Dies i llocs dels concerts

Els Prats de Rei 28 de desembre de 1988, a 2/4 de 10 del vespre, a l'església parroquial.

Vic 29 de desembre de 1988, a 2/4 de 10 del vespre, a l'església de St. Domènec.

Igualada 30 de desembre de 1988, a 2/4 de 10 del vespre, a la basilica de Santa Maria.

Artés 1 de gener de 1989, a les 6 de la tarda, a l'església parroquial.

Manresa 2 de gener de 1989, a 2/4 de 10 del vespre, a l'església parroquial de Crist Rei.

PROGRAMACIÓ FINS A FI D'ANY

DISSABTE, 24

SANT FELIU DE GUÍXOLS
Pl. d'Espanya, 17 hores
Animació: **ELS FARSANTS**
Espectacle: **CAGA TIÓ**

DILLUNS, 26

LA BISBAL D'EMPORDÀ
Pl. del Castell, 11 hores
Il·lusionisme: **ELS TRAPELLES**
Espectacle: **VIATGE IMAGINARI**

BLANES

Pavelló Poliesportiu, 18 hores (Expo-Diver)
Animació: **ÀNGEL DABAN**
Espectacle: **CANÇONS I DANSES D'ANIMACIÓ**

DIMARTS, 27

BLANES
Pavelló Poliesportiu, 18 hores (Expo-Diver)
Pallassos: **GERMANS TOTÓ**
Espectacle: **A RIURE QUE ARRI-BEN ELS TOTÓ**

MONTMELÓ

Centre Parroquial, 12.30 hores
Il·lusionisme: **VILAJOSANA i MÀ-GIC-KIM**
Espectacles: **MÓN MÀGIC i COCK-TAIL D'IL·LUSIÓ**

DIMECRES, 28

BLANES
Pavelló Poliesportiu, 18 hores (Expo-

Diver)

Il·lusionisme: **MÀGIC-KIM**
Espectacle: **COCKTAIL D'IL·LU-SIÓ**

ROSES

Societat Unió Fraternal, 17 hores
Teatre: **LA TREPA**
Espectacle: **L'AUCA DELS FIRAI-RES**

TERRASSA

Plaça Vella, 17 hores (Festa de la Llufa)
Animació: **MITJA NOTA i MIQUI GIMÉNEZ**
Espectacles: **CERCAVILA MUSI-CAL i DANSES i CANÇONS**

DIJOUS, 29

BLANES
Pavelló Poliesportiu, 18 hores (Expo-Diver)
Teatre de titelles: **BINIXIFLAT**
Espectacle: **L'ISIDRE I LA LLUNA**

DIVENDRES, 30

BLANES
Pavelló Poliesportiu, 18 hores (Expo-Diver)
Animació: **PALANGANA**
Espectacle: **CANVI DE PARELLA**

DISSABTE, 31

TORROELLA DE MONTGRÍ
Pl. de la Vila, 16 hores
Animació: **BAUXA**
Espectacle: **NO SIGUIS GANDUL I REMENA EL CUL**

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec. Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

Peces confortables per a ell i per a ella. Gèneres impermeabilitzables d'atractius i llampants colors que destaquen sobre la nitidesa de la neu.

Compromís amb la neu

Caçadora esportiva dins la nova línia sport per a home. Gènere impermeabilitzat combinat amb pell envellida. Porta caputxa enriquetada de pell.

Jaqueta tres quarts dins els tons crus, amb presència de butxaques i repunts. Coll, traus i botons de color marró fosc.

La firma KUNY en la seva versió hivern KUNYSKI, ha presentat la seva nova col·lecció de peces d'ski '89 par a dona, home i nens, així com una línia de peça sport dedicada exclusivament a l'home.

Aquesta firma que temporada rera temporada estudia a fons la creació i confecció de la peça esportiva hivernal, ha aconseguit una vegada més, oferir una esplèndida col·lecció de models per enfrontar-se amb el dur esport de la neu. Per això, ha treballat sobre teixits molt tècnics a base de membranes impermeables encara que totalment transpirables. Per altra banda, ha presentat gèneres emboïtats amb mescla de fibra Grilene que aporta propietats caloríferes molt altes resultant per tant el teixit ideal i de gran eficàcia per salvaguardar-se del fred i de totes les inclemències naturals de l'època.

Preferentment s'han presentat anoraks, pantalons i algunes granotes. Per això, s'han utilitzat colors llisos i de tons molt vius que, en alguns casos, es combinen aconseguint-se bonics i atractius efectes "fluors".

Es veieren alguns anoraks combinats

amb poliamides fent dibuixos; presència de caputxes enriquetades de pells i pitets amb ronyonera. Diverses butxaques en bandolera formant conjunt.

La mateixa tònica de moda per als nens, si bé per als més petits es presenten alguns gèneres estampats a base de dissenys alpins.

La peça home dins la nova línia sport masculina, es compon preferentment de jaquetes tres quarts adornades amb caputxa, havent estat realitzades en gèneres de llana impermeabilitzades, que a voltes combina amb pell envellida; els folres són de viyella de quadres multicolors.

Per aquesta línia, s'han utilitzat els tons caqui, crus i verds; presència d'alguns motius de caceria, ornaments de passamaneria i botons de marcada evocació austríaca.

En conjunt, una col·lecció molt completa de peça esportiva per a les vacances hivernals o simplement, per viure i resguardar-se del fred mentre es passa un meravellós cap de setmana.

MARIA JOSE EJARQUE

...són ELS PASTORETS

DE CATALUNYA!

ELS PASTORETS MUSICALS DEL VENDRELL

Teatre la Lira

DIES:

Desembre: 18 i 25 - Gener 8, 15, 22 i 29.

HORARI:

Les representacions començaran: Desembre 25 a les 8 de la tarda i la resta de dies a les 5 de la tarda.

DURACIÓ DE L'ESPECTACLE:

3 hores aproximadament.

PREUS:

Butaca única 500 pessetes.

(Bonificació per a grups de més de 25 persones).

LOCALITATS per encàrrecs i venda:

Viatges RECREO, S.A.

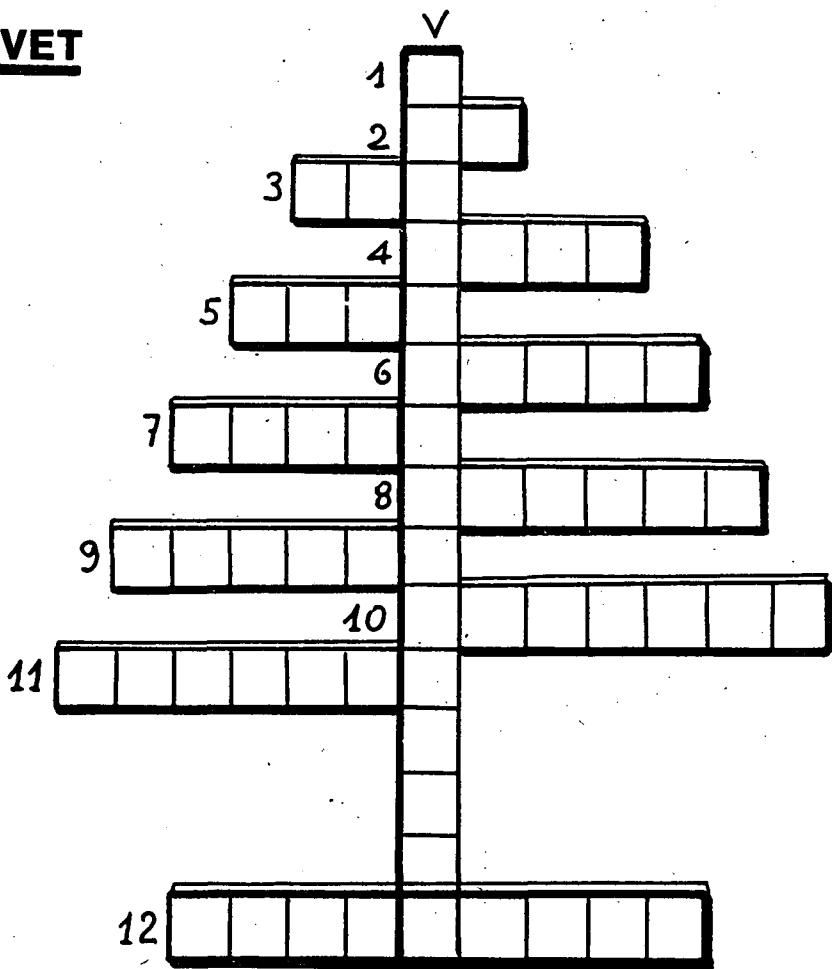
Isidre Ribas, 1 - Tel. (977) 66 37 28 del Vendrell.

Els dies de representació: una hora abans de començar a la mateixa taquilla del Teatre.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

L'AVET

LA VERTICAL: Indicant
o implicant correlació.-

Una paraula vertical, segons
la definició i a dreta i esquer-
ra, com es pot veure en el di-
buix han de coincidir els mots
amb la lletra de la vertical
també segons la definició.

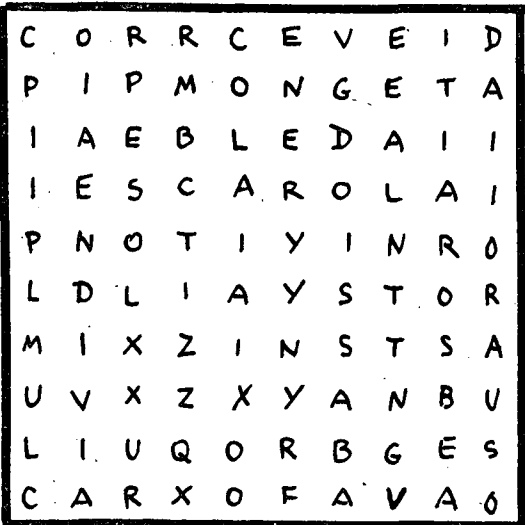
- 1- Gent.-
- 2- Nom d'arbre.-
- 3- Gran extensió d'aigua salada.-
- 4- Carril.-
- 5- Beguda estimulant.-
- 6- Animal de càrrega i de llana als Andes.-
- 7- Certa au.-
- 8- Església (edifici).-
- 9- Element radioactiu molt rar i de símbol Ac.-
- 10- Qualitat de va.-
- 11- Aplica una composició.-
- 12- Aquells que fan penitència.-

SOLUCIÓ

SOPA DE LLETRES

Per SNOOP

CERCAR 10 NOMS DE VERDURES COMESTIBLES

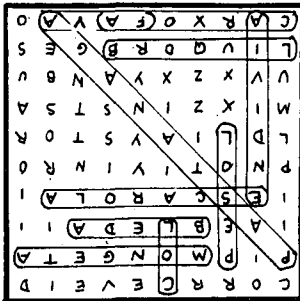

SOLUCIÓ

DIAG. Pastanaga.

VERT. Endivia, Pesol, Col.

HORIT. Mongeta, Bleda, Escarola, Broquil (Al rev.), Carxo-fa, Faba.

ESCACS

Per JAUME MORA

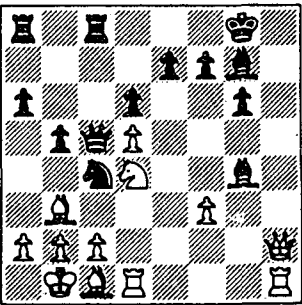
DIAGRAMA 253

Blanques juguen i guanyen

La mà us agafarà la dama i la durà a
h7 xac: haurà fet bé. Pot ser que
aleshores comenceu a veure més
enlla.

Solució al diagrama 252

1...Tc3xh3+, 2 g×h3 Dh5×h3+, 3
Da2-h2 Ce4-f2 mat.

RESULTATS

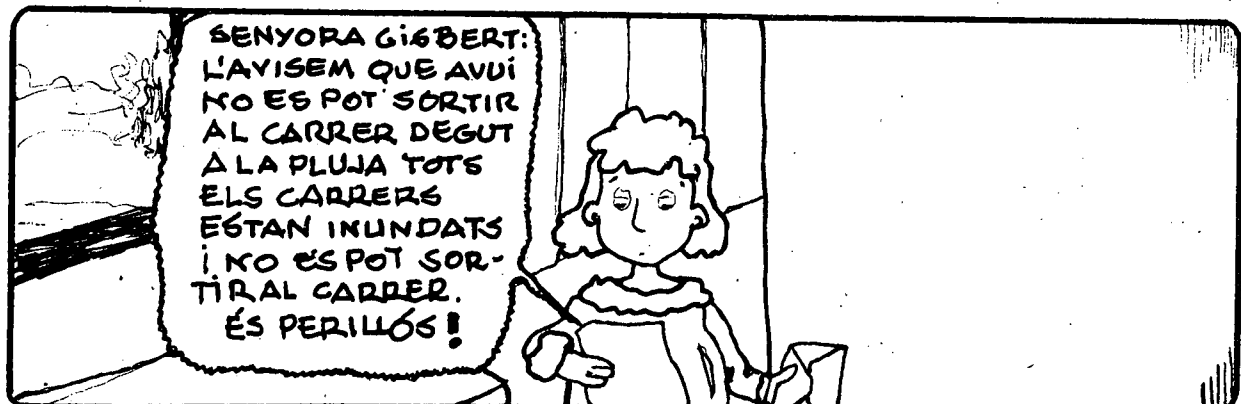
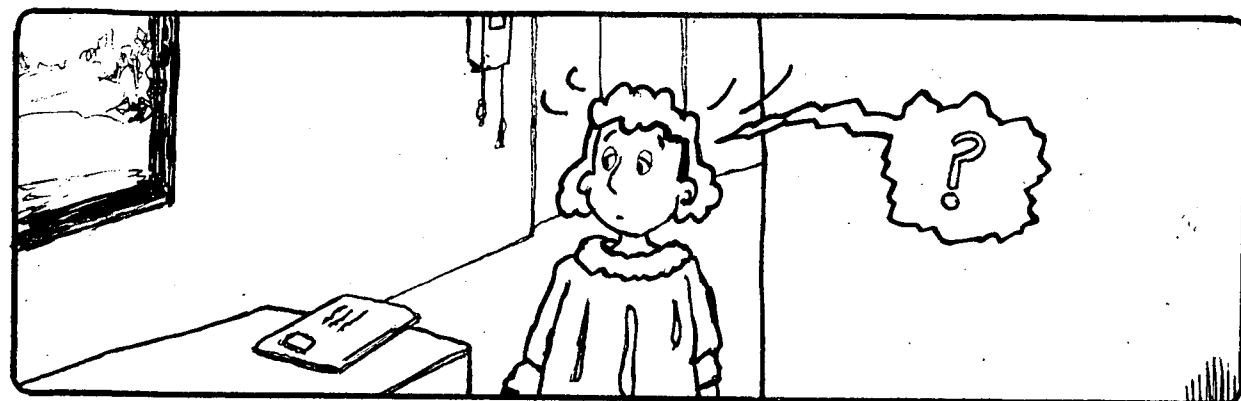
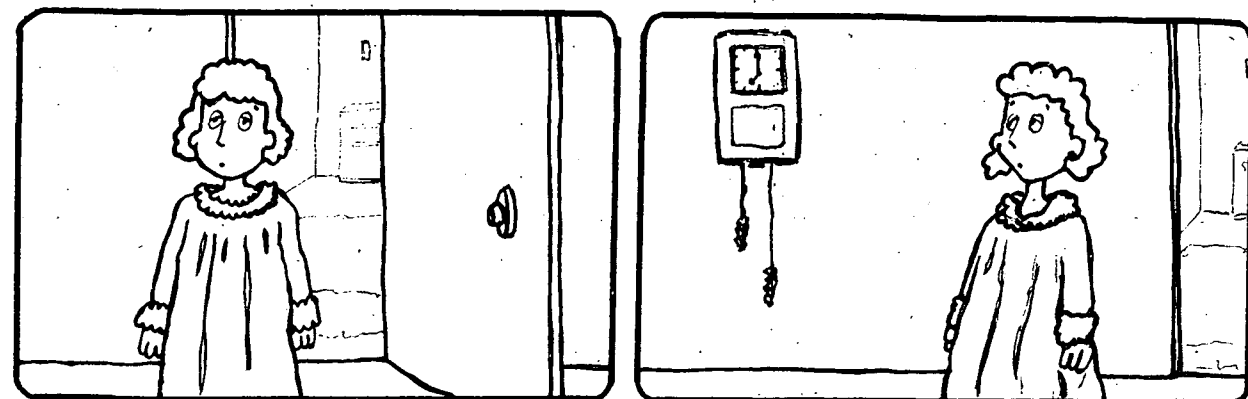
ATHLETIC-BARCELONA	3-2
ESPAÑOL-R.SOCIEDAD	1-1
VALENCIA-OSASUNA	3-2
ELCHE-SPORTING	0-0
ATLETICO-ZARAGOZA	3-1
SEVILLA-VALLADOLID	2-4
LOGROÑES-MURCIA	0-0
MALAGA-BETIS	2-2
OVIEDO-CELTA	4-0
CADIZ-R.MADRID	0-2

LA TRAVESSA

1. Valencia- Osasuna	1
2. Elche- Gijón	X
3. Español- R. Sociedad	X
4. Màlaga- Betis	X
5. Càdiz- R. Madrid	2
6. At. Madrid- Zaragoza	1
7. Sevilla- Valladolid	2
8. Ath. Bilbao- Barcelona	1
9. Logroñes- Murcia	X
10. Oviedo- Celta	1
11. Coruña- Huelva	1
12. Burgos- Santander	1
13. Alcira- Tenerife	2
14. Lleida- Castellón	2
Pleno al 15 (Salamanca-Eibar):	1

CLASIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ PTOS 15 25+11	
2.	F.C. BARCELONA	PJ PTOS 15 23+9	
3.	AT. MADRID	PJ PTOS 15 18+2	
4.	SEVILLA	PJ PTOS 15 18+2	
5.	VALENCIA	PJ PTOS 15 18+2	
6.	GIJON	PJ PTOS 15 17+3	
7.	VALLADOLID	PJ PTOS 15 16+2	
8.	OVIEDO	PJ PTOS 15 16	
9.	OSASUNA	PJ PTOS 15 16+2	
10.	CELTA	PJ PTOS 15 16+2	
11.	LOGROÑES	PJ PTOS 15 15-1	
12.	MALAGA	PJ PTOS 15 14-2	
13.	ATH. BILBAO	PJ PTOS 15 14-2	
14.	REAL SOCIEDAD	PJ PTOS 15 13+1	
15.	ZARAGOZA	PJ PTOS 15 13-1	
16.	CADIZ	PJ PTOS 15 11-5	
17.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ PTOS 15 10-6	
18.	BETIS	PJ PTOS 15 9-5	
19.	MURCIA	PJ PTOS 15 9-5	
20.	ELCHE	PJ PTOS 15 7-9	

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 438

Històries d'Eixerits

Nadal, Nadal

Nadal és festa grossa. No sabem exactament què és el que ens passa. El cas és que aquests dies tots anem una mica de bòlit. Tenim el cap i el cor plens d'idees i de sentiments. Però, amb tanta gatzara, çens adonem que celebrem el naixement del Fill de Déu fet home?

Al "cole" varem fer una festa nadalenca molt "xula", abans de començar els dies de vacances. Els de casa, tots plegats, anirem a "missa del gall" a un petit poble, amb ressopó i tot. La mare, aquests dies, farà uns dinars que n'hi haurà per llepar-se'n els dits. De broma farem "cagar el tió" i hi haurà regals per a tothom.

Però... ¿la nostra alegria brolla de la nostra fe? ¿Ens alegrem de debò perquè Déu s'ha fet un de nosaltres, ens estima, ens perdona i ens portarà fins a la vida eterna? Són coses que l'altre dia varem parlar a la Catequesi.

Aquests dies també penso: les persones que no són cristianes (o s'ho pensen), ¿què deuen pensar i sentir en aquestes festes? Fóra tan bonic que, tots junts, agraïssim a Jesucrist la seva salvació!

Sabeu què us dic? Que cada any per Nadal sento com una mena de tristesa, perquè penso que moltes noies i molts nois no podran celebrar el Nadal amb l'alegria que dona la fe, el creure i estimar Jesús.

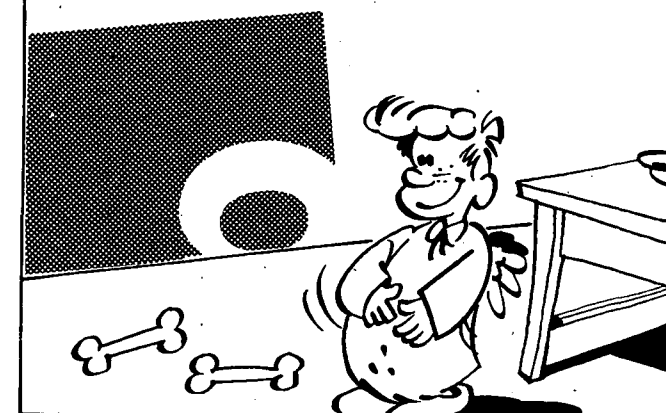
És clar que, Jesús se'ls estima tant i tant, que, aneu-ho a saber, potser trucarà a les portes del seu cor i de la seva casa; i si ells li obren, estarà amb ells, fins i tot sense ells saber-ho.

L'Eixerit

AIXÒ SÍ QUE ÉS CURIÓS.
DINANT O GOPANT A TAULA...

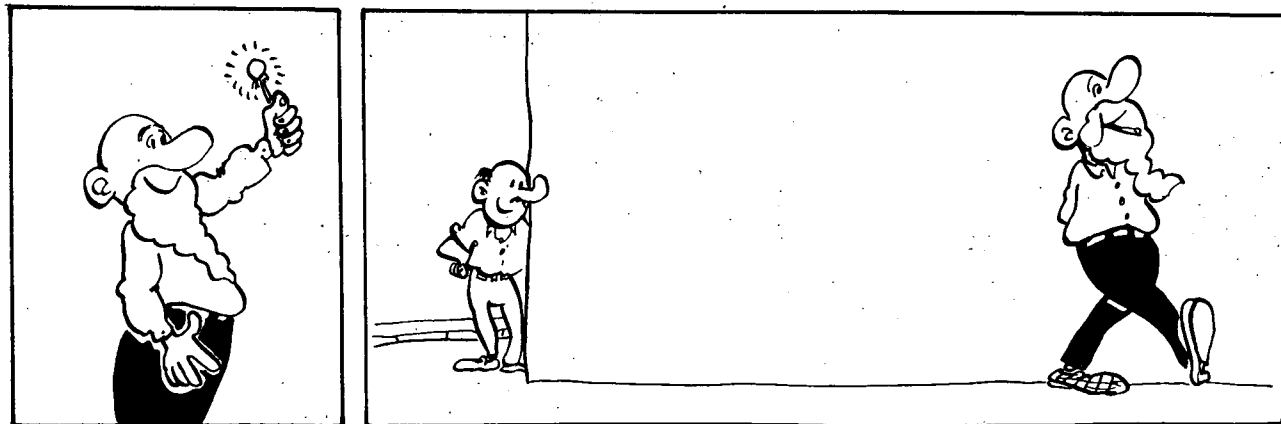
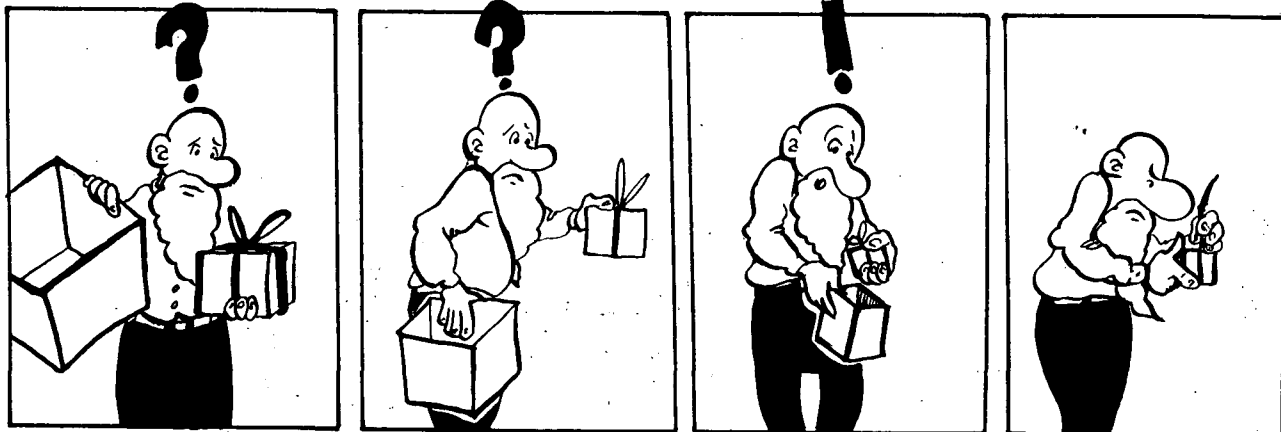
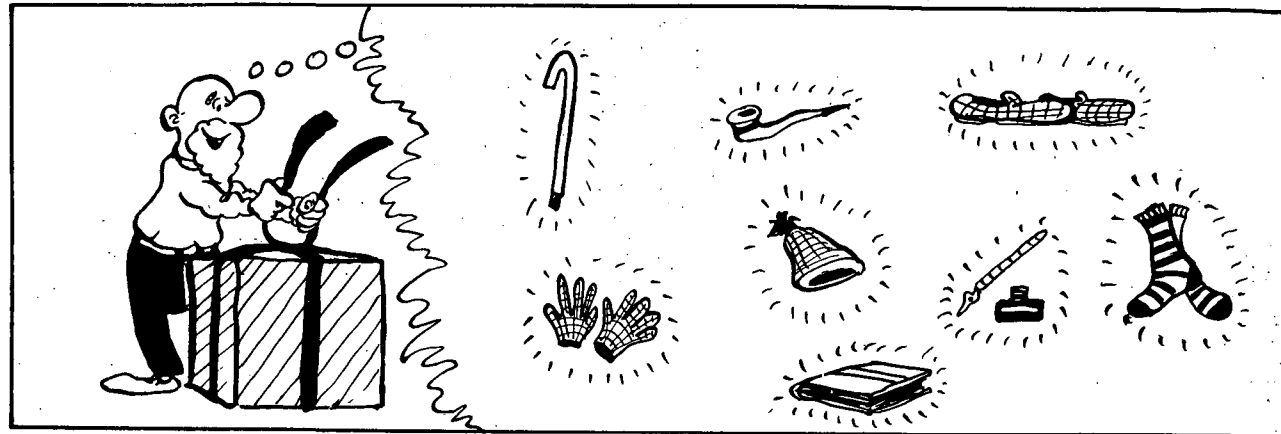
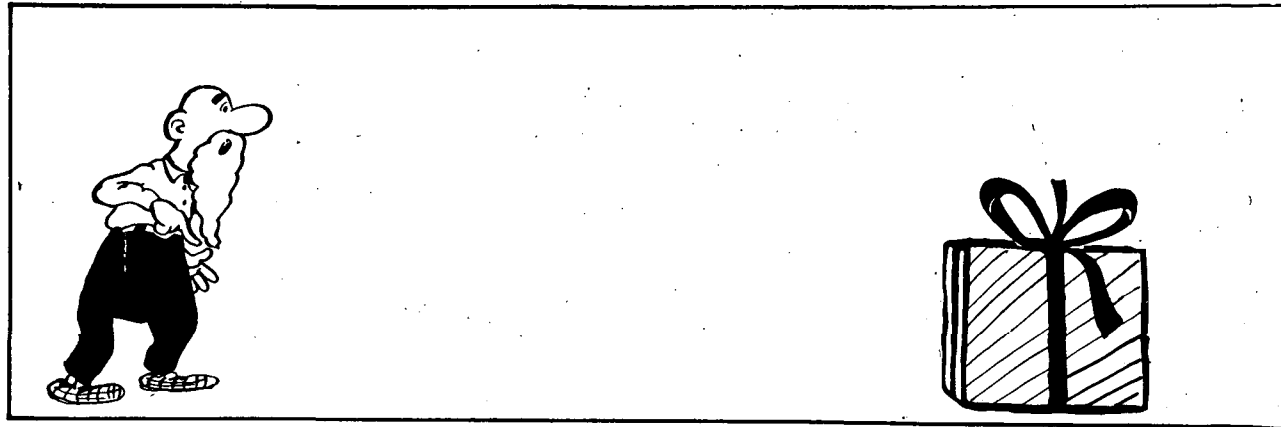

... GENSE FER ME GENS EL MAULA
LA CARN MENJO I DEIXO L'OS.

Avet Set — Avet Set —

EN BADOSA I EN BASORA

Avet Set esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

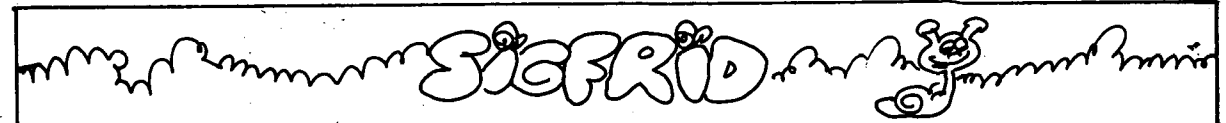
Busquem l'evangeli del diumenge: NADAL DEL SENYOR (missa de la nit) Evangeli segons sant Lluc, capítol 2, versets de l'1 al 14 (Lc 2:1-14).

Reflexionem: 1. El naixement d'un infant és dels esdeveniments més bonics i esperançadors. La seva presència parla d'amor, de vida i de futur. La gran alegria de totes les comunitats cristianes és la celebració avui del naixement del Fill de Déu fet home. Celebrem que el Fill de Déu i Salvador nostre, volgué nèixer com un de nosaltres per salvar-nos a tots nosaltres.

2. Allò que havia estat promès als Patriarques, als Profetes i als justos d'Israel s'ha acomplert avui. Com l'estel ho significava una gran llum ha brillat en el firmament de l'existència humana que il·luminarà el camí de tothom vers la Terra promesa del Regne de Déu.

3. Jesús, el nostre Salvador, neix en unes circumstàncies ben humils i senzilles. I abans que ningú, és reconegut per persones també ben humils i senzilles. Ja es veu ben clar que ell no ve pas a dominar el món amb la força o amb el poder, sinó amb la veritat, l'amor i la pau.

El mossèn

Avet Set — Avet Set —

MASSAGRAN

GIL PUPILLA

BENET TALLAFERRO

PERE VIDAL

CÒMICS CATALANS

UN BON REGAL!

Casals

CASP, 79. 08013 BARCELONA
Telf: 232 37 13

DIUMENGE - 25

11.00 Signes del temps.
"signes dels temps" celebra el Nadal al Plató amb la presència de diverses persones, de diferents edats i estats de vida, que compartiran el sentit festiu i cristià que té per elles el naixement de Jesús. La música, la poesia i el testimoni al servei d'una festa central pels cristians.

11.30 Matinal a TV3. Concert.

13.00 Matí Esports.

15.00 Telenotícies.

15.30 El temps.

15.35 Història de Catalunya:
"Dibuixos animats: Aquestes muntanyes, que tan altes són..."

15.50 Pel·lícula tarda:
"El país d'allà on vinc".

18.00 Trial Indoor.

19.30 Dibuixos animats:
"El festival de Nadal d'en Yogui".

20.00 Mediterrània:
"Hivern".

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Especial Ral·li Paris Dakar.

21.15 30 minuts.

21.45 Pel·lícula:
"L'únic testimoni".

23.40 Musical.

00.40 Fi d'emissió.

DILLUNS - 26

11.00 Pròleg Paris Dakar.

13.30 Mag-Magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 La guerra dels sexes - 123.

16.10 Pel·lícula tarda:
"Això és l'exèrcit".

18.00 L'os Yogui:
"La gresca de l'arca d'en Yogui".

18.50 Dibuixos animats.

19.00 Concert de Sant Esteve.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Bona cuina.

21.10 Resum Ral·li Paris-Dakar.

21.20 Dallas:
"Dejà vu".

22.25 Dilluns, dilluns:
"Joan Capri".

23.25 Hotel Fawly (rep.) Cap. 7.

00.00 Telenotícies.

00.15 Fi d'emissió.

DIMARTS - 27

12.30 TV3, segona vegada:
"Musical juvenil" - "30 minuts".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 La guerra de sexes - 124.

16.10 Pel·lícula tarda:
"Tintin al temple del Sol".

17.30 Musical juvenil.

18.00 Diversions màgiques:
"Joseph Plateau, el teòric de l'animació".

18.30 Oh, Bongonia!

19.10 L'illa de les papallones:
"El gos fugitiu".

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.25 Resum Ral·li Paris-Dakar.

21.35 Resum de l'Any.

23.05 Romança final - 2.

00.05 Telenotícies.

00.20 Fi d'emissió.

DIMECRES - 28

12.30 TV3-segona vegada:
"Crònica - 3".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 La guerra dels sexes - 125.

16.10 Pel·lícula tarda:
"Els nens de la muntanya del llac blau".

17.40 Dibuixos animats.

18.00 Buddy - 4.

18.50 Història de Catalunya.

19.10 Motor a fons.

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.10 Sorteig Lotto 6/49.

21.15 Bona cuina.

21.25 Resum Ral·li Paris-Dakar.

21.35 Informatiu cinema.

22.05 Cinema 3:
"Amb ell va arribar l'escàndol".

00.45 Telenotícies.

01.00 Motor a fons. Rep.

01.15 Fi d'emissió.

DIJOUS - 29

12.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema" - "Mediterrània".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 La guerra dels sexes - 126.

16.10 Pel·lícula tarda:
"Cigronet valent".

17.20 Circ.

18.30 Cinc i acció.

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.35 3 pics i repicó.

23.05 Temps de neu.

23.20 Esports flash - Resum 1988.

00.20 Telenotícies.

00.50 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 30

12.30 TV3, segona vegada:
"Temps de neu/Esports flash".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 La guerra de sexes - 127.

16.10 Pel·lícula tarda:
"Un capità de 15 anys".

17.40 Musical juvenil.

19.10 L'illa de les papallones:
"Marie Celeste".

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.25 Resum Ral·li Paris-Dakar.

21.35 El show de Kenny Everett - 6.

22.05 Crònica-3.

23.05 Crònica negra:
"Mala llet".

23.35 Telenotícies.

23.50 Cinema de Mitjanit:
"Doctor Terror".

01.45 Fi d'emissió.

DISSABTE - 31

10.00 Sardanes.

12.25 El Rei Artur:
"Dibuixos animats".

12.50 TV3, segona vegada:
"5 i acció". Oh Bongonia - Rep.

15.00 Telenotícies.

15.20 El temps.

15.25 Bona cuina.

15.30 Bobobops - Dibuixos animats.

16.00 Pel·lícula de la tarda:
"Quin mariner!".

17.50 Musical.

18.30 Futbol americà NFL.

20.00 Vida salvatge.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.05 Bona cuina.

21.10 Sorteig Lotto 6/49.

21.15 Resum Ral·li Paris Dakar.

21.25 Pel·lícula:
"Els bojós del bísturi".

22.55 El retorn de Sherlock Holmes:
"Els sis napoleons".

23.55 Campanades.

00.05 Programa Cap d'Any.

01.15 Pel·lícula nit:
"Llevant àncoras".

03.35 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 25

3.00 Música golf.

3.55 El fugitiu:
"El tintinear del dinero".

4.45 Llarg-metratge:
"Un hombre impone la ley".

6.15 Llarg-metratge:
"Tienda en la calle mayor".

9.00 Informe setmanal. Rep.

10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.

11.00 48 hores.

11.05 Concert.

12.00 Benedicció Urbi et Orbi.

12.30 L'altra mirada.

13.30 Autopista vers el Cel:
"En Nueva York de Basinger".

14.30 48 hores.

15.30 El temps.

15.35 Foofur.

16.05 Estrenes TV:
"El hijo de Sam".

17.45 Si ho sé no vinc.

18.45 La pantera rosa.

19.15 La clínica de la Selva Negra:
"Vuelta a casa".

19.55 A vista d'ocell:
"Tenerife".

20.30 48 hores.

21.05 A portada.

21.35 La vida segueix.

22.35 Diumenge cinema:
"La caída del Imperio Romano".

01.05 Llarg-metratge especial:
"El gran miércoles".

03.05 Comiat.

DILLUNS - 26

14.30 Connexió amb Sant Cugat.

14.30 L'Informatiu Migdia.

DIMARTS - 27

14.30 Connexió amb Sant Cugat.

14.30 L'Informatiu migdia.

DIMECRES - 28

14.30 Connexió amb Sant Cugat.

14.30 L'Informatiu migdia.

DIJOUS - 29

14.30 Connexió amb Sant Cugat.

14.30 L'Informatiu migdia.

DIVENDRES - 30

14.30 Connexió amb Sant Cugat.

14.30 L'Informatiu migdia.

DIUMENGE - 25

9.30 Santa Missa.

10.30 Objectiu 92.

12.00 Estudi Estadi.

14.55 L'Informatiu Cap de Setmana.

15.00 Connexió amb Madrid.

15.00 Desfilada de Nadal de Walt Disney.

17.00 La magia de David Copperfield.

18.00 Sessió de tarda:
"Paraiso Hawaiano".

19.30 Documental.

29.45 Connexió amb Sant Cugat.

19.45 Vents de Nadal des de la Vall d'Aran.

20.30 Basquet.

22.00 Connexió amb Madrid.

22.00 Bye, Bye, Beethoven.

00.00 Comiat.

DILLUNS - 26

9.30 Sesam obre't.

10.00 Pel·lícula:
"Foc de Neu".

11.00 Fantasia animada.

11.30 Especial la Principal de la Bisbal.

13.00 La cuina de les festes.

13.30 Capitoli - 133.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - 159.

15.30 El triomf d'Occident. (8)

16.30 Oh dolç Nadal.

18.15 Som 1 meravella.

19.15 Dibuixos animats.

20.00 Basquet.

22.00 Comiat.

DIMARTS - 27

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Vida psíquica i cervell.

13.35 Capitoli - 134.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - 160.

15.30 El triomf d'Occident. (9)

16.30 Sarsuela.

17.30 La palmera.

18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.30 De pura sang.

19.30 Saló de la infància.

20.00 Basquet.

22.00 Comiat.

DIMECRES - 28

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Viatge a l'aventura.

13.30 Capitoli - 135.

14.00 Teledues.

15.00 Bellesa i poder - 161.

15.30 El triomf d'Occident. (10)

16.30 La palmera.

18.00 Pyrénées-Pirineus.

18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.30 De pura sang.

19.30 Saló de la infància.

20.00 L'Informatiu vespre.

20.30 Centenari Cobla Principal de la Bisbal.

11.00 Comiat.

DIJOUS - 29

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Pyrénées-Pirineus.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i Poder - Cap 162.

15.30 El triomf d'Occident. (11)

16.30 Teatre.

18.00 El llegat de les illes.

18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.30 De pura sang.

19.30 Saló de infància.

20.00 L'Informatiu Vespre.

20.30 Portes de Catalunya. (3)

21.00 Comiat.

DIVENDRES - 30

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Hammer. Cap. 13.

13.30 Capitoli - 137.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - Cap 163.

15.30 El triomf d'Occident. (12)

16.30 Cinema espanyol.
"Volver a vivir".

18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.30 De pura sang.

19.30 Saló de la infància.

20.00 Basquet.

22.00 Comiat.

DISSABTE - 31

09.30 Sesam Obre't.

10.00 Clementina.

10.45 Popgrama.

11.15 T.B.M.

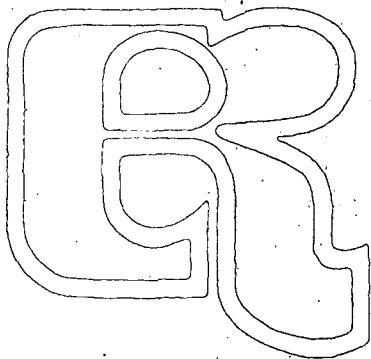
12.00 Especial saló de la infància.

13.30 L'armari dels 7 calaixos.

14.00 L'Informatiu Cap de Setmana.

14.30 135 escons.

15.00 Comiat.

EDITORIAL REGINA, S.A.

Mallorca, 87-89 - Tel. 322 17 11 - 08029 BARCELONA

EDICIONS BÍBLIQUES I LITÚRGIQUES
PRIMERES COMUNIONS
AGENDES I DIETARIS
ESPECIALITATS PAPERERIA
JOCs D'ESCRITORI
ÀLBUM FOTOGRAFIES

Per causes alienes a la nostra voluntat, no podem publicar complets els programes dels Canals 1 i 2 de TVE. Preguem els nostres lectors ens ho disculpin.

PER NADAL, VENEN ELS FREDS,
I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,
MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,
EL TIÓ I ELS PASTORETS.

(Preludi de "La Flor de Nadal")

LA FLOR DE NADAL

Autor: **Francesc A. Picas**

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

Un espectacle teatral realitzat amb la més acurada tècnica moderna
Uns "Pastorets" que inclouen tot el sentit bíblic, doctrinal i popular de
la festa de NADAL

**UNA TRADICIÓ NADALENCA QUE OFERIM A TOTES
LES FAMÍLIES DE CATALUNYA**

DIES DE REPRESENTACIÓ

SANT ESTEVE	26 DESEMBRE	1988
REIS	6 GENER	1989
DIUMENGE	8 GENER	1989
DIUMENGE	15 GENER	1989
DIUMENGE	22 GENER	1989
DIUMENGE	29 GENER	1989
DIUMENGE	5 FEBRER	1989
DIUMENGE	12 FEBRER	1989

**HORA DE LES
REPRESENTACIONS:**
Tarda a 2/4 de 5

COMANDA D'ENTRADES

A L'AMETLLA DE MEROLA

RAMON RIERA - Carrer Vell, 18 - Tel. 839 02 36
de 7 a 10 del vespre. Dissabtes d'11 a 2 de la tarda.

A BARCELONA

JOAN COSTA I FERRER - C. Menorca, 94-98 2.º D
Telèfon 313 15 49

A MANRESA

VIATGES BAIXAS, S.A. - Carretera de Cardona, 2
Telèfons 872 41 16 - 872 11 04

A VIC

JOSEP SERRA i MANENT Carrer Verdaguer, 6
Telèfons 885 21 61 - 886 39 47

Prefix telefònic de Barcelona (93)
Situació geogràfica: Carretera de Manresa a Berga,
kilòmetre 21.

QUALITY • QUALITÉ QUALITAT COPRAL

Servim coses saboroses i de confiança a més de 7.000 establiments que venen «el bo i millor», a Barcelona-ciutat i a la província.

Som una organització dinàmica que distribueix només que productes de Gran Qualitat.

Per això hem **Q** adoptat un símbol d'abast internacional:

**Consorci de Productes
Alimentaris, s.a.**

Progrés, 272 Tel. (93) 398 01 11 Badalona (Barcelona)